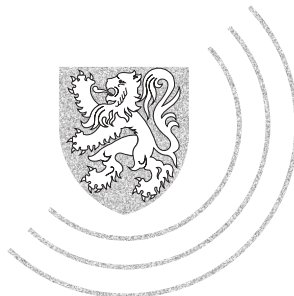

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

4 december 2001

VOORSTEL VAN DECREET

**– van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer en de heren Robert Voorhamme,
Marc van den Abeelen, Johan Malcorps en Herman Lauwers –**

**voor enkele bouwvergunningen waarvoor dwingende redenen
van groot algemeen belang gelden**

VERSLAG

**namens de Verenigde Commissies voor Leefmilieu, Natuurbehoud
en Ruimtelijke Ordening, en voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie
uitgebracht door de heren Ludwig Caluwé en Jos Stassen**

Samenstelling van de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening :

Voorzitter : de heer Jacques Timmermans.

Vaste leden :

de heren Gerald Kindermans, Jan Laurys, Erik Matthijs, Jef Van Looy ;

de heer Jacques Devolder, mevrouw Dominique Guns, de heren Patrick Lachaert, Paul Wille ;

de heer Jean Geraerts, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Frans Wymeersch ;

de heren Jacky Maes, Jacques Timmermans ;

mevrouw Isabel Vertriest ;

de heer Jos Bex.

Plaatsvervangers :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heren Mark Van der Poorten, Jan Verfaillie ;

de heren Louis Bril, Marc Cordeel, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, de heer Gilbert Van Baelen ;

mevrouw Niki De Gryze, de heren Julien Librecht, Jan Penris ;

de heren Bruno Tobback, Jan Van Duppen ;

de heer Johan Malcorps ;

de heer Herman Lauwers.

Samenstelling van de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie :

Voorzitter : mevrouw Wivina Demeester-De Meyer.

Vaste leden :

de heren Ludwig Caluwé, Carl Decaluwe, mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, de heer Jan Verfaillie ;

de heren Marc Cordeel, André Denys, Patrick Lachaert, Jul Van Aperen ;

de heren Jean Geraerts, Pieter Huybrechts, Jan Penris ;

mevrouw Hilde Claes, de heer Robert Voorhamme ;

de heer Johan Malcorps ;

de heer Jan Loones.

Plaatsvervangers :

de heren Jos De Meyer, Freddy Sarens, Eddy Schuermans, Paul Van Malderen ;

mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, de heren Koen Helsen, Jacques Laverge, Didier Ramoudt ;

mevrouw Marleen Van den Eynde, de heren Roland Van Goethem, Luk Van Nieuwenhuysen ;

de heren Jacky Maes, Bruno Tobback ;

de heer Eloi Glorieux ;

de heer Jos Bex.

Zie :

872 (2001-2002)

– Nr. 1 : Voorstel van decreet

– Nrs. 2 en 3 : Amendementen

– Nr. 4 : Verslag hoorzitting

INHOUD

	Blz.
Situering	5
Lidmaatschap Verenigde Commissies	5
Benoeming van verslaggever	6
1. TOELICHTING DOOR DRIE INDIENERS VAN HET VOORSTEL VAN DECREET	6
1. Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer	6
1. Aanleiding voorstel van decreet	6
2. Het voorstel van decreet : algemene beschouwingen	7
3. Uitgangspunten van het decreet	8
4. Flankerend landbouwbeleid	9
2. De heer Robert Voorhamme	9
3. De heer Johan Malcorps	10
4. Aanvullende toelichting bij het voorstel van decreet	11
II. ALGEMENE BESPREKING	12
1. Algemene standpunten	12
Tussenkoms van de heer Jos De Meyer	12
Tussenkoms van de heer Frans Wymeersch	14
Tussenkoms van mevrouw Trees Merckx-Van Goey	15
Tussenkoms van de heer Jan Loones	19
2. Replik van de indieners van het voorstel van decreet en voortzetting van de bespreking ...	19
Tussenkoms van de heer Jos Stassen	19
Tussenkoms van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer	21
Tussenkoms van de heer Robert Voorhamme	24
Tussenkoms van de heer Ludwig Caluwé	26
Tussenkoms van de heer Johan Malcorps	27
Tussenkoms van mevrouw Trees Merckx-Van Goey	27
3. Advies Raad van State ?	27
4. Overstromingsgebied KBR en compensaties	29
5. Vragen over omzetting van de Europese richtlijnen	30
6. Advies auditeur afdeling administratie Raad van State in lopend geding	31

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING	31
1. Algemene toelichting van de diverse artikels	31
2. Artikelsgewijze bespreking	32
IV. REFLECTIETERMIJN	41
V. STEMVERKLARINGEN EN EINDSTEMMING	41
TEKST AANGENOMEN DOOR DE VERENIGDE COMMISSIES	45
KAARTENBIJLAGE	49
BIJLAGEN	59
Bijlage 1 : Logistiek advies	60
Bijlage 2 : Antwoorden van minister Dua	62

DAMES EN HEREN,

Situering

De Verenigde Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening, en voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie heeft het voorstel van decreet van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer en de heren Robert Voorhamme, Marc van den Abeelen, Johan Malcorps en Herman Lauwers voor enkele bouwvergunningen waarvoor dwingende redenen van groot algemeen belang gelden (Parl. St. 872 (2001-2002) – Nr. 1 en erratum) in bespreking genomen en behandeld op 7, 13, 19, 20, 26, 28 en 29 november 2001.

Het Uitgebreid Bureau besliste op 5 november 2001 eenparig dit voorstel van decreet naar de Verenigde Commissies voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening en Openbare Werken, Mobiliteit en Energie te verwijzen (Reglement artikel 23). Rekening houdend met het feit dat mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, die krachtens artikel 23/3 van het Reglement de Verenigde Commissies zou moeten voorzitten, mede-indiener is van het voorstel van decreet dat door de Verenigde Commissies in behandeling genomen wordt, besliste het Bureau eenparig dat de Verenigde Commissies voorgezeten zullen worden door de heer Jacques Timmermans, voorzitter van de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening.

Bij schrijven van 9 november 2001 werd het voorstel van decreet op verzoek van de indieners medegedeeld aan de bevoegde diensten van de Europese Commissie, omdat dit voorstel van decreet betrekking heeft op een aantal richtlijnen van de Raad. Op 14 november 2001 werd dit verzoek tezamen met het voorstel van decreet door de bevoegde minister (Buitenlandse Betrekkingen) toegezonden aan de Vlaamse Gemeenschapsattaché bij de Europese Unie.

Een aangetekend schrijven van 15 november 2001 uitgaande van advocaat Matthias E. Storme en gericht aan de voorzitter van dit Parlement werd ter kennisgeving aan de leden van de Verenigde Commissies uitgedeeld. Het betreft een ingebrekestelling.

Tijdens twee regelingen van de werkzaamheden voorafgaand aan de eigenlijke bespreking (7 en 13 november 2001) werd afgesproken welke instanties en personen in het kader van de bespreking van dit voorstel van decreet zouden gehoord worden. Deze hoorzittingen vonden plaats op dinsdagna-

middag 20 november 2001. Het verslag van deze hoorzittingen wordt opgenomen als apart stuk (Parl. St. 872 (2001-2002) – nr. 4).

Op mondeling verzoek van de indieners van het voorstel van decreet werd door de legistieke cel van het Decreetgevend Secretariaat van het Algemeen Secretariaat een legistiek advies ten behoeve van de Verenigde Commissies geformuleerd. Het legistiek advies werd in de commissiemappen van de Verenigde Commissies opgenomen en wordt als bijlage 1 bij dit verslag gevoegd.

Op verzoek van een lid van de Verenigde Commissies werd het "Verslag van de auditeur van de Raad van State over het verzoekschrift tot schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van de Vlaamse regering van 8 september 2000 houdende definitieve vaststelling van het ontwerpplan tot gedeeltelijke wijziging van het gewestplan Sint-Niklaas-Lokeren op het grondgebied van de gemeenten Beveren, Sint-Gillis-Waas en Stekene, in zoverre het het grondgebied van de gemeente Beveren betreft", opgevraagd bij het kabinet van minister Stevaert en ter inzage gelegd op het Decreetgevend Secretariaat als ingekomen stuk (DOC 61/2001-2002).

Na een toelichting door de indieners van het voorstel van decreet (op 19 november) volgde op 20 november de hoorzitting. Op 26 november vatten de Verenigde Commissies de behandeling van het voorstel van decreet aan : de algemene bespreking vond plaats en de diverse artikels werden door één van de indieners toegelicht. Op verzoek van de commissie werden een aantal (technische) vragen – vooral m.b.t. Europese milieu- en natuurregeling – voorgelegd aan de minister van Leefmilieu. De antwoorden van minister Dua en een tabel met de gevraagde informatie worden als bijlage 2 bij dit verslag opgenomen.

Tijdens de vergadering van 28 november werden de artikels en de ingediende amendementen besproken. De amendementen zijn terug te vinden in Parl. St. 872 2001-2002 – nrs. 2 & 3.

Op 29 november tenslotte werd er over de diverse artikelen en amendementen gestemd en werd het geamendeerde voorstel van decreet goedgekeurd in de Verenigde Commissies.

Lidmaatschap Verenigde Commissies

Namens de Agalev-fractie werd de heer Johan Malcorps als plaatsvervangend lid van de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke

Ordering voor de duur van de werkzaamheden van de Verenigde Commissies vervangen door de heer Jos Stassen.

Namens de CD&V-fractie werd de heer Erik Matthijs als effectief lid van de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordering voor de duur van de werkzaamheden van de Verenigde Commissies vervangen door mevrouw Trees Merckx-Van Goey.

Benoeming van verslaggever

De heren Stassen en Caluwé werden voorgedragen als verslaggevers. De heer Jean Geraerts betwistte de eerste voordracht : de heer Jos Stassen is geen lid van een van de twee commissies.

Nadat de voorzitter eraan herinnerd heeft dat de heer Jos Stassen optreedt als plaatsvervanger Leefmilieu van de heer Johan Malcorps, die in beide commissies zitting heeft, wierp de heer Frans Wymeersch tegen dat de verslaggever vast lid van de commissie moet zijn. De voorzitter toont echter aan de hand van artikel 35, 1, van het Reglement aan dat dit niet juist is. Uit de stemming die daarop volgde bleek dat de heren Jos Stassen en Ludwig Caluwé tot verslaggever werden benoemd.

I. TOELICHTING DOOR DRIE INDIENERS VAN HET VOORSTEL VAN DECREET

1. Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer

1) aanleiding voorstel van decreet

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer brengt het gezamenlijke werkbezoek van de Commissie voor Financiën en Begroting en de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie aan de stilgelegde werf van het Deurganckdok in herinnering. Dat vond plaats op 27 april jl. Na dit bezoek deelden alle aanwezige leden de mening dat de werken zo snel mogelijk hervat moesten worden, met het oog op een spoedige voltooiing van het dok. Mevrouw Demeester-De Meyer benadrukt dat dit decretaal initiatief wel degelijk uitgaat vanwege de leden van het Vlaams Parlement. Het voorstel kwam er niet op vraag van de regering.

– buitengewone omstandigheden

De spreekster meent dat er voor de voltooiing een brede maatschappelijke steun bestaat. Dit wordt gerechtvaardigd door een aantal buitengewone

omstandigheden. Zo zijn **de economische en budgettaire gevolgen** van de blokkering van de werken enorm : 18,4 miljoen frank per dag, dus 552 miljoen frank per maand en 6,626 miljard frank per jaar. Over de exacte cijfers kan gediscussieerd worden. Over de orde van grootte van deze cijfers bestaat in elk geval geen betwisting. De verliezen kunnen worden toegeschreven aan de schadeclaims van de bouwondernemers, de kostprijs van de onderhouds- en veiligheidswerken tijdens de stillegging, de kostprijs van het langduriger gebruik van de bestaande overbezette terminals, de derving van inkomsten door de overheid (concessievergoeding en onroerende voorheffing), het directe verlies van toegevoegde waarde door het uitstel van de ingebruikneming van de terminals – binnen twee jaar zal de autonome groei van de bestaande trafieken niet langer kunnen worden opgevangen – , de afbetaling van leningen zonder dat de productiemiddelen zelf kunnen worden ingezet.

Indien de vertraging van de werken nog langer aansleept, zullen klanten die rekenen op een (semi-)dedicated terminal uit de haven vertrekken. Dat betekent een verlies van 2 miljoen TEU in 2003, wat overeenkomt met een toegevoegde waarde van 10,86 miljard frank per jaar.

Daarbij moet dan nog het verlies worden gerekend van de gederfde havenrechten, de terugval van toeleveringsactiviteiten enzovoort. Ook deze cijfers geven, zelfs als er discussie bestaat over hun precisie, toch goed de omvang van de schade aan. Daar komt nog bij dat de kostprijs aanzienlijk verhoogd wordt door onmeetbare factoren. Daarvan is de – op langere termijn onvermijdelijke – schade aan het imago van Antwerpen en Vlaanderen als maritiem, logistiek en economisch knooppunt, de belangrijkste.

Voorts heeft de niet-ingebruikneming van containerterminals in Antwerpen tot gevolg dat de trafiek over de weg aanzienlijk toeneemt. Dat brengt ook weer externe kosten met zich mee : ecologische, verkeerscongestie enzovoort.

Mevrouw Demeester-De Meyer vindt dat de besluitvorming over de Antwerpse haven continu moet verlopen, in het belang van de rechtszekerheid in het algemeen en van de uitbouw van het Linkerscheldeoeverproject. Zij verwijst naar het overzicht van die besluitvorming dat als bijlage bij het voorstel van decreet in het gedrukte stuk werd opgenomen.

– gevolgde werkwijze

De geschetste buitengewone omstandigheden en de eensgezindheid over de grond van de zaak, heb-

ben ertoe geleid dat over de partijgrenzen en de grenzen van meerderheid en oppositie heen, de idee is gegroeid om vanuit de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie een initiatief te nemen. Zij benadrukt nogmaals dat zulks niet gebeurd is op vraag van de regering : het gaat wel degelijk om een parlementair initiatief. Naar Nederlands voorbeeld werd al snel duidelijk dat de wetgever een "nooddecreet" zou kunnen uitvaardigen.

Om een dergelijk voorstel van nooddecreet uit te werken, werd een informele werkgroep samengesteld van parlementsleden uit alle democratische fracties : de heren Stassen en Malcorps voor Agalev, de heer Voorhamme en mevrouw Claes voor de sp.a, de heren Lauwers en Loones voor VU&ID, de heren Van den Abeelen en Lachaert voor de VLD en de heer Caluwé en mevrouw Demeester-De Meyer voor CD&V.

Deze werkgroep werd op technisch vlak bijgestaan door vertegenwoordigers van de administratie LIN en een tijdelijke vereniging van advocaten onder leiding van meester Sebreghts. Deze werkwijze is volstrekt legitiem, wat een eminent jurist daarover ook gezegd mag hebben in recente persartikels. In een ingewikkelde materie als deze, waarbij de problemen precies veroorzaakt werden door het complexe juridische kluwen, waarbij elke vorm van wetafstemming ontbreekt, is het noodzakelijk om een beroep te doen op topjuristen.

Mevrouw Demeester-De Meyer oppert dat er misschien in de toekomst in dit parlement verder moet nagedacht worden over een formule waarbij samenwerking met externe experts omschreven en gereguleerd wordt. Dat zal leiden tot een betere wetgeving die door elkeen kan getoetst worden en waardoor een betere rechtsbescherming kan worden gegarandeerd.

2) *het voorstel van decreet : algemene beschouwingen*

De oorspronkelijke bedoeling van een "nooddecreet" werd juridisch hertaald naar het voorliggende "voorstel van decreet voor enkele bouwvergunningen waarvoor dwingende redenen van groot algemeen belang gelden". Hiermee zal het Vlaams Parlement tegemoet komen aan het algemeen belang, als evenwicht tussen maatschappelijke, ecologische, sociale en landbouwnoden enerzijds en economische noden anderzijds.

De Vlaamse regering en andere vergunningverlenende overheden worden door dit voorstel van de-

creet gemachtigd om bij het verlenen van stedenbouwkundige en andere vergunningen uitzonderingen te maken op de bestemming van de plannen van aanleg. Deze machtiging is beperkt in tijd en ruimte. De Vlaamse regering verleent de vergunningen volgens de normaal geldende procedures, zodat inspraakmogelijkheden van belanghebbende burgers gegarandeerd blijven. De Vlaamse regering kan deze vergunningen slechts verlenen na vaststelling of aan enkele uitdrukkelijk bepaalde voorwaarden werd voldaan. Deze voorwaarden hebben betrekking op het decreet houdende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, de MER-richtlijn, de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn. Als aan deze voorwaarden is voldaan, kan het parlement de verleende stedenbouwkundige vergunningen bekrachtigen bij decreet. De vergunningen worden dan uitvoerbaar, zodat de werken aan het Deurganckdok kunnen worden voltooid.

– *waarom een voorstel van decreet ?*

Bij de persvoorstelling van het voorstel van decreet werd de kritiek geformuleerd dat het initiatief is uitgewerkt als een voorstel, en niet als een ontwerp van decreet. Op die manier zou het parlement het advies van de Raad van State willen omzeilen. Dit voorstel van decreet is echter van bij het begin een parlementair initiatief geweest. Mevrouw Demeester-De Meyer herhaalt nogmaals dat de aanleiding het bezoek van de commissie voor Openbare Werken Mobiliteit en Energie aan de werf van Deurganckdok was. Het gaat dus niet op om het parlement te omschrijven als het schoothondje van de regering. Dit decretaal initiatief heeft de macht van dit parlement integendeel versterkt. De kostprijs van het stilleggen van deze werken is maatschappelijk niet te verantwoorden. Het parlement heeft daarom zijn verantwoordelijkheid genomen. De wet legt geen enkele verplichting op om een voorstel van decreet voor te leggen aan de Raad van State. Het Reglement van het Vlaams Parlement bepaalt wel dat de Voorzitter van het Vlaams Parlement facultatief zelf het advies kan vragen en dat hij daartoe verplicht is als een derde van de parlementsleden daarom vraagt. Het lid benadrukt dat sinds 1995 slechts 10 procent¹ van de voorstellen van decreet voorgelegd werd voor advies aan de Raad van State.

¹ Sinds 1995 zijn 435 voorstellen van decreet ingediend. Slechts 41 zijn voorgelegd voor advies aan de Raad van State.

3) *Uitgangspunten van het decreet :*

– uitzonderlijk karakter

De indieners zijn zich bewust van het uitzonderlijk karakter van dit voorstel van decreet. De regeling wijkt op verschillende punten af van de normale procedures en beschermingsmechanismen.

Zo zullen de vergunningverlenende overheden uitzonderingen kunnen maken op de bestemmingen van de plannen van aanleg.

De stedenbouwkundige vergunningen zullen uitvoerbaar worden na bekrachtiging door dit parlement. Vanwege het uitzonderlijke karakter van deze maatregel wenst het parlement immers zijn greep op de regering te verstevigen. Het bekrachtigingsvoorschrift blijft beperkt tot stedenbouwkundige vergunningen. Een afwijking van de normale procedures voor aanvraag, behandeling en aflevering van de vergunningen werd niet opportuun of noodzakelijk geacht.

De uitvoerbaarheid van de stedenbouwkundige vergunning wordt losgekoppeld van de milieuvergunning, die volgens de normale procedure moet worden aangevraagd. De werken moeten immers zo vlug mogelijk opnieuw kunnen starten, gelet op de buitengewone omstandigheden en de dwingende redenen van algemeen belang – vooral de economische en budgettaire gevolgen en de veiligheidswerken.

Als toepassing zou worden gemaakt van de artikelen 158 en 159 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, kan, voorafgaand aan het vergelijk, een regularisatievergunning worden verleend. Ook deze afwijking heeft te maken met het doel om de werken zo snel mogelijk opnieuw op te starten. De afwijking blijft bovendien beperkt : het voorgeschreven vergelijk blijft vereist, maar dat kan gebeuren na het verlenen van de vergunning.

– respect voor de normale procedures

Gezien de genoemde afwijkingen is het belangrijk om te onderstrepen dat de indieners van het voorstel van decreet vertrokken zijn van het uitgangspunt om normale procedures waar mogelijk te respecteren en de waarborgen voor de burger niet uit te hollen. Daarom bepaalt artikel 3, tweede lid, van het voorstel van decreet dat de bedoelde vergunningen en meldingen moeten worden aangevraagd en, behoudens de beperkte afwijkingen, moeten behandeld worden volgens de daarvoor bestaande

procedures. De in deze procedures opgenomen adviesverlening en inspraakmogelijkheden voor belanghebbende burgers blijven dus behouden.

De stedenbouwkundige vergunningen moeten worden aangevraagd bij de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar en voorgelegd aan de Vlaamse regering.

De aanvragen worden onderworpen aan een openbaar onderzoek, waarbij iedereen bezwaarschriften kan indienen.

De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar moet advies vragen aan het college van burgemeester en schepenen, aan de instanties bepaald in artikel 111 van het stedenbouwdecreet van 18 mei 1999 en het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 betreffende de adviesverlening inzake aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning en verkavelingsaanvragen, en aan de afdeling Milieuvergunningen van Aminal.

– naleving Europese regelgeving

Een tweede uitgangspunt was om de Europese regelgeving na te leven, te waarborgen en waar nodig expliciet te implementeren.

De implementatie van de Vogel- en Habitatrichtlijn is ingeschreven in artikel 7 van het voorstel van decreet. Tegelijk wordt erkend dat de compensaties van dwingend algemeen en strategisch belang zijn. Hierdoor wordt een duidelijke koppeling gemaakt tussen deze compensaties en de uit te voeren werken en op te starten inrichtingen. Ook de stedenbouwkundige vergunningen daarvoor worden op dezelfde wijze bekrachtigd als de vergunning voor de aanleg van het dok. Zo wordt gewaarborgd dat de uitvoering van de compensaties in de tijd gekoppeld wordt aan de uitvoering van de aanleg.

– beperking naar voorwerp en plaats

De werking van dit initiatief dient zo beperkt mogelijk te worden gehouden, zowel inzake het voorwerp als inzake de uitgestrektheid op het terrein. De beperking met betrekking tot het voorwerp vloeit voort uit artikel 2 van het voorstel van decreet.

Er werd bewust gekozen voor een beperkt toepassingsgebied voor dit decreet. Het was dan ook niet de bedoeling andere denkpijlers te volgen, zoals het aanpassen van de gewestplannen. Dat zou immers automatisch tot gevolg hebben dat men verder gaat dan vereist om de beoogde doelstelling te berei-

ken, namelijk het voltooiën van de reeds jaren geplande en gedeeltelijk uitgevoerde werken aan het Deurganckdok. Het is de bedoeling de afwijkingen van de normale procedures zo beperkt mogelijk te houden. Daarom worden de beoogde werken in artikel 2 en in de bijlagen 4 en 5 bij het voorstel van decreet uitgelegd.

Het gaat om de werken die nodig zijn om het Deurganckdok te voltooiën en operationeel te maken en om de werken die voortvloeien uit de verplichting tot ecologische compensatie. Meer specifiek gaat het om de bouw van kaaimuren, om baggerwerken en terreinophogingen, om de infrastructuurwerken voor de ontsluiting van de toekomstige terminals naar het hinterland, om de leefbaarheidbuffer rond Doel en om natuurcompensaties.

– *beperking in tijd*

Een volgend uitgangspunt is dat men de werking van dit initiatief zoveel mogelijk wil beperken in de tijd. Zo wil men de terugkeer naar de gewone rechtssituatie zo snel mogelijk garanderen. Dit vloeit voort uit artikel 10 van het voorstel van decreet dat bepaalt dat de mogelijkheid om uitzonderingen te maken op de bestemmingen van de plannen van aanleg ophoudt te bestaan vanaf het ogenblik dat deze vergunningen kunnen verleend worden op basis van een voorlopig vastgesteld ruimtelijk uitvoeringsplan voor het betrokken gebied.

Dat zal doorgaans het geval zijn vanaf het ogenblik dat het in openbaar onderzoek is geweest, zoals bedoeld in artikel 103 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening. Een voorlopige vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan kan worden verwacht in de loop van 2002.

– *evenwicht tussen de diverse noden*

Een laatste uitgangspunt is dat men rekening dient te houden met alle aspecten van de problematiek: maatschappelijke, ecologische, sociale en landbouwelementen en economische noden.

4) *Flankerend landbouwbeleid*

Als wordt vastgesteld dat aan alle voorwaarden voldaan is, dan moet men aandacht besteden aan de gevolgen voor de verschillende actieve landbouwbedrijven in het betrokken gebied. Hiervoor moet een goed flankerend landbouwbeleid in het decreet verankerd worden. Bepaalde landbouwactiviteiten moeten wijken voor compenserende na-

tuurgebieden, dat werd decretaal verankerd. Dan is het niet meer dan logisch dat zulks ook het geval is voor de flankerende maatregelen, gericht op de landbouw. Als dat onvoldoende het geval is, kondigt mevrouw Demeester-De Meyer aan dat de CD&V-fractie op dit punt nog één of meer amendementen zal indienen.

2. De heer Robert Voorhamme

De heer Robert Voorhamme sluit zich aan bij de algemene toelichting van mevrouw Demeester-De Meyer. Het voorstel van decreet werd reeds uitvoerig technisch toegelicht. Hij wil zich daarom beperken tot het leggen van enkele klemtonen, ten behoeve van de collega's die niet rechtstreeks bij het initiatief betrokken waren.

Hij stelt dat het niet de bedoeling is van dit initiatief de procedures opzij te schuiven, die voorzien zijn in de decreetgeving op de ruimtelijke ordening en evenmin de logische sanctionering die daaruit voortvloeit. Hij meent evenwel dat die sancties niet in verhouding staan tot het algemeen belang dat op het spel staat. Bij iedereen die meewerkte aan dit voorstel van decreet leefde volgens hem de bekommernis dat de democratische structuur in gevaar dreigde te komen als er geen initiatief werd genomen. Hij meent dat het gemakkelijk is zich toe te spitsen op het feit dat afwijkingen van de regels schadelijke effecten kunnen hebben voor de inspraak van de burger en van andere organisaties. Hij verwijst evenwel naar de term "opportunity cost", een term die vaak gebruikt wordt in een economische context. Indien er geen initiatief zou genomen worden, dan kan daar grote schade uit voortvloeien die tot in een verre toekomst een grote impact zou kunnen hebben, al kan niemand die impact goed inschatten.

De burger leeft graag in een democratie, maar hij wordt ook graag goed vertegenwoordigd. Achteraf beschouwd zou hij het niet begrijpen dat de politici op het gepaste moment geen initiatief hadden genomen. Goed besturen is ook goed voorzien.

Hetzelfde lid verklaart dat er gediscussieerd werd over de vraag of er een algemene of een specifieke regeling moest uitgewerkt worden. Het werd snel duidelijk dat een algemene regeling met een retroactief karakter onmogelijk was. Dat zou immers niet stroken met de bekommernis om een zuivere regelgeving. Om de burger alle rechten op inspraak te bezorgen zonder de werking van de democratie te verlammen, is het nodig procedures te voorzien waarbij men op een kortere tijd tot een definitieve uitspraak kan komen. Anders loopt men telkens

het risico op een eindeloze procedureslag. De normale procedure voor nieuwe plannen van ruimtelijke ordening doet telkens cruciale tijd verliezen.

Hij wijst op de strikte beperkingen in dit voorstel van decreet voor de toepasbaarheid in tijd en ruimte. Het is niet bekend bij de publieke opinie dat het decreet ten laatste binnen twee jaar en wellicht zelfs vroeger, zichzelf opheft, als de procedures normaal hun gang gaan. Dit voorstel van decreet heeft de bedoeling een afwijking te regelen die de inspraak van de betrokkenen en de gehanteerde procedures maximaal respecteren. Het gevolg zal zijn dat de procedures strenger zijn dan voor de andere ingrepen.

Het democratisch sluitstuk is dat het parlement zelf elke nieuwe vergunning zal moeten beoordelen. Het is dus niet de bedoeling een blanco cheque te geven aan de regering. Wie dat ondemocratisch noemt, gaat ervan uit dat dit Vlaams Parlement geen democratische instelling is.

Het voorstel van decreet heeft ook als doel ons beschadigde imago wat betreft de naleving van de natuurrichtlijn te herstellen en duidelijk te maken dat we de natuurcompensaties correct willen vastleggen, gebaseerd op de nieuwe MER en het erbij horende compensatieplan. Niet alleen de noodzakelijke natuurcompensaties voor deze infrastructuurwerken maar ook voor het historisch passief moeten gelijktijdig uitgevoerd worden met de werken. Als dit voorstel van decreet op korte termijn goedgekeurd wordt, dan zal dat het beeld van de Europese Commissie over Vlaanderen beïnvloeden. Geloofwaardigheid is nuttig voor andere grote infrastructuurwerken.

Dit voorstel van decreet legt geen hypotheek op de toekomstige strategische havenontwikkeling, maar er wordt geen beslag gelegd op omliggende gebieden, die misschien in aanmerking komen voor de toekomstige havenuitbreiding. Door dit voorstel wordt de ruimte voor de verwerking van de baggerspecie beperkt. Er is nauwelijks marge. Bedoeling was om geen armslag te geven aan actiegroepen, die soms terecht menen dat er ten onrechte beslag wordt gelegd op gronden. Het voorstel kan dus niet misbruikt worden om meer te doen dan het Deurganckdok aan te leggen. Het houdt geen bedreiging in voor Doel en wijzigt het regeerakkoord in dat verband niet. Door de complexiteit van dit voorstel is dat niet altijd duidelijk.

Niets doen zou onverantwoord zijn. Men heeft in dit parlement te zeer de neiging om de haven van Antwerpen te beschouwen als een dossier dat

enkel de Antwerpenaars aanbelangt. De impact van dit gebied in de economische ontwikkeling van Vlaanderen is groot. Ondanks de economische crisis, is er een groei van de wereldhandel, maar ook een omschakeling van general cargo naar containers. Dat maakt een grotere transitcapaciteit noodzakelijk. Daarom moet de positie van Antwerpen gevrijwaard blijven. Het aantal rederijen en overslagbedrijven is immers beperkt. Hun keuze is doorslaggevend voor de toekomst van de distributiesector in de regio Hamburg-Le Havre.

Het gaat hierbij niet enkel over economische concurrentie tussen verschillende havens en regio's. De keuze tussen de verschillende havens heeft immers ecologische consequenties. De Antwerpse haven heeft onder meer het nadeel van een beperkte diepgang maar ook het grote voordeel dat ze 80 tot 100 kilometer verder landinwaarts ligt en een knooppunt is van heel veel verkeersmodi. Zo is Antwerpen de belangrijkste spoorweghaven van West-Europa en de tweede belangrijkste binnenvaarthaven van Europa. Door procedurekwesties zou het kunnen dat een deel van de trafiek afgeleid wordt naar andere havens waardoor de negatieve ecologische impact groter wordt, niet alleen voor naburige regio's maar ook voor Vlaanderen. Heel wat afvoer van goederen uit de andere havens gebeurt immers via Vlaamse wegen.

De bijzondere procedure, uitgelegd door mevrouw Demeester, is technisch goed onderbouwd.

3. De heer Johan Malcorps

De heer Johan Malcorps vindt het belangrijk dat dit een parlementair initiatief is. Het komt de geloofwaardigheid van dit parlement ten goede dat heikele dossiers opgelost worden op initiatief van parlementsleden. Gezien de aanzienlijke schadeclaims, moet gehandeld worden als goede huisvaders. Het geld kan immers beter gebruikt worden. De heer Malcorps kan dit voorstel van decreet aanvaarden omdat het een aantal garanties bevat en omdat aan de problemen ten gronde tegemoet gekomen wordt. Het dossier van het Deurganckdok is verbonden met de problemen rond Doel. Het is essentieel dat het bestaande regeerakkoord over bijvoorbeeld het woonrecht en het sociaal begeleidingsplan integraal uitgevoerd wordt.

Er is een algemeen probleem voor grote infrastructuurwerken. Alle indienende fracties willen zoeken naar een oplossing. Hieromtrent zijn al een aantal voorstellen gedaan onder meer over een verbeterde parlementaire controle voor grote infrastructuurwerken naar aanleiding van het rapport van

het Rekenhof over de eerste fase van de Schelde-verdieping. Agalev benadrukt dat alle inspraakmogelijkheden behouden moeten blijven.

In dit voorstel wordt echter een beperkte oplossing in tijd en ruimte uitgewerkt voor de aanleg van het Deurganckdok, de kaaimuren, de uitbaggeringswerken, de leefbaarheid voor Doel, de ontsluitingswerken via spoor en autoweg en tegelijkertijd voor de hiervoor noodzakelijke natuurcompensaties. Daarbij is rekening gehouden met de bezwaren van de Europese Commissie, die de bezwaren van natuurorganisaties deels overlappen.

Niet enkel voor het Deurganckdok maar ook voor het historisch passief wordt voorzien in de nodige natuurcompensaties. Er zijn immers ooit afspraken gemaakt voor natuurcompensaties, onder meer in het kader van het Sigmaplan, de verdieping van de Westerschelde en de aanleg van het Verrebroekdok, die onvoldoende uitgevoerd zijn. Bepaalde compensatiegebieden zouden ook tweemaal aangemeld zijn bij de Europese Commissie. Om dat alles uit te klaren, is er nu een matrix gemaakt van de reeds uitgevoerde werken en de noodzakelijke natuurcompensaties daarvoor. Er is nu, in het voorstel zelf en in de toelichting, een duidelijk overzicht van de natuurcompensaties voor het Verrebroekdok, het Deurganckdok en het historisch passief. Dat is belangrijk voor de milieu- en natuurorganisaties, voor de publieke opinie maar ook voor Europa.

De heer Malcorps wijst erop dat ook de realisatie van het slik- en schorregebied in het gecontroleerd gereduceerd getijdengebied in Kruibeke-Bazel-Rupelmonde (KBR) in de decreettekst werd opgenomen als gelijktijdig uit te voeren compensatie. Er wordt ook rekening gehouden met een verder onderzoek van inbreidingsscenario's, namelijk een alternatief voor het Saeftinghedok. De voorgestelde doorsteek van het Deurganckdok naar het Verrebroekdok blijkt technisch mogelijk en betaalbaar te zijn. Volgens de procedure uit artikel 6 van de Habitatrictlijn moet dit alternatief dan ook grondig worden afgewogen.

De heer Malcorps gaat vervolgens in op het voorstellen van de meerderheid om ook de Europese Vogel- en Habitatrictlijn om te zetten in het decreet op het natuurbehoud. Hij is van mening dat dit onderwerp zo snel mogelijk moet worden besproken in de Commissie voor Leefmilieu. Op deze manier toont de Vlaamse overheid aan de ingebrekestellingen door Europa ernstig te nemen. De heer Malcorps vermeldt tot slot de afspraak binnen

de meerderheid om ook voor het VEN één procedure met een openbaar onderzoek in te voeren.

4. Aanvullende toelichting bij het voorstel van decreet

Op verzoek van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer namens de indieners van het voorstel van decreet werden ter vergadering van 26 november een aantal aanvullingen aangekondigd die neergelegd zullen worden bij de gedrukte toelichting bij het voorstel van decreet.

Het betreft volgende aanvullingen :

1. in de artikelsgewijze toelichting dient bij de bespreking van artikel 9 verwezen te worden naar een beslissing van de Vlaamse regering van 24 juli 1998 i.p.v. naar een besluit (pag. 20 van het gedrukte stuk (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 872/1*)) ;
2. in de bijlagen bij de toelichting – Bijlage 4 – item Baggerwerken-terreinophopingen – waar sprake is van de berging van specie op terreinen rondom het Doeldok moet "45 ha" gelegen in Doelpolder vervangen worden door "49,5 ha" (pag. 40 van het gedrukte stuk (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 872/1*)) ;
3. in de bijlagen bij de toelichting – Bijlage 5 – De ecologische compensaties – dient de nieuwe MER verduidelijkt te worden : het gaat over MER Linkerscheldeoever Deurganckdok CA I-396 dd. 5 oktober 2001 (pag. 51 van het gedrukte stuk (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 872/1*)) ;
4. in de bijlagen bij de toelichting – Bijlage 5 – De ecologische compensaties – dienen in het Overzicht van de overige natuurcompenserende maatregelen ter aanzuivering van het historisch passief, onder a. Ter aanzuivering van het historisch passief, de alinea's Streefbeeld – Verwerking – Inrichting – Beheer – Tijdspad realisatie en Stedenbouwkundige vergunningen (die te vinden zijn onder punt b. Voor Verrebroekdok) eveneens (met dezelfde tekst) toegevoegd te worden (pag. 62 en 63 van het gedrukte stuk (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 872/1*)).

– nuttige informatie

De heer Jacques Devolder vraagt wie het initiatief heeft genomen om de bijstand te vragen van advocaten en experts. Hij wijst erop dat in de Senaat dergelijke beslissingen worden genomen door het Bureau. Mevrouw Demeester-De Meyer ant-

woordt dat de administratie LIN – Vlaamse Gemeenschap op vraag van een aantal volksvertegenwoordigers het advocatenconsortium heeft geconsulteerd. Zij hoopt dat het Vlaams Parlement in de toekomst dergelijke initiatieven zelf kan nemen.

II. ALGEMENE BESPREKING

1. Algemene standpunten

– *Tussenkomst van de heer Jos De Meyer*

De heer *Jos De Meyer* beklemtoont dat hij geen tegenstander is van de bouw van het Deurganckdok. Integendeel : de grote meerderheid van de Vlaamse bevolking staat immers achter de bouw van het dok, uiteraard onder bepaalde voorwaarden. Het is belangrijk dat onnodige schade en schadeclaims vermeden worden. Dat is een kwestie van gezond verstand. Vraag is wel hoe dit doel het best kan worden gerealiseerd op een maatschappelijk verantwoorde wijze en met respect voor de principes van de rechtsstaat.

Tijdens de hoorzitting heeft de heer De Meyer bijzonder kritische stemmen gehoord : zo merkte professor Patricia Popelier van de Universitaire Instelling Antwerpen op dat fundamentele rechtsprincipes die verband houden met de rechtsstaat, de scheiding der machten en de behoorlijke rechtsbedeling op het spel staan. Tijdens de hoorzitting bleek ook dat niet alleen Doel 2020, maar ook de landbouworganisaties en de milieubewegingen, principiële bezwaren hebben. De gemeentebesturen van Beveren en Kruibeke wezen erop dat er voor de ruimtelijke uitvoeringsplannen zoals ze nu voorliggen geen maatschappelijk draagvlak aanwezig is in hun gemeente.

Dit voorstel van decreet kwam tot stand op basis van een overheidsopdracht in het kader van een overeenkomst van 9 augustus 2001 tussen het Vlaamse Gewest en vier juristen, die voor de uitvoering van de opdracht een burgerlijke vennootschap vormen. De voorzitter van het Rekenhof heeft in antwoord op een vraag van de spreker per brief laten weten dat de opdracht 6.540.000 frank heeft gekost. Daartoe werd een kredietvastlegging genomen op de begroting van de DAB Infrastructuurfonds. Artikel 2 van deze overeenkomst bepaalt : "de opdrachtnemer levert aan de opdrachtgever een voorstel van validatiedecreet af ten behoeve van het Vlaams Parlement, teneinde het besluit van de Vlaamse regering van 8 september 2000 houdende de definitieve vaststelling van het

plan tot gedeeltelijke herziening van het gewestplan Lokeren-Sint-Niklaas door de wetgevende macht wettelijk te valideren".

De heer De Meyer wijst op de terminologische evolutie. Eerst was er sprake van het voorstel van decreet inzake het Deurganckdok, daarna van het voorstel van decreet voor de bouwvergunningen van het Deurganckdok en ten slotte van het voorstel van decreet voor enkele bouwvergunningen waarvoor dwingende redenen van groot algemeen belang gelden.

Het lid meent dat andere belanghebbenden voor gelijkaardige problemen uiteraard gebruik zullen willen maken van het precedent van het Deurganckdok. Hij denkt daarbij aan de havenuitbreiding in Zeebrugge en aan de verbrandingsoven in Drogenbos. De spreker meent dat men het de duizenden bedrijfsleiders van zonevreemde gebouwen, de burgers die zonevreemd wonen of die een te grote veranda, tuinhuisje of serre hebben, niet kwalijk kan nemen dat ook zij één artikel in een decreet zullen wensen om hun probleem op te lossen.

De heer De Meyer vraagt zich af hoe het staat met het gelijkheidsbeginsel. De heer Kurt Deketelaere, hoogleraar milieurecht aan de KULeuven, heeft in de pers duidelijk gemaakt dat het instrument nooddecreet het bij verdere juridische toetsing heel moeilijk zou kunnen krijgen.

Het lid vraagt zich af of de suggestie die hij tijdens de hoorzitting deed, namelijk dat alsnog zou worden getracht om een breed overleg met alle actoren te realiseren, dan zo irrealistisch was. Welke zekerheden zijn er bij de stemming van dit decreet ? Tijdens de hoorzitting meende hij te begrijpen dat meerdere groepen overwegen om hun juridische procedures verder te zetten. Hij stelt vast dat medeauteur professor Geert Van Hoorick vrij kritisch was over het voorliggende werkstuk. Het lid meent dat de weg van de geleidelijkheid en van gedragen overleg in dit geval de snelste weg zou kunnen zijn. Het doordrukken van plannen tegen de wil van de betrokken gemeentebesturen, kan zich wreken.

De heer Jos De Meyer vraagt zich verder af waarom er in Kruibeke-Bazel-Rupelmonde slikken en schorren moeten worden gerealiseerd en waarom dit prachtig verweven landbouw- en natuurgebied tweemaal per dag onder water moet worden gezet. De heer Willem Deijssels, opsteller van het MER in opdracht van het havenbedrijf, was tijdens de hoorzittingen duidelijk in zijn antwoord dat dit

niet nodig was als compensatie voor het Deurganckdok.

De eigenaars van het binnengebied van deze polder hebben van de afdeling Zeeschelde van het departement LIN een schrijven gekregen dat dateert van 13 november 2001. In het bijgevoegd ministerieel besluit (MB) van 6 september 2001 betreffende de onteigening van onroerende goederen op het grondgebied van de gemeente Kruibeke, deelgemeenten Kruibeke, Bazel en Rupelmonde, wordt nog steeds verwezen naar het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1999 tot definitieve vastlegging van het ontwerpplan tot gedeeltelijke wijziging van het gewestplan Lokeren-Sint-Niklaas.

De heer De Meyer citeert het MB :

"Overwegende dat in het betrokken gebied, door natuurontwikkeling, leefgebieden zullen worden gecreëerd voor vogelsoorten, ter compensatie van het gedeeltelijk verlies aan leefgebieden die het gevolg is van de aanleg van het Deurganckdok, met name slikplaten en schorren, door het instellen van een gecontroleerd gereduceerd getij en extensief begraasde graslanden van het glanshaverttype, om daarmee te voldoen aan de verplichte beschermings- en instandhoudingsmaatregelen vervat in de Europese richtlijnen 79/409/EEG (Vogelrichtlijn) en 92/43/EEG (Habitatrichtlijn) ;

Overwegende dat door het instellen van een gecontroleerd gereduceerd getij een deel van de polder tweemaal daags tijdens vloed zal overstromen en dat de werking van het water tot het ontstaan van een krekenspatroon zal leiden met slikken en schorren ;

Overwegende dat het inrichten van het gebied ter compensatie voor het verlies van leefgebieden in het gebied van Deurganckdok het regelmatig laten overstromen, de creatie van moerassen, broekbossen en van een begrazingsgebied met winter- en zommerruigten waar aan extensieve jaarrondbegrazing wordt gedaan met daaraan aangepaste soorten met zich meebrengt ;

Overwegende dat, in het kader van artikel 90bis van het bosdecreet van 13 juni 1990, de geplande compenserende bebossing, voor de ontbossing noodzakelijk voor de aanleg van het gecontroleerd overstromingsgebied, gelegen is in het gecontroleerd overstromingsgebied ;

Overwegende dat het instellen van een gecontroleerd overstromingsgebied, het verwezenlijken van de boscompensatie, het verwezenlijken van een gecontroleerd gereduceerd getijgebied en het realise-

ren van de overige leefgebieden ter compensatie van het gedeeltelijk verlies aan leefgebieden door de aanleg van het Deurganckdok, duidelijk niet bestaanbaar zijn met het huidige gebruik van de polders ;

Overwegende dat het aanvatten van de werken voor de aanleg van het Deurganckdok te Doel in oktober 1999 en de klacht ingesteld bij de Europese Commissie door verscheidene milieugroeperingen (DG XI B3 (98) X/028618), de overheid ertoe verplicht met de vereiste spoed haar beleidsbeslissing inzake compensaties voor het vogelrichtlijngebied naar aanleiding van de aanleg van het Deurganckdok te Doel, uit te voeren en ook dat dus hoogdringend is ;

Overwegende dat dit alles verantwoordt dat gebruik wordt gemaakt van de rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden inzake onteigeningen ten algemene nutte, vervat in artikel 5 van de wet van 26 juli 1962 betreffende de onteigeningen ten algemene nutte en de concessie voor de bouw van autosnelwegen (einde citaat)".

De heer De Meyer vraagt zich af hoe dit schrijven en de overwegingen in het ministerieel besluit te rijmen vallen met de uitleg van de heer Deijssels tijdens de hoorzittingen. Wordt in het MB niet verwezen naar een geschorst gewestplan en wat zijn daarvan de gevolgen ? Waarom moet artikel 2, 5°, a), van het voorstel van decreet dan luiden : "Weidevogelgebied en realisatie slikken en schorren gelegen in het gecontroleerd overstromingsgebied binnen het gebied Kruibeke-Bazel-Rupelmonde" ? Heeft de beslissing tot onteigening dan wel voldoende juridische basis ?

De heer De Meyer stelt vast dat de landbouw vier keer gronden moet inleveren : een eerste maal op de Linkerscheldeoever, een tweede maal voor het realiseren van een moeras in Kruibeke-Bazel-Rupelmonde, een derde maal voor een bufferbekken van de Barbierbeek – wat nu, indien noodzakelijk, in de polder Kruibeke-Bazel-Rupelmonde kan – en een vierde maal voor de compensatie van het bos omdat ontbossing noodzakelijk is voor de realisatie van het moeras in Kruibeke.

Het lid feliciteert de groenen met hun voorlopige overwinning. Hij benadrukt dat deze ingrepen niet noodzakelijk zijn voor de veiligheid van de bewoners langs de Schelde en evenmin voor de Europese Commissie. Ze vernielen volgens het lid één van de mooiste landschappen in Vlaanderen, ze verjagen de landbouw, de vissers, de fietsers, de gezinnen en creëren een ontoegankelijk moeras.

Dat de indianers vochtige weiden willen creëren waar zich nu de meest vruchtbare polders van Vlaanderen en Europa bevinden, blijft voor de heer De Meyer en voor de mensen in de polder op de Linkerscheldeoever onbegrijpelijk. Het gemeentebestuur stelt zeer duidelijk dat er geen verdere aantasting mag gebeuren van homogene landbouwgebieden.

Het gemeentebestuur van Beveren vraagt ook een absolute garantie dat het sociaal begeleidingsplan voor Doel gehandhaafd blijft. De heer De Meyer vraagt zich af waarom dit niet gebeurt in het decreet. Het geeft minstens de indruk dat de indianers van dit voorstel van decreet alleen oog hadden voor de belangen van de haven en van hun nieuwe bondgenoten. Hij verwijst naar het MER-rapport Linkerscheldeoever-Deurganckdok, waarin wordt geschreven over bodem, grondwater, oppervlaktewater, geluid, lucht, licht, veiligheid, flora, fauna, landschap, verkeer en mobiliteit en zelfs over de mens. Hij citeert de eerste en de laatste zin in de niet technische samenvatting, deel 18.4.9, mens : sociaal-organisatorische aspecten : "Het aspect mens, zoals in dit hoofdstuk beschreven, betreft de situatie in Doel. Over Doel zijn een aantal opvolgende regeringsbeslissingen genomen, waarvan de laatste van begin 2001 aangeeft, dat Doel in principe ontruimd wordt in 2007, waarvoor een sociaal begeleidingsplan en een opkoopregeling zijn vastgesteld." ... "Samenvattend kan derhalve gesteld worden, dat alle maatregelen die uitgewerkt zijn om inwoners van Doel te beschermen tegen de gevolgen van de havenactiviteiten, slechts een tijdelijk karakter behoeven te hebben." De heer De Meyer vraagt aan de regeringspartijen hoe hij deze zinnen moet begrijpen in het licht van de regeringsbeslissing van mei 2000.

– *Tussenkoms van de heer Frans Wymeersch*

De heer *Frans Wymeersch* wil de argumenten van de heer De Meyer niet herhalen, wat evenwel niet betekent dat hij het oneens zou zijn met de vorige spreker. Er werd ter voorbereiding van dit dossier nooit overlegd met de bewoners, behalve dan met sommige vertegenwoordigers van de intercommunales. Tijdens de hoorzitting is volgens het lid echter gebleken dat zij in de eerste plaats hun eigen belang verdedigen en niet altijd dat van de deelnemende gemeenten. Het verschil tussen de standpunten van de intercommunale Land van Waas enerzijds en van de gemeenten Kruibeke en Beveren anderzijds, spreekt wat dat betreft boekdelen.

Vervolgens stelt de heer Wymeersch de schuldvraag aan de orde. Sinds de stillegging van de wer-

ken gingen al miljarden frank verloren. Is dat de schuld van het havenbedrijf, van diegenen die een succesvolle rechtszaak begonnen of van de overheid ? De klagers gebruikten een grondwettelijk recht en een bestaande procedure. De overheid echter heeft volgens het lid niet goed bestuurd, en dat is niet nieuw. Het lid brengt de opspuitingen uit de jaren zestig en het Doeldok in herinnering. In beide gevallen gaat het om grotendeels ongebruikte projecten. En dan is er natuurlijk ook nog het Verrebroekdok. Uit al die ervaringen werden echter geen lessen getrokken, en daarom wordt de overheid vandaag geconfronteerd met alweer een probleem.

In maart 2001 werd al duidelijk dat het voorliggende nooddecreet er zou komen. Volgens de heer Wymeersch bleek duidelijk dat de schuld bij de Vlaamse overheid lag, die mens en milieu tot slachtoffers maakte van een inconsistent beleid. Het verbaasde het lid niet dat sommigen tot juridische actie overgingen. Als reactie wil de regering het nooddecreet snel door het parlement jagen, tussen de begrotingsbesprekingen door. Volgens de spreker is één van de indianers trouwens zelf mee verantwoordelijk voor het huidige probleem.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer repliceert dat de schuldvraag niet aan de orde is. De indianers willen dat een vastgelopen procedure terug een normaal verloop krijgt. Geen enkele van de indianers van het voorstel van decreet gaat volgens haar uit van een schuldvraag.

De heer Wymeersch meent dat een goed bestuurder moet vooruitzien en dat deed de regering niet. Er wordt gepleit tegen de verlamming van de democratie. Maar er bestaan nu eenmaal democratische en juridische spelregels en het voorstel van decreet wil die spelregels dwarsbomen.

De spreker sluit zich verder aan bij de analyse van de heer De Meyer : het is de regering die de opdracht heeft gegeven tot dit voorstel. De minister van Openbare Werken heeft eerst gepoogd te ontkennen dat hij op de hoogte was van het contract, maar heeft nadien de opdracht gegeven om het contract met het juristenconsortium te ondertekenen.

De heer Steve Stevaert, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, antwoordt dat hij nooit beweerd heeft niet op de hoogte te zijn van het contract. Hij herinnert eraan dat de totstandkoming van het contract al uitvoerig is toegelicht in de commissie (*Hand. VI.Parl. 2001-2002, nr. C10*). Ook de totstandkoming van het voorstel van

decreet is uitvoerig en overtuigend toegelicht door de indieners. Het is het recht van een parlement om zich door externe expertise te laten bijstaan, ook als daarvoor een beroep moet worden gedaan op een opdracht via de minister.

De heer Frans Wymeersch bespreekt vervolgens de hoorzitting over het voorstel van decreet. Tijdens het deel van de hoorzitting waarin de betrokken partijen aan het woord kwamen, kwam iedereen duidelijk op voor zijn eigen belangen. Wel waren er opvallende verschillen, tussen onder meer de intercommunales en de betrokken gemeentebesturen. In het eerste deel van de hoorzittingen gaven enkele juristen hun visie op het voorstel van decreet. De bijdrage van professor Geert Van Hoorick van de Universiteit Gent, die zelf betrokken was bij de voorbereiding, was merkwaardig kritisch.

Wat professor Patricia Popelier van de UIA vervolgens inbracht, pleit volgens de heer Wymeersch niet voor het voorstel van decreet. Volgens haar werden de rechtsstaat, de behoorlijke rechtsbedeling en de scheiding der machten op het spel gezet. Daarnaast bekritiseerde zij het individuele karakter van het voorstel : een wettelijke regeling om aan welomschreven werken een vergunning te verstrekken. De professor vroeg zich af of het wettelijk ingrijpen in de lopende procedures – bij de burgerlijke rechtbank en bij de Raad van State – de toets van het EVRM zouden kunnen doorstaan.

Volgens de heer Wymeersch is de conclusie duidelijk : het regeringsinitiatief kreeg de vorm van een voorstel van decreet vanwege het parlement, om het voorafgaande advies van de Raad van State te ontwijken. Dat zou het Arbitragehof achteraf immers bijkomende argumenten tegen het voorstel van decreet geven.

Niet alleen komt de overheid met dit initiatief tussen in een gerechtelijke procedure, en dan nog met terugwerkende kracht, maar bovendien is het gericht op één particulier geval. De heer Wymeersch geeft de voorkeur aan een vereenvoudiging van de regelgeving over de hele lijn, voor iedereen. Komt de uitzondering die in dit voorstel van decreet voor sommigen wordt gemaakt, niet in conflict met het gelijkheidsbeginsel in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet ?

En dan zijn er volgens de spreker nog de implicaties voor de landbouw. Het noorden van het Waasland beschikt tot nader order over een groot areaal aan zeer vruchtbare grond, naar verluidt de beste van Vlaanderen. Een deel daarvan wordt door het project bedreigd, zeker indien nog grond aan de

landbouw moet worden onttrokken om te voldoen aan de Europese Habitat- en Vogelrichtlijnen. Dit terwijl de Vlaamse landbouw nu al zo fel onder druk staat.

Volgens de heer Wymeersch moet de overheid en het parlement zich durven afvragen of het wel nodig is het Deurganckdok te ontwikkelen zoals gepland. Nederland lijkt immers niet bereid de Schelde uit te diepen omdat de overheid daar in de eerste plaats de haven van Rotterdam wil uitbouwen, wat gevolgen zal hebben voor de mogelijkheden om het Deurganckdok rendabel te exploiteren. De spreker merkt op dat de heer Leo Delwaide, schepen van de Stad Antwerpen, tijdens de hoorzitting niet heeft geantwoord op deze vraag. Dat staat volgens de heer Wymeersch haaks op de manier waarop dit voorstel van decreet door het Vlaams Parlement wordt gejaagd zonder verder overleg met alle betrokkenen.

Vervolgens erkent de heer Wymeersch de juridisch-technische kwaliteiten van het voorstel van decreet. Dat lijkt vanzelfsprekend gezien de juridische steun waarop de indieners konden rekenen. Maar in welke mate past dit voorstel van decreet in het algemene beleid inzake ruimtelijke ordening, stedenbouw en leefmilieu ? Enerzijds wordt de Vlaamse regering bevoegd om een uitzondering te maken op de bestemming van de plannen van aanleg bij het verlenen van de stedenbouwkundige vergunningen. En anderzijds mag de stedenbouwkundige vergunning worden gerealiseerd zonder dat de daartoe noodzakelijke milieuvergunningen toegekend dienen te zijn. Twee basisregels uit het moderne beleid inzake ruimtelijke ordening, stedenbouw en leefmilieu worden bijgevolg decretaal met voeten getreden.

Dit voorstel van decreet zal ongetwijfeld leiden tot juridische complicaties. Door dit decreet zouden een aantal werken kunnen worden uitgevoerd gelijktijdig met het uitvoeren van de compensaties. Volgens de heer Wymeersch wordt dat een onmogelijke opdracht.

De spreker besluit dat dit voorstel van decreet ongrondwettelijk is, getuigt van onbehoorlijk bestuur en van een ondemocratische ingesteldheid. Om al die redenen zal de Vlaams Blok-fractie dit voorstel van decreet niet goedkeuren.

– *Tussenkoms van mevrouw Trees Merckx-Van Goey*

Mevrouw *Trees Merckx-Van Goey* merkt op dat de indieners van dit voorstel van decreet een aantal

werken, handelingen en inrichtingen om het Deurganckdok aan te leggen en operationeel te maken van dwingend, groot, algemeen en strategisch belang verklaren. De redenen daarvoor staan in de algemene toelichting : ze zijn van economische, budgettaire, ecologische, militaire en infrastructuurele aard. Ook redenen van werkgelegenheid en veiligheid spelen mee. Daarom is er nood aan een juridisch kader om de reeds in september 1999 gestarte werken af te ronden. Die werken zijn wegens allerlei juridische verwickelingen stilgelegd : de schorsing van de gewestplanwijziging en de stedenbouwkundige vergunning door de Raad van State op 31 mei 2001, en de schorsing van de nieuwe stedenbouwkundige vergunning door de Raad van State op 7 maart 2001.

De voorbije weken is er heel wat commentaar geformuleerd op het voorstel van decreet en de manier waarop het is ontstaan. Het voorstel van decreet zit juridisch-technisch goed ineen en dat in tegenstelling tot de manier waarop eerdere bouwvergunningen werden afgeleverd of gewestplannen werden gewijzigd. Dat is evenwel niet de verdienste van de indieners, maar wel van de externe juridische deskundigen die in hun voorstel van decreet terdege rekening houden met de Vlaamse milieu- en stedenbouwdecreten, het Europese milieurecht en het grondwettelijk recht. Mevrouw Merckx-Van Goey vindt het afkeurenswaardig dat in opdracht van en betaald door de regering een studie, een voorstel van decreet en een toelichting ten behoeve van het parlement worden geschreven.

Ondanks de juridisch-technische kwaliteiten van het voorstel van decreet, vindt mevrouw Merckx-Van Goey het te vroeg om gerust te zijn in de goede afloop. Na de hoorzitting, is ze ervan overtuigd dat het parlement – zoals professor Popelier letterlijk heeft gesteld – een gevaarlijk spel speelt.

Dit dossier kan vanuit verschillende invalshoeken worden geïnterpreteerd. Politiek gezien zijn tal van emotionele overwegingen mogelijk afhankelijk van de persoonlijke overtuiging. Mevrouw Merckx-Van Goey heeft er alle begrip voor dat wie midden in dit project leeft moeilijk nog objectief kan oordelen. Ze heeft tal van bedenkingen over de groot-schaligheid van het project en het tekort aan zorg en aandacht voor Doel en zijn inwoners, maar in haar tussenkomst wil ze het dossier bekijken vanuit een andere invalshoek : goed bestuur en behoorlijke regelgeving.

Dat het Deurganckdok er komt, staat volgens de spreekster vast. De meerderheid heeft dat beslist en vastgelegd in het regeerakkoord. Als CD&V-

oppositielid acht ze het veel belangrijker om een juridisch oordeel te vellen over de totstandkoming en inhoud van dit voorstel van decreet. Ze wil toezien op de gevolgde procedure en nagaan waarom de hand gelicht wordt met de principes van de rechtstaat.

Wat zijn de consequenties van dit voorstel van decreet ? Is dit een precedent ? Aangezien de indieners van het voorstel van decreet en de Vlaamse regering blijkbaar bevreesd zijn voor een confrontatie met de eigen milieu- en stedenbouwwetgeving, elimineert het voorstel van decreet zoveel mogelijk risico's. In eerste instantie wordt getracht de afdeling wetgeving van de Raad van State uit te schakelen door de tekst te formuleren als een voorstel en niet als een ontwerp van decreet. Ten tweede wordt geprobeerd de afdeling administratie van de Raad van State uit te schakelen door de verleende stedenbouwkundige vergunningen decretaal te bekrachtigen. Volgens het lid is het parlement blijkbaar de loopjongen van de Vlaamse regering. Het is echter niet uit te sluiten dat in de loop van de procedure voor de verlening van de stedenbouwkundige vergunning toch nog verrassingen opduiken. Zo moeten er nog openbare onderzoeken georganiseerd worden, kunnen er bezwaarschriften ingediend worden en moeten adviezen worden geformuleerd. Wat gebeurt er als die negatief zijn ?

Na de hoorzitting blijkt duidelijk dat het voor een behoorlijke regelgeving elementair is om te beschikken over een gedegen advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State. Mevrouw Merckx-Van Goey vraagt of deze Verenigde Commissies zich wil uitspreken over het voorstel om een dergelijk advies te vragen. Als de commissieleden dat laatste niet nodig achten, wil het lid daarvan de reden kennen.

De heer Frans Wymeersch sluit zich bij die vraag aan. De voorzitter kondigt aan dat later op deze vraag zal worden terug gekomen.

Mevrouw Merckx-Van Goey stelt verder dat het noodzakelijk is om inzage te krijgen in bepaalde processtukken van de thans lopende procedures. Ze blijft bij de stelling dat de bouw van het Deurganckdok het best op een normale wijze kan verlopen. Het beleid beslist over het al dan niet afleveren van een bouwvergunning, over het gewestplan en over de vergunning van de natuurcompensaties. In het hele dossier vindt ze geen enkel element waaruit blijkt dat door het volgen van de gewone procedure ter zake geen voldoening kan worden bekomen. Er wordt evenmin aangegeven waarom

niet via een algemene regeling, die de normale taakverdeling tussen de machten en de hiërarchie van de normen respecteert en de rechtsbescherming van de burger niet beperkt, naar een oplossing wordt gezocht. Blijkbaar vinden de indieners van het voorstel van decreet het niet nodig om die optie te onderzoeken.

Waarom gebeurt er geen wijziging van het gewestplan om de nodige vergunningen voor het Deurganckdok mogelijk te maken? Als dat te moeilijk blijkt, is de vraag waarom geen algemene bepaling tot wijziging van de procedure tot herziening van een gewestplan wordt voorgesteld, bijvoorbeeld voor werken van strategisch en van algemeen belang? In de wetgeving op de ruimtelijke ordening bestaat reeds de uitzonderingsmogelijkheid om op een vlotte manier een gewestplanwijziging en een vergunning voor het afleveren van bouwwerken toe te staan voor werken van algemeen belang. Los daarvan kan worden onderzocht hoe die uitzondering versoepeld kan worden met behoud van de normale taakverdeling tussen de machten, en met respect voor de hiërarchie van de normen en vooral voor de rechtsbescherming waarop iedere burger recht heeft.

Een andere vraag is waarom de uiteindelijke bekrachtiging door de decreetgever van individuele bouwvergunningen nodig is. Dat vertraagt immers de procedure in plaats van ze te versnellen. Het is een perfide redenering te stellen dat een wettelijke bekrachtiging meer rechtszekerheid zou bieden omdat het parlement een belangrijkere controle kan uitoefenen. Zeker wanneer dit gebeurt door de toegang tot het normale rechtscollege te ontfangen aan de burger.

Door te kiezen voor een validatiedecreet worden veel grotere grondwettelijke, wettelijke en andere belangrijke problemen gecreëerd. Tijdens de hoorzitting deed havenschepen Leo Delwaide van de Stad Antwerpen een oproep om de procedures te stoppen. Uit opmerkingen van de deskundigen blijkt echter dat er heel wat bezwaren zijn, evenals Europees-rechterlijke en grondwettelijke complicaties. Die verhogen de kans om een vordering in te stellen. Zijn oproep zal dan ook niet gevolgd worden.

De schending van het gelijkheidsbeginsel en van de bevoegdheidsverdelende regels door het voorstel van decreet is volgens het lid niet gering. Vandaar de vraag om het voorstel voor advies aan de Raad van State voor te leggen, niet alleen om te weten wat het juridische statuut van de bouwvergunningen is, maar om de Raad van State de kans te

geven om over het validatiedecreet opmerkingen te maken.

Mevrouw Merckx-Van Goey vraagt zich af wat de kans van slagen is van een procedure voor het Arbitragehof? De schending van het gelijkheidsbeginsel door het voorstel van decreet is zeer waarschijnlijk. Dat blijkt duidelijk uit de toelichting van professor Popelier tijdens de hoorzitting. Bovendien is de vraag wat het maken van een dergelijke regelgeving bij andere belanghebbenden met gelijksoortige problemen oproept. Belanghebbenden uit Zeebrugge (havenuitbreiding), Drogenbos (verbrandingsoven) en Zaventem (luchthaven) kunnen zich ook aanmelden met de vraag eenzelfde voorstel van decreet in te dienen.

De verdienste van de technisch-juridische aspecten van het voorstel van decreet (abstractie makend van de wettelijke en grondwettelijke bezwaren) verbleekt volgens het lid tegenover datgene wat beleidsmatig met het voorstel wordt beoogd. Als wordt nagegaan op welke wijze het voorstel van decreet de belangrijke principes van de wetgeving op de ruimtelijke ordening en op leefmilieu schendt, dan kan de conclusie alleen maar negatief zijn. Het voorstel van decreet machtigt de Vlaamse regering uitdrukkelijk om bij het verlenen van een stedenbouwkundige vergunning een uitzondering te maken op de bestemmingen van de plannen van aanleg. Anderzijds wordt de loskoppeling toegestaan van de stedenbouwkundige vergunningen en de noodzakelijke milieuvergunningen. Heel wat bedrijfsleiders en landbouwers hebben het zeer moeilijk met de koppeling van beide vergunningen, maar wat hen betreft wordt vastgehouden aan het principe. Voor het Deurganckdok is de loskoppeling van beide vergunningen evenwel mogelijk op vraag van het Havenbedrijf.

Er is ook het probleem van de conformiteit met de Europese regelgeving. Naast de recente ingebrekestelling in andere leefmilieudossiers blijkt volgens Mevrouw Merckx-Van Goey de geloofwaardigheid en betrouwbaarheid van Vlaanderen op het spel te staan. Enerzijds wordt het respect voor Europese richtlijnen centraal gesteld, maar anderzijds worden puur 'ad hoc' voor de bouw van het Deurganckdok twee Europese richtlijnen omgezet, dit terwijl er nog geen sprake is van een decreet houdende omzetting van de Vogel- en Habitatrichtlijn.

Er lopen bij de Europese Commissie verschillende procedures wegens verkeerde omzetting van de Vogel- en Habitatrichtlijnen. Naar aanleiding van een vraag om uitleg belooft de minister eerder de lijst van de hangende dossiers (*Hand. VI. Parl.*

2001-2002, nr. C45). Het is evident dat de afhandeling van deze probleemdossiers indirect beïnvloed zal worden door dit voorstel van decreet. Mevrouw Merckx-Van Goey vraagt, voor het einde van de algemene bespreking, de lijst aan deze commissie mee te delen.

Naast de verschillende interventies bij de Raad van State, is het dossier Deurganckdok ook in behandeling bij de Europese Commissie. Er is immers een procedure gestart om na te gaan in hoeverre het Vlaamse Gewest de regels van de Habitat- en Vogelrichtlijn in dat dossier correct heeft toegepast. De Europese Commissie oordeelde reeds dat er redenen genoeg waren om de procedure in te leiden.

In de eerste plaats is er de vraag of de werken voldoen aan de vereisten. Verder moet nagegaan worden of er in dit geval kan afgeweken worden. Een lidstaat beschikt wel over de mogelijkheid om afwijkingen te bekomen maar als de speciale beschermingszones nog niet zijn aangewezen of het afwijkingsregime niet is omgezet in de interne wetgeving, kan geen gebruik worden gemaakt van de uitzonderingsregel. Professor Van Hoorick van de Universiteit Gent stelde tijdens de hoorzitting dat het Hof van Justitie bepaalde dat een lid geen voordeel mag halen uit het niet-naleven van een communautaire verplichting. Het Vlaamse Gewest heeft de beide richtlijnen nog steeds niet omgezet in interne wetgeving.

Veel hangt af van de interpretatie, maar mevrouw Merckx meent dat er reden is om te besluiten dat er geen uitzonderingen kunnen toegestaan worden, zolang de twee richtlijnen niet omgezet zijn in intern recht en bijvoorbeeld niet bepaald is wat het statuut is van compensatiegebieden en in welke gevallen er, conform de Europese regelgeving wel of geen uitzonderingen mogelijk zijn. Er kan dus, bij de huidige stand van zaken, geen sprake zijn van de voortzetting van de werken aan het Deurganckdok.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey benadrukt dat deze commissie over de tekst van de Europese ingebrekestelling en het antwoord van de Vlaamse regering moet kunnen beschikken om ernstig over het voorstel van decreet te kunnen oordelen.

Wat beoogt het voorstel van decreet precies ? Is het zeker dat door de beperkte ad hoc omzetting, geen veroordeling zal volgen door het Europees Hof van Justitie ? Uit de toelichting door de twee vertegenwoordigers van de natuurorganisaties op de hoorzitting blijkt dat de behandeling door de

Europese Commissie weinig goeds voorspelt. De Europese Commissie zal zich allicht niet op korte termijn uitspreken over het dossier of de voorgestelde compensaties. Dat betekent dat er op korte termijn geen zekerheid komt over de afloop van alle rechtsgedingen.

De Europese Commissie zal, eens een dossier ontvankelijk en aanhangig gemaakt, haar onderzoek voortzetten. Een eventuele veroordeling houdt geen schorsing in van de vergunningen maar kan wel ingrijpende gevolgen hebben. Het kan gaan over boetes per dag dat niet aan de gestelde voorwaarden is voldaan, een omzetting van het dok naar natuurgebied of de effectieve realisatie van de voorgestelde compensaties, maar evenzeer kunnen belangrijke aansprakelijkheidsclaims ingediend worden door tal van betrokkenen.

De compensaties zijn gedetailleerd opgesomd in de nieuwe MER. Het gaat over een grote oppervlakte bijkomende natuurgebieden op de Linkerscheldeoever. Tijdens de hoorzitting bleek dat voor de milieubeweging het voorstel van decreet op dat vlak niet voldoet. Het voorstel bouwt geen gelijk-tijdigheid met de werken aan het Deurganckdok in, terwijl de compensaties de werken eigenlijk moeten voorafgaan. In het voorstel van decreet staan alleszins geen juridische garanties op dat vlak.

In de lopende procedure bij de Raad van State is er reeds een advies van de auditeur, die zich kritisch uit over de niet-naleving van de Europese regelgeving terzake. Om juist te kunnen oordelen over het tijdstip waarop de compensaties moeten gerealiseerd worden, vraagt mevrouw Merckx-Van Goey een kopie van dit advies, vóór de algemene bespreking van dit voorstel van decreet afgerond is.

Het feit dat het Deurganckdok de Vlaamse overheid, door haar eigen schuld, handenvol geld kost, rechtvaardigt de voorgestelde belangrijke juridische ingrepen niet. Er wordt volgens het lid zeer gevaarlijk spel gespeeld. Dit dossier kan het Vlaamse Gewest, na diverse ingebrekestellingen in leefmilieudossiers, totaal ongeloofwaardig en onbetrouwbaar maken bij de Europese Commissie. Waarom is er een milieuvergunningendecreet, een decreet over ruimtelijke ordening, een Raad van State ? Waarom is er een rechtsstaat ? Dit dossier, evenals tal van andere dossiers, bevestigen dat ruimtelijke ordening en leefmilieu geen prioriteiten zijn voor de Vlaamse regering. Tal van dossiers illustreren dat volgens mevrouw Merckx.

Cruciaal blijft de vraag of dit voorstel van decreet noodzakelijk is. Waar situeren zich de lopende problemen ? Waarom worden de gewone vergunnings- en gewestplanprocedures niet gevolgd ? Zo hier voldoende zwaarwichtige redenen voor zijn, is het dan een goede oplossing om individuele en ad hoc-regelingen op te stellen ? Wat zijn de alternatieven ? Waarom wordt geen voorstel van decreet ingediend voor een aanpassing van de algemene regels of voorwaarden voor een herziening van het gewestplan voor bepaalde werken van strategisch belang ?

Het lid vraagt of de minister van Ruimtelijke Ordening de opdracht heeft gegeven om een ontwerp van decreet te schrijven voor een algemene regeling voor werken van algemeen belang. Of wordt dat ook een opdracht voor het Vlaams Parlement ?

De noodzaak van dit wetgevend optreden kan met de thans voorliggende stukken nog onvoldoende beoordeeld worden. De parlementsleden kunnen hun grondwettelijke taak, namelijk de controle van de uitvoerende macht, niet volbrengen indien zij niet beschikken over, of minstens inzage krijgen in volgende elementaire stukken of documenten : een advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State ; een degelijk uitgewerkt advies van de legistieke cel van het Vlaams Parlement ; de ingebrekestelling door de Europese Commissie voor niet-naleving van de MER en de natuurrichtlijnen ; de lijst van de hangende dossiers of dossiers in onderzoek wegens al dan niet schending van de EU-richtlijnen ; het advies van de auditeur van de Raad van State in de lopende zaak ; een ontwerp van decreet houdende de omzetting van de EU-richtlijnen.

Mevrouw Merckx-Van Goey vraagt dat deze documenten voor het afsluiten van de algemene bespreking zouden worden rondgedeeld en dat de leden de nodige tijd krijgen om hiervan kennis te nemen. Zij vraagt tot slot dat de indieners tijdens de algemene bespreking zouden antwoorden op de vele vragen gesteld tijdens de hoorzitting.

– *Tussenkoms van de heer Jan Loones*

De heer *Jan Loones* wil zijn persoonlijk standpunt weergeven en benadrukt niet namens een politieke partij te spreken. Hij bevestigt dat het Deurganckdossier een vervelend dossier is, maar hij ziet toch een aantal positieve aspecten. Hij begint met de opmerking dat het achteraf nodig zal zijn om te onderzoeken waar het in de procedure fout is gelopen. Vervolgens zegt de spreker uit te kijken naar de houding van de CD&V. Hij spreekt zijn waarde-

ring uit voor de manier waarop de heer De Meyer en mevrouw Merckx-Van Goey hun minderheidsstandpunt naar voren brengen.

De heer Loones erkent ook dat de wijze waarop het dossier nu wordt behandeld, nieuwe kansen creëert voor het dorp Doel. Wat de compensaties betreft, vraagt hij zich wel af wat de meerwaarde is van een aangelegd natuurgebied in vergelijking met het cultuurlandschap van een landbouwgebied.

De heer Loones stelt weinig moeite te hebben met de kritieken die worden geformuleerd op de techniek van de validatie. De legistieke dienst van het parlement vermeldt de kritiek dat een validatiedecreet strijdig wordt geacht met de bevoegheidsverdelende regels, aangezien de bevoegdheid van de Raad van State bepaald wordt bij wet en dus in principe niet bij decreet kan worden gewijzigd. De spreker hecht minder belang aan deze bevoegheidsverdelende regels, die overigens ingaan tegen het programma van zijn partij. Hij laat opmerken dat bij het Duinendecreet, waardoor de bescherming van duingebieden decretaal werd verankerd, het hogere belang ook in de eerste plaats kwam. Aan de juridische kritiek die in dat verband werd geformuleerd heeft de spreker zich evenmin ooit gestoord. De heer Loones onderstreept dat als het Deurganckdok er moet komen, dat beter kan gebeuren zonder miljarden frank aan schadeclaims te besteden, ook al is er discussie over de juridische techniek.

De spreker kant zich tegen het vragen van advies over dit voorstel van decreet aan de Raad van State. Het is zinloos om aan de Raad van State een advies te vragen over een validatiedecreet zoals het ook weinig zin heeft om aan een kalkoen te vragen wat hij vindt van Kerstmis.

2. Repliek van de indieners van het voorstel van decreet en voortzetting van de bespreking

– *Tussenkoms van de heer Jos Stassen*

De heer *Jos Stassen* laat opmerken dat hij dezelfde gedrevenheid en kritische zin vanwege mevrouw Merckx-Van Goey graag had gehoord tussen 20 januari 1998 (principebesluit van de Vlaamse regering over aanleg van het Deurganckdok) en 13 juli 1999 (verkiezingen). In die periode kreeg de Agalev-fractie weinig steun van de CVP in haar houding tegenover dit dossier. Hij stelt ook vast dat de juridische argumentatie duidelijk van de landbouwstand van de nieuwe CD&V komt.

De heer Stassens algemene commentaar bij het voorliggend voorstel van decreet luidt dat het om een eenmalige operatie moet gaan. Het parlementslicd ziet geen andere mogelijkheid dan het voorliggende voorstel van decreet goed te keuren. Op 20 januari 1998 besliste de vorige Vlaamse regering principieel om het Deurganckdok te bouwen en het dorp Doel van de kaart te laten verdwijnen. Toenmalig Vlaams parlementslicd Paul Dumez, die de belangen van de Antwerpse haven verdedigde, noemde dit dossier het beste overheidsdossier ooit. De heer Stassen wees echter van meet af aan herhaaldelijk op de grote witte vlek in dit dossier : de Europese milieu- en natuurregelgeving werd niet of onoordeelkundig toegepast. De toenmalige minister van Ruimtelijke Ordening en Openbare Werken, de huidige minister van Openbare Werken, stelde toen dat het Vlaamse Gewest zo goed mogelijk zou antwoorden op de Europese kritiek. Maar volgens de heer Stassen hebben de vorige en ook de huidige Vlaamse regering een aantal duidelijke fouten gemaakt.

Volgens de heer Jos Stassen heeft men na de verkiezingen van 1999 het dossier vaak eenzijdig bekeken vanuit de politieke bocht die Agalev zou genomen hebben. Hij verwijst echter naar de leefbaarheidsstudie in het regeerakkoord en het compromis van 20 mei 2000. Over het regeerakkoord werd gezegd dat een aantal tegengestelde belangen elkaar gevonden hadden. De leefbaarheidsstudie heeft echter aangetoond dat het Deurganckdok en het dorp Doel perfect naast elkaar kunnen blijven bestaan. De administratie en het Havenbedrijf zijn echter doorgestaan alsof er niets veranderd was : de waarschuwingen inzake de Europese natuur- en milieuwetgeving werden niet ernstig genomen en er werd onvoldoende rekening gehouden met de standpunten in de nieuwe coalitie. Zo zou een ingenieur van AWZ in oktober 1999 in de raad van bestuur van de Maatschappij voor Grond- en Industrialisatiebeleid op de Linkerscheldeover gezegd hebben dat de onteigeningen op de Linkeroever gewoon doorgingen en moesten afgerond zijn voor oktober 2000. Op een vraag van de heer Stassen over de demping van het Doeldok antwoordde minister van Openbare Werken steve Stevaert – op aangeven van de administratie – dat deze operatie technisch niet zo eenvoudig was.

Volgens de heer Jos Stassen was het voorspelbaar dat dit dossier zou stranden. Dit kan bovendien niet losgekoppeld worden van het vastlopen van de compensatiedossiers : er is nog niet eens gestart met het uitvoeren van een aantal van die compensaties. De veiligheid van de mensen die naast de Schelde wonen is nochtans in het geding. Voor de

heer Stassen is het duidelijk dat de administratie een aantal fouten heeft gemaakt.

Het Vlaams Parlement moet nu zijn verantwoordelijkheid nemen : er is geen weg terug, de zaak moet opgelost worden. Of dit voorstel van decreet het juiste antwoord is, valt af te wachten : het licd kan echter niet anders dan het goedkeuren. Er zijn economische, sociale, ecologische en landbouwbelangen in het geding. De containertrafieken zijn drastisch gestegen, heel wat bedrijven staan te trappelen om in het Deurganckdok te werken. De heer Stassen vindt het ook onverantwoord dat honderden miljoenen of zelfs miljarden frank schadevergoeding zou moeten betaald worden.

Vanuit ruimtelijk oogpunt is het Deurganckdok voor 95 procent of meer een inbreidingsdossier : het is gebouwd op een terrein dat al sinds de jaren zeventig door de haven ingenomen is. Vanuit die optiek heeft Agalev het dossier aanvaard, mits aan een aantal voorwaarden is voldaan. Het licd wijst in dit verband andermaal op de niet-toepassing van de Europese milieu- en natuurbeschermingswetgeving. In het dossier van het gecontroleerd overstromingsgebied Kruibeke-Bazel-Rupelmonde is, sinds de beslissingen vanaf 1994, nog steeds niets gerealiseerd. Verder erkent het licd dat de landbouwer de dupe van het ganse verhaal is : de uitbreiding gebeurt op landbouwgebied.

De heer Stassen benadrukt dat een goede toepassing van de Europese natuurwetgeving altijd ten koste zal gaan van landbouwgronden. Het is immers evident dat voor compensaties geen beroep kan worden gedaan op industriegronden of woongebieden, gelet op de beperkte grondvoorraad. Er zijn nog enkele slikken en schorren die extra bescherming kunnen gebruiken, maar veel mogelijkheden zijn er niet meer. Hij laat verder opmerken voor het bergen van de specie uit het Deurganckdok nu veel minder ruimte zal nodig zijn, namelijk 40 tot 60 hectare, dan volgens de plannen van de vorige regering, waar sprake was van 300 tot 400 hectare. De bijkomende opspuitingen worden tot een minimum beperkt.

De heer Stassen is ervan overtuigd dat een goedkeuring van dit voorstel van decreet twee problemen oplost. Ten eerste neemt het parlement zijn verantwoordelijkheid op inzake het begrotingstekort dat dreigt te ontstaan door het stilleggen van de werken aan het Deurganckdok. Bovendien wordt er werk gemaakt van een begin van toepassing van de Europese natuur- en milieuregelgeving. Het parlement spreekt zich duidelijk uit voor de realisatie van historische compensaties en de vali-

datie van een aantal compensaties die samenhangen met de bouw van het Deurganck- en Verrebroekdok. Hij meent dat de Europese Commissie de compensaties positief zal beoordelen.

Het voorstel van decreet kent volgens de heer Stassen nog andere voordelen : garanties voor bijkomende natuur op Linkerscheldeoever, meer perspectieven voor het dorp Doel door de vraag naar het onderzoek van alternatieven voor het Saefthingedok, en de vereiste compensaties voor bijkomende werken. Hij benadrukt tot slot dat het dossier van de ontwikkeling van Linkerscheldeoever en Doel een andere wending heeft gekregen, wat nog steeds het politieke doel van Agalev is.

– *Tussenkomst van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer*

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer zegt veel geleerd te hebben uit de hoorzittingen over het voorstel van decreet : ten eerste heeft ze geleerd dat dit dossier kan worden benaderd vanuit verschillende invalshoeken. Ten tweede heeft spreker vastgesteld dat sommige invalshoeken haaks op elkaar staan. Dat is niet verwonderlijk. De grond in Vlaanderen is immers schaars en het is niet mogelijk om aan alle verzuchtingen van economische, ecologische en sociale aard tegemoet te komen. Ten derde heeft spreker geleerd dat het essentieel is dat regering en parlement rekening houdend met alle aspecten, een onafhankelijk oordeel vormen en hun verantwoordelijkheid nemen.

Het verschil tussen de benadering van een jurist en een politicus is dat de laatste de moed moet hebben om beslissingen te nemen. Juristen hebben de neiging om argumenten voor en tegen af te wegen : voor hen is er altijd een 'enerzijds' en een 'anderzijds'. Dat is vanuit juridisch standpunt begrijpelijk. Op een bepaald ogenblik moeten de politici echter de keuzes durven maken. Het parlementslid onderstreept dat een keuze in dit dossier verre van eenvoud is. De zekerheid waarmee de verschillende belangengroepen zich uitspreken over dit dossier heeft te maken met hun specialiteit en hun specifieke rol. Voor politici komt het er echter op aan om een evenwichtige keuze te maken, rekening houdend met alle belangen : met de verzuchtingen van economie, landbouw en ecologie, met sociale aspecten en met menselijke belangen. Het parlementslid heeft op basis hiervan een keuze gemaakt ; niet met schaamte, maar uit overtuiging.

Volgens spreekster beschikt niemand over zekerheden in dit moeilijke dossier. Bepaalde groepen kunnen wel de indruk wekken zeker te zijn over de

afloop, maar dat heeft te maken met het feit dat die meer op bepaalde aspecten van de zaak hebben gestudeerd.

Mevrouw Demeester heeft ook geleerd dat schuldvragen over wat in het verleden is fout gelopen niet aan de orde zijn. Er kunnen wel schuldbekentenissen worden gedaan.

Als vandaag een keuze moet worden gemaakt, dan moet dat echter gebeuren vanuit een algemene bekommernis voor het welzijn, het milieu, de omgeving en de ontwikkeling van de Vlaamse mensen en vanuit een zorg voor de economie. Vanuit dat standpunt gaat het volgens haar om een goede handelwijze.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer wil verder op een constructieve manier ingaan op wat professor Patricia Popelier tijdens de hoorzittingen gezegd heeft over de techniek van de legislatieve validatie. Eerst heeft de professor uitgelegd wat legislatieve validatie is. Het is een techniek die kan toegepast worden in zeer specifieke omstandigheden. Bij de beoordeling van de legislatieve validatie controleren de bevoegde rechtscolleges, onder meer het Arbitragehof, op een kritische manier het gelijkheidsbeginsel. Dat gebeurt al dan niet in samenhang met het recht op toegang tot de rechter en het respect voor het gezag van gewijsde van rechterlijke uitspraken. Door de validatie kan immers een ongelijkheid ontstaan wanneer sommige burgers het recht op toegang tot een bepaalde rechter of het voordeel van een arrest met gezag van gewijsde wordt ontegenwoordigd en andere burgers niet.

Het Arbitragehof zou de problematiek ook kunnen benaderen vanuit de bevoegdheidsverdeling in het federale België, alhoewel de rechtspraak er lijkt op te wijzen dat er op dit punt minder problemen te verwachten zijn.

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) kan een wettelijke validatie toetsen aan het recht op toegang tot de rechter dat vervat is in artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM).

Mevrouw Demeester stelt dat de indieners zich ervan bewust zijn dat niet met zekerheid kan worden voorspeld of de validatie door het Arbitragehof en door het EHRM zal worden aanvaard. Beide hoven laten echter wel een belangrijke opening. "Buitengewone omstandigheden" en "dringende rechtvaardigingsgronden van algemeen belang" kunnen het optreden van de wetgever recht-

vaardigen. Volgens het lid is het in de eerste plaats het parlement dat moet oordelen of dat het geval is. Indien dit het geval is, moeten deze buitengewone omstandigheden en dringende rechtvaardigingsgronden zo duidelijk mogelijk omschreven worden in de toelichting en in de parlementaire debatten.

De legislatieve validatie werd niet uitgevonden voor de realisatie van het Deurganckdok. Volgens mevrouw Demeester is de voorziene procedure zeker gerechtvaardigd. Omwille van zijn algemeen en strategisch belang wordt het project onder de directe voogdij van het parlement geplaatst. Het is bijna een soort van dwangvoogdij door de wetgevende macht (in casu de decreetgever), al gaat die nog niet zover om zelf de vergunning af te leveren.

Het is een techniek die enigszins – maar niet geheel – vergelijkbaar is met wat de wetgever op grond van artikel 162, tweede lid, 6°, van de Grondwet kan doen ten aanzien van een lokaal bestuur, al gaat het daar in sommige gevallen om een echte "in de plaatsstelling". De spreekster verwijst naar dat artikel in de Grondwet om aan te tonen dat een dergelijke procedure weliswaar zeer uitzonderlijk is, maar dat het niet gaat om een eigen vondst. Het decreet moet er onder meer toe leiden dat de regering aan de teugels wordt gehouden. Dat behoort wel degelijk tot de bevoegdheid van het Vlaams Parlement en het lijkt hier ook gerechtvaardigd, gelet op de voorgeschiedenis en het belang van de werken.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer stelt dat het principe van de rechtstaat volledig overeind blijft. Er wordt geen onregelmatige bestuurshandeling gedekt. De bouwvergunningen zijn gebaseerd op het gewestplan dat werd uitgevaardigd, rekening houdend met de door de Raad van State geuite kritieken, die vooral betrekking hadden op de procedure. Het decreet probeert ook op een evenwichtige wijze de voorwaarden van de Europese richtlijnen te realiseren.

Ze stelt dat de indieners alle belangen in acht genomen hebben en dat ze met schroom de zo juist mogelijke weg hebben gezocht uit deze moeilijke situatie. Het Arbitragehof kan oordelen of zulks in redelijkheid kon worden beslist.

Mevrouw Demeester herinnert eraan dat volgens professor Popelier de bekrachtigingsformule normalerwijs wordt gehanteerd voor reglementaire en niet voor individuele besluiten. Het Vlaams Parlement interfereert inderdaad in het domein van toepassing en uitvoering van het decreet, wat normaal, maar daarom niet absoluut, de uitvoerende macht

toekomt. Dit dossier betreft evenwel werken die door het Vlaams Parlement van uitzonderlijk algemeen dwingend en strategisch belang worden geacht. Dat is uitvoerig aangetoond in de memorie van toelichting. Door de bijzondere procedure versterkt het parlement zijn controle op het bestuur inzake het verlenen van deze bouwvergunningen en inzake de naleving van de daaraan verbonden voorwaarden, onder meer gelet op de impact op de omgeving. Het is de bedoeling dat het project zeker kan worden gerealiseerd.

Er kan worden geargumenteed dat een individuele beslissing die in strijd is met de bevoegdheidsverdeling minder ingrijpend is dan een algemene beslissing die daarmee in strijd is. Het was politiek niet haalbaar en wellicht ook niet wenselijk om op korte termijn een algemene regeling uit te werken voor gelijkaardige noodsituaties. Een algemene regeling zou leiden tot een blijvende uitzondering op de bestaande procedures. De uitgewerkte regeling daarentegen is beperkt in plaats en tijd. Ze heeft een uitdovend karakter, en verdwijnt van zodra een Ruimtelijk Uitvoeringsplan (RUP) is opge maakt. Verder wordt rekening gehouden met het evenredigheidsbeginsel dat bepaalt dat de aangevande middelen evenredig dienen te zijn met het nagestreefde doel. Daarom wordt de ingreep zo beperkt mogelijk gehouden en werd er niet geopteerd voor een validatie van het gewestplan.

Dat brengt de spreekster bij het evenredigheidsbeginsel. Het doel van het decreet wordt verantwoord in de toelichting. Bij de uitwerking is rekening gehouden met de evenwichten die nodig zijn vanuit het evenredigheidsbeginsel. In principe is er zo weinig mogelijk afgeweken van bestaande procedures, er is beperking in tijd en ruimte, er is een parallellisme tussen bouwvergunningen en uitvoering van compensaties, het is mogelijk de voorwaarden te controleren en er is gekozen voor de minst ingrijpende regeling. In het kader van de evenredigheidstoets moet ook worden gewezen op het toepassingsgebied, dat beperkt is in tijd en ruimte. Belangrijk is ook dat een validatie van het gewestplan moeilijk als evenredig kan worden gezien omdat de ingreep groter zou zijn dan nodig om het doel te bereiken.

Mevrouw Demeester-De Meyer wil met de grootste stelligheid en nadruk nog eens herhalen dat het doel niet is om de Raad van State te ontwijken. Wel integendeel, door de gehanteerde techniek, namelijk de bekrachtiging van een nieuwe nog af te leveren vergunning volgens de regels van de kunst, behoudt het Vlaams Parlement de kwaliteitscontrole op het bestuurlijk handelen op een directere

wijze dan gebruikelijk is. De bekrachtiging beoogt met andere woorden het respect voor de in het voorstel van decreet gestelde voorwaarden te versterken.

Het bekrachtigingsdecreet zal kunnen worden getoetst door het Arbitragehof, dat een evenwaardige rechtsbescherming biedt. Weliswaar heeft het Arbitragehof – qua referentienormen – een beperktere bevoegdheid, maar de indieners zijn niet vrij van de verplichting tot naleving van essentiële rechtsstatelijke regels.

De bekrachtiging door het parlement wordt in de toelichting gemotiveerd als volgt : vanwege het uitzonderlijke karakter van de machtiging, wenst het parlement op die manier zijn controle op de regering te verstevigen. Wat precies door het parlement gecontroleerd wordt, wordt vermeld in het voorstel zelf, meer bepaald in artikel 5. Het bekrachtigingsprocédé is zodanig uitgewerkt dat het parlement vooraf voorziet in de bekrachtiging van een toekomstig besluit.

Men kan zich met professor Popelier de vraag stellen of een bekrachtiging nodig is. Indien de bekrachtiging echter wegvalt, is het gevolg dat het parlement geen specifieke controle kan uitoefenen op de regering bij de uitoefening van de machtiging. Die controle lijkt politiek belangrijk, vanwege het feit dat het dossier zowel economische, ecologische, ruimtelijke, veiligheids- als landbouwbelangen raakt. Misschien had dat laatste nog beter verwerkt kunnen worden in de toelichting, maar het kan nu worden opgenomen in het verslag van de bespreking.

Mevrouw Demeester gaat verder in op de loskoppeling van de milieu- en bouwvergunning. In de toelichting staat : "uit de beschrijving van de buitengewone omstandigheden en de dwingende redenen van algemeen belang – voornamelijk de economische en budgettaire gevolgen én de veiligheidswerken – blijkt dat het zo vlug mogelijk herstarten van de werken een doelstelling van het parlement moest zijn. Om die reden wordt bepaald dat de stedenbouwkundige vergunning uitvoerbaar wordt ná de bekrachtiging. De uitvoerbaarheid wordt dus losgekoppeld van de milieuvergunning, die volgens de normale procedure moet worden aangevraagd".

Daaraan kan nog toegevoegd worden dat het parlement de verenigbaarheid met de milieuvoorschriften nagaat ter gelegenheid van de bekrachtiging van de vergunningen en dat daarvoor adviezen beschikbaar zijn van de milieu-administratie.

Er is dus sprake van een ontkoppeling wat de procedure betreft, doch niet voor de advisering. Zoals vermeld in de memorie van toelichting, wordt reeds in het kader van de bouwaanvraag ook het advies van de administratie Milieuvergunningen gevraagd. Het doel daarvan is dat die administratie het dossier onderzoekt en erover adviseert, het toetst aan milieutechnische overwegingen, en dat met de milieutechnische opmerkingen bij de vergunning van de bouwwerken reeds kan rekening worden gehouden. Nadien volgt de milieuvergunningsaanvraag op zich.

Een tweede reden is dat bij de opmaak van het MER zowel de milieu- als de bouwtechnische aspecten zijn behandeld. Beide aspecten worden beoordeeld en maken gezamenlijk deel uit van het openbaar onderzoek en de inspraak.

Een derde reden is de noodzaak van strikte timing ingevolge het uitzonderlijk algemeen, dwingend en strategisch belang, de veiligheid en de budgettaire consequenties. Toch is dat geen vrijgeleide voor exploitatie.

Een vierde reden is dat een ingreep waarbij over de milieuvergunningen rechtstreeks door de regering wordt beslist en de bekrachtiging door het parlement pas nadien komt, een veel sterkere ingreep zou zijn geweest in de milieuvergunningsprocedure dan in de stedenbouwkundige, waar de vergunning altijd – in het geval van grote werken van algemeen belang – een aangelegenheid is voor de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar of de regering, volgens het decreet van 18 mei 1999, artikel 103, § 1.

De hele procedure zou dan gewijzigd worden. De schending van het gelijkheidsbeginsel zou veel sterker zijn geweest. Om die reden is ervoor gekozen de bestaande decretale vergunningswijze te behouden en terzelfdertijd de milieutechnische beoordeling in de stedenbouwkundige te incorporeren, zodat met duidelijke elementen uit die advisering rekening kan worden gehouden bij de stedenbouwkundige vergunning. De keuze voor die oplossing staat in verhouding tot de problematiek. Het proportionaliteitsbeginsel wordt gerespecteerd.

Blijven de gebreken behouden in het voorstel van decreet ? De aanleiding tot schorsing van de bouwvergunningen was de kritiek op de gewestplanning. De eerste kritiek was : de zeer korte adviestermijn van 3 dagen voor de afdeling wetgeving. Daaraan is gevolg gegeven en er is bij de tweede wijziging advies gevraagd binnen een maand. Dat probleem is

dus opgelost. De tweede adviesvraag heeft trouwens geen wijziging in het eerste advies met zich meegebracht. De tweede kritiek was dat voor het hervatten van de procedure van vergunning het openbaar onderzoek moest worden herbegonnen, omdat er te veel nieuwe elementen waren. De facto is dat verholpen door de start van een totaal nieuw openbaar onderzoek. De derde kritiek betreft de compensaties. Het lijkt moeilijk betwistbaar dat er voldoende compensaties worden voorgesteld in de huidige planning.

Mevrouw Demeester-De Meyer concludeert dat het duidelijk de bedoeling is om de regels van openbaar onderzoek en dergelijke te doen naleven en dus te herstellen. Het voorstel van decreet verhelpt aan de aangeduide gebreken.

Tot slot deelt het lid mee dat de voorliggende tekst inmiddels bij de Europese Commissie werd aangemeld, gelet op het grote raakvlak met de Europese milieuregelgeving. De procedure daarvoor vroeg dat de voorzitter van het parlement de tekst via de minister van Buitenlandse Aangelegenheden overhandigt aan de Vlaamse gemeenschapsattaché bij de Europese Commissie, die zorgt voor het overmaken van de tekst. Mevrouw Demeester-De Meyer meent dat al het mogelijke gedaan is.

– *Tussenkoms van de heer Robert Voorhamme*

De heer Robert Voorhamme vindt het begrijpelijk dat in deze Verenigde Commissies uitleg wordt gevraagd over het ingewikkelde voorstel van decreet. Sommigen beweren dat er in dit dossier een fundamenteel gebrek aan overleg is geweest. De heer Voorhamme laat echter opmerken dat er geen enkel haveninvesteringsdossier is geweest waar alle mogelijke instanties op zo'n uitvoerige wijze betrokken zijn geweest. Er mag niet uit het oog worden verloren dat het opstellen van een strategisch plan in het Havendecreet is opgenomen en dat het concept van het strategisch plan door iedereen onderschreven wordt.

De manier waarop alle mogelijke instanties betrokken worden in de strategische planning voor havenuitbreiding staat naast de gebruikelijke regelgeving op het vlak van ruimtelijke ordening. Doen alsof men over de hoofden van de mensen heen tot een besluitvorming is gekomen, is de waarheid geweld aandoen tenzij vertegenwoordigers van een aantal gemeentebesturen hun werk niet gedaan hebben.

Het voorstel van decreet doet meer dan de bouwvergunning of geschorste gewestplanwijziging de-

blokkeren : het start een nieuwe procedure. Het komt niet tussen in de lopende procedure, die tot schorsing heeft geleid. Bovendien houdt het in belangrijke mate rekening met de inhoudelijke opmerkingen van de Raad van State en van Europa over de haveninvesteringen, gepland op Linkeroever. Dat moet meespelen bij juridische overwegingen.

De sp.a-fractie wil eventueel amendementen steunen om het voorstel nog beter af te stemmen op alle verplichtingen. Het klopt niet dat dit voorstel de voornoemde instanties zo maar buiten spel zet. Er kan worden gediscussieerd over juridische aspecten, maar inhoudelijk komt dit voorstel van decreet volledig tegemoet aan de bezwaren.

De decreetgever eigent zich enkel omwille van het voorzichtigheidsbeginsel bevoegdheden toe van de uitvoerende macht. Een volmachtendecreet moest vermeden worden, het Vlaams Parlement wil geen loopjongen zijn van de Vlaamse regering. Het Vlaams Parlement wil de bouwvergunning, vooral die in werking treedt, toetsen aan de inhoudelijke bezwaren van Europa, vooral op het gebied van de noodzakelijke compensaties.

Het parlement zal er nauwgezet op toezien dat bij het verstrekken van vergunningen aan alle voorwaarden van dit voorstel van decreet voldaan is, zo niet zal de vergunning in kwestie niet bekrachtigd worden. De administratie of de regering krijgt dus geen vrijgeleide. Dat toezicht door het parlement verhoogt het democratisch gehalte van dit voorstel van decreet.

Dit voorstel van decreet doorkruist de hangende gedingen niet en heeft ook geen terugwerkende kracht. Het voorstel regelt een toekomstige aangelegenheid. Professor Popelier van de UIA heeft meermaals laten verstaan dat validatie kan, maar uitgebreid en overtuigend moet gemotiveerd worden. De motivatie in het voorstel van decreet, de toelichting en de bijlagen is zeer uitvoerig en degelijk. Het cijfermateriaal is duidelijk geen opgeklopte promotiecampagne voor de haven.

Natuurlijk kan ook een nieuw ruimtelijk uitvoeringsplan, via de normale procedures, het voorliggende probleem regelen. Wellicht zal dan, na de nodige bezwaarschriften, het Deurganckdok kunnen worden aangelegd. In de hoorzitting is door het havenbestuur en AGHA echter gewezen op het belang van rechtszekerheid voor de investeerders. De aanleg van het Deurganckdok mag dan misschien niet zoveel spoed eisen, de beslissing over de aanleg is wel dringend. Indien deze beslissing

nog lang uitblijft ; zal een belangrijk deel van de investeerders en de gebruikers van de haven naar alternatieven zoeken. Misschien zal dat leiden tot een irreversibele spiraal, die fataal kan zijn voor de economische ontwikkeling in Vlaanderen.

De toepassingsperiode van dit voorstel is beperkt in de tijd, meer bepaald tot wanneer via normale procedures een ruimtelijk uitvoeringsplan tot stand komt. Via een noodingreep tot een ruimere algemene regeling komen, zou volgens de heer Voorhamme eerder een aantasting van de democratie betekenen dan dit beperkte voorstel. Dit voorstel van decreet betwisten omdat het slechts geldt voor één geval is vanuit democratisch oogpunt dan ook merkwaardig.

In de toekomst moet een dergelijk initiatief vermeden kunnen worden. Dat vereist een zorgvuldige houding van de verschillende administraties en beleidsverantwoordelijken, vooral ten opzichte van Europese richtlijnen. Er moet ook nagedacht worden over een algemene regeling van inspraak en juridische bezwaarprocedures, die gelden bij dossiers van algemeen belang.

Volgens de heer Voorhamme moeten de leden van het Vlaams Parlement, eventueel samen met de leden van het federale parlement, nagaan hoe ze kunnen voorkomen dat ze, louter door administratieve regelgeving, gehinderd worden in een goed beleid, zonder dat afbreuk wordt gedaan aan de inspraakmogelijkheden van de burger.

Dat met dit voorstel van decreet de toetsing van de rechterlijke macht en dus de inspraakprocedures van tafel worden geveegd, noemt de heer Voorhamme pertinent onjuist. De procedures die moeten gevolgd worden bij het verstrekken van bouwvergunningen zullen maximaal worden nageleefd. De Raad van State kan hier niet oordelen maar wel het Arbitragehof. Het staat trouwens helemaal niet vast dat het Arbitragehof tegen dit voorstel van decreet geen fundamenteel bezwaar zal uiten.

De heer Voorhamme merkt verder op dat er veel wordt verwezen naar het individuele belang maar weinig naar het collectieve belang van de burger. Van dit dossier kan het inkomen en de economische zekerheid van tienduizenden mensen afhangen, die op dit ogenblik geen betrokken partij zijn in de juridische procedures. Hun belangen dreigen blijvend beschadigd te worden, soms veel ernstiger dan die van de individuele burgers die nu procedures aanspannen. De heer Voorhamme acht het de plicht van de politieke vertegenwoordigers van het volk die balans te herstellen.

De heer Eric Van Rompuy merkt op dat er bij uitbreiding van bedrijven altijd een evenwicht moet worden gezocht tussen het economische belang en juridische aspecten zoals rechtsbescherming.

De heer Voorhamme betwist dat milieu en werkgelegenheid altijd tegenover elkaar moeten worden uitgespeeld. Hij benadrukt dat op basis van een grondige dossierkennis het Vlaams Parlement zich eenparig achter de aanleg van het Deurganckdok heeft geschaard. Het gaat hier om veel meer dan het belang van individuele bedrijven : het gaat om een algemene economische maatregel waarvan het investeringsdossier een zeer belangrijk onderdeel is. Het komt het parlement toe die afweging en die keuze te maken. Een instantie als de Raad van State zal het dossier vanuit een andere invalshoek bekijken.

Uit de hoorzittingen is volgens de heer Voorhamme nogmaals gebleken dat er zo nauwkeurig mogelijk rekening dient te worden gehouden met de twee soorten compensaties waarover het in dit voorstel van decreet gaat : de historische compensaties, waarover de indieners ook uitdrukkelijk hun mening hebben te kennen gegeven in de teksten die bij dit decreet horen, omdat dat ook te maken heeft met de geloofwaardigheid tegenover Europa, en de strikt aan de bouw van het Deurganckdok gebonden compensaties.

De heer Voorhamme vermeldt vervolgens dat ook rekening moet worden gehouden met de resolutie over de langetermijnvisie op de Schelde (*Parl. St. VI. Parl. 2000-2001, 684*) , die door een overgrote meerderheid werd goedgekeurd. Mevrouw Merckx-Van Goey merkt op dat zij zich bij de stemming hierover heeft onthouden. De heer Voorhamme wijst erop dat belangrijke keuzes werden gemaakt omwille van de veiligheid en dat enige consequentie van handelen vereist is om de eisen ten aanzien van Nederland kracht bij te zetten.

De heer Voorhamme erkent dat de haven, de administratie en de intercommunales van het Waasland zich in het verleden arrogant hebben opgesteld in investeringsdossiers en op het vlak van de ruimtelijke planning. Bij politieke beslissingen mag men zich niet laten leiden door rancunes uit het verleden. Hij heeft begrip voor het huidige wantrouwen van landbouwers, maar meent dat er redenen zijn om te geloven dat nu een andere houding wordt aangenomen.

Zo is er voor het eerst een strategisch plan voor een haveninvestering, waardoor de dorpskernen

van Verrebroek en Kioldrecht en bepaalde landbouwgronden definitief gevrijwaard zijn voor de toekomst. Ook de manier waarop het nieuwe MER en het bijhorende compensatieplan in overleg tussen havenbestuur en natuur- en milieuverenigingen totstandkwamen, is een gunstig signaal. Daarnaast besteedt het Antwerpse bestuursakkoord ruime aandacht aan het havenbeleid inzake onder meer natuurvoorzieningen. Bovendien heeft de haven zelf het initiatief genomen om nu al over een uitbreiding en inbreiding na te denken, terwijl de mogelijkheid bestond hiermee te wachten tot 2007.

– *Tussenkomst van de heer Ludwig Caluwé*

De heer *Ludwig Caluwé* wil in het kader van de algemene bespreking nog een aantal bedenkingen formuleren. Vooreerst verwondert hij zich erover dat de VLD-fractie nog niet van zich heeft laten horen in dit debat, de fractie die ook de minister-president, de minister voor Ruimtelijke Ordening en de havenscheppen levert. Nochtans ligt een bouwvergunning, afgeleverd door de minister voor Ruimtelijke Ordening, aan de oorsprong van het probleem. Deze toestand leidt tot omvangrijke en eventueel zelfs onherstelbare schade. Om deze schade zoveel mogelijk te beperken kan men volgens de heer Caluwé het best een beroep doen op een validatiedecreet.

In de toelichting, waarmee het lid het volledig eens is, staat uitvoerig weergegeven wat de schade kan zijn voor de Vlaamse begroting en voor het Vlaamse sociaal-economisch weefsel. Het Vlaamse bedrijfsleven is in grote mate gericht op de export via de zeehaven. De zeehaven laat toe dat bedrijven snel en aan een lage kostprijs verre markten kunnen bereiken. De spreker heeft het dan niet alleen over de 55.000 werknemers in de haven zelf en over de 60.000 werknemers die betrokken zijn bij de toelevering, maar over alle werknemers in alle exporterende bedrijven. Tot op een grote afstand van de zeehaven staan op elk bedrijventerrein in Vlaanderen containers die in Antwerpen verscheept worden. Als dat niet meer zou kunnen, dan zou dat een grote klap betekenen voor de concurrentiekracht van de Vlaamse economie. Bedrijven zouden zich moeten verplaatsen of een reconversie zou noodzakelijk worden en dat zou een grote impact hebben op het Vlaamse economische weefsel. Dat is de belangrijkste reden waarom volgens de heer Caluwé sprake is van dringende rechtvaardigingsgronden van algemeen belang.

De heer *Ludwig Caluwé* verwijst naar de opmerking dat door deze ingreep de juridische bescher-

ming van de individuele burger zou verdwijnen. Mevrouw Demeester-De Meyer heeft reeds geantwoord op een aantal bemerkingen. De heer Caluwé wil daar nog een vergelijking met de Nederlandse situatie aan toevoegen. In Nederland worden door een noodwet alle inspraakprocedures uitgeschakeld, terwijl door deze ingreep de inspraakprocedures die gelden ten aanzien van de bouwvergunningen, behouden blijven. In België bestaat er ook een ruimere juridische bescherming dan in Nederland. Dat heeft te maken met het bestaan van het Arbitragehof dat de bevoegdheid heeft te oordelen of het gelijkheidsbeginsel door het decreet wordt geschonden. Bovendien heeft de Nederlandse Raad van State over bepaalde kwesties – die in België aan de Raad van State kunnen worden voorgelegd – geoordeeld dat het geen juridische maar politieke kwesties zijn. Het lid verwijst in dit verband naar de procedure van een Nederlandse vereniging voor vogelbescherming.

De heer Caluwé heeft ook een aantal bedenkingen voor de verdere bespreking. Volgens het lid moet worden nagegaan of het raadzaam is de slikken en schorren in Kruibeke-Bazel-Rupelmonde in het validatiedecreet te behouden, al was het maar om juridische redenen. Het Arbitragehof zou immers kunnen oordelen dat het gelijkheidsbeginsel daardoor geschonden wordt.

Er moet ook worden nagegaan of de landbouwers, die met de natuurcompensaties te maken krijgen, wel integraal worden gecompenseerd. Dat kan nog aan bod komen in de artikelsgewijze bespreking. Bij een snelle beslissing kan een deel van de aan schadevergoeding uitgespaarde som aan compensatie voor de landbouwers worden besteed.

De heer *Ludwig Caluwé* las het bericht dat sommigen zouden hebben aangeboden geen procedures aan te spannen tegen het voorliggende validatiedecreet als ze zekerheid krijgen dat het dorp Doel kan blijven bestaan. Hij meent dat men over Doel een globale discussie moet voeren. Eventueel kan men ervoor kiezen om te wonen in een dorp dat vlakbij het Deurganckdok ligt. Dan nog is het volgens het lid normaal dat een gepaste vergoeding wordt uitgekeerd aan wie dat niet wenst. Dat is wat in werkelijkheid is gebeurd. Er werd niet gewacht met het uitbetalen van een vergoeding tot het moment dat er een dok gegraven wordt op de plaats waar Doel zich nu bevindt. Het gebeurde op het ogenblik dat er een ingreep was op enkele honderden meter daarvandaan. Procedures aanspannen tegen het Deurganckdok met als oogmerk Doel te redden, beschouwt het lid als een oneigenlijk gebruik van

de rechtsprocedures. De procedures moeten voorkomen dat mensen in hun belangen of hun rechten geschaad worden en dienen niet om andere doelen te bereiken. Hij doet een oproep de discussie over Doel niet te vermengen met deze problematiek.

– *Tussenkoms van de heer Johan Malcorps*

De heer *Johan Malcorps* benadrukt dat het voorstel van decreet een parlementair initiatief betreft. Volgens het lid zou men kunnen spreken van een nieuwe parlementaire stijl. Deze twee commissies, namelijk de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening en de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie, hebben dat reeds in een aantal dossiers gedaan. Hij denkt aan het dossier van de verdieping van de Schelde, aan het voorstel van decreet over de zonnevrije woningen en aan het mobiliteitsplan. Het parlement treedt in dit geval meer in de plaats van de uitvoerende macht dan in de plaats van de rechterlijke macht. Dat heeft volgens de spreker voor- en nadelen. De betrokken parlementsleden hebben het recht zich te laten bijstaan door juristen. De ideale oplossing ware geweest dat zoiets op het budget van het parlement kon gebeuren, maar nu werd naar een andere oplossing gezocht. Hij stelt dat de betrokken parlementsleden hun verantwoordelijkheid hebben opgenomen en het dossier zelf uitvoerig hebben bestudeerd en besproken.

De heer Malcorps is het eens met de stelling van mevrouw Demeester-De Meyer dat dit initiatief tot de verantwoordelijkheid van het parlement behoort. De Raad van State en het Arbitragehof moeten vooral waken over het gelijkheidsbeginsel en over de rechtsbescherming van de burger. Ook voor de parlementsleden zijn dat belangrijke elementen, maar daarnaast moeten ze waken over de collectieve belangen, over werkgelegenheid, over ecologische bescherming en over veiligheidsaspecten. Het historisch passief heeft immers veel te maken met het Sigmaplan en met de bescherming tegen overstromingsgevaar. Hij meent dat in Antwerpen en Merksem aan de bevolking moet worden uitgelegd dat het niet uitvoeren van bepaalde werken tot ernstige risico's zou leiden.

De mede-indiener wijst erop dat ervoor werd gekozen het nooddecreet te beperken in tijd en ruimte. Een algemeen decreet voor grote werken zou misschien zelfs geen juridisch voordeel hebben opgeleverd. Daarover zijn de juristen het niet eens. In elk geval zou het nog meer tegen de rechtsbescherming van de burger zijn ingegaan en zou het nog meer ten koste van de landbouw zijn gegaan.

Net zoals de heer Stassen stelt de heer Malcorps dat het de laatste keer is dat zijn fractie op een nooddecreet een beroep wil doen. Hij is het eens met de heer Voorhamme dat er een algemeen decreet nodig is voor grote infrastructuurwerken, maar dat mag niet overhaast gebeuren. Een dergelijk decreet moet voorzien in efficiënte procedures die de nodige rechtsbescherming bieden, zodat alle problemen en bezwaren vooraf kunnen worden ingebracht. Op die manier kan worden vermeden dat na de beslissing procedures worden ingespannen, zoals nu al te vaak gebeurt.

De heer Malcorps vindt dat de oproep van haven-schepen Leo Delwaide om de gerechtelijke procedures stop te zetten, alleen kan als er een gebaar tegenover staat. Dat kan gebeuren door te erkennen dat men Doel blijvend als woongebied ziet, rood ingekleurd op het gewestplan. Voor het inbreidingsscenario is echter nog heel wat studiewerk nodig, en het lid hoopt dat er nu ernstig werk wordt van gemaakt. Het is nog te vroeg voor definitieve afspraken.

Wat Europa betreft, wordt voor de eerste keer een signaal gegeven dat de richtlijnen ernstig worden genomen. Dat is niets meer of minder dan een mentaliteitswijziging. De Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen zullen niet alleen in dit ene geval gerespecteerd worden, maar integraal omgezet worden in Vlaamse decreetgeving. Zij zullen meer bepaald opgenomen worden in het decreet Natuurbehoud. De heer Malcorps deelt mee dat de voorbereiding daarvan al ver gevorderd is.

– *Tussenkoms van mevrouw Trees Merckx-Van Goey*

Mevrouw *Trees Merckx-Van Goey* hoopt dat de gelijkheid van die omzetting gelijke tred houdt met de snelheid. De procedure moet deze keer open verlopen en alle regels respecteren. Implementeren zonder legistieke adviezen is niet wenselijk. Daarom neemt de omzetting het best de vorm aan van een ontwerp en niet van een voorstel van decreet. Het advies van de Raad van State is onontbeerlijk.

3. Advies Raad van State ?

De heer *Jan Penris* vraagt een snelle en grondige oplossing, al was het alleen maar vanwege de effecten op de financiën en het concurrentievermogen. Het lid vindt het bijzonder ernstig dat de raad van bestuur van het havenbedrijf zelfs geen geld meer kan storten in zijn eigen pensioenfonds, omdat alle

reserves naar de financiering van de stillegging gaan.

Maar de voorgestelde oplossing moet dan wel juridisch sluitend zijn, en daar zit volgens de heer Penris het probleem. Het betoog van mevrouw Demeester-De Meyer was slechts ten dele overtuigend. Hij deelt de mening van mevrouw Merckx-Van Goey dat een advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State zekerheid kan brengen. De heer Penris stelt daarom voor om het advies van de Raad van State te vragen, zoals ook het advies van de Europese Commissie werd gevraagd.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer preciseert dat het ten aanzien van de Europese Commissie niet ging om een vraag om advies, maar om een aanmelding. De heer Penris blijft erbij dat de procedure in de richting van de Raad van State even correct moet worden gevolgd als die van de Europese Commissie. Er kan een spoedadvies worden gevraagd op drie dagen, zodat de behandeling van het decreet nauwelijks vertraging oploopt. De indieners dragen juridische argumenten aan, maar de bevestiging daarvan door de Raad van State is volgens het lid ook van politiek belang. Door de stillegging zijn er reeds veel financiële middelen verloren gegaan. Er moet worden vermeden dat in de toekomst rechtszaken opnieuw voor verwikkelingen zorgen.

De heer Ludwig Caluwé laat opmerken dat de afdeling wetgeving van de Raad van State op drie dagen geen degelijk advies kan afleveren over een dergelijk ingewikkeld dossier.

De commissievoorzitter verwijst naar artikel 64 van het Reglement van het Vlaams Parlement en verduidelijkt dat de voorzitter van het Parlement de afdeling wetgeving van de Raad van State om advies kan vragen in elke stand van de behandeling van alle bij het parlement aanhangige ontwerpen, en voorstellen van decreet en de amendementen hierop, behalve begrotingsontwerpen. Hij is hiertoe verplicht als een derde van de leden van het Parlement dit via een schriftelijke en ondertekende motie vragen.

De parlementsvoorzitter kan het advies dus ook vragen uit eigen beweging of als een commissie eenparig of bij meerderheid beslist dat het advies aan de Raad van State het best wordt gevraagd. De commissievoorzitter verduidelijkt verder dat bij een advies op drie dagen (spoedprocedure) de Raad van State een beperkt advies mag uitbrengen, beperkt tot onder meer de bevoegdheidsvraag.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey stelt vast dat de indieners van het voorstel van decreet, bij monde van mevrouw Demeester-De Meyer, om politieke redenen niet bereid zijn de afdeling wetgeving van de Raad van State om advies te vragen over dit voorstel van decreet. De spreekster herhaalt dat zij in de eerste plaats wil nagaan of dit voorstel van decreet getuigt van behoorlijk bestuur. Daartoe gaat ze in op wat mevrouw Demeester-De Meyer heeft gezegd. Enerzijds erkent mevrouw Demeester-De Meyer dat de wetgevende macht met dit voorstel van decreet duidelijk op het terrein van de uitvoerende macht komt. Daarnaast zegt mevrouw Demeester-De Meyer dat de uitvoerende macht onder de dwangvoogdij van de wetgevende macht worden gebracht. Volgens mevrouw Merckx-Van Goey is dat overdreven. De soevereiniteit van de wetgevende macht leek ooit inderdaad onaantastbaar, maar dat principe werd in geen enkele wet vastgelegd.

Van de handelingen van de wetgevende macht kan niet zomaar gezegd worden dat ze soeverein zijn in de betekenis dat ze onaantastbaar of vrij zijn van rechterlijke controle. Ook in de burgerlijke aansprakelijkheid is er een evolutie geweest van de uitvoerende macht in de zin dat die niet zomaar onaantastbaar boven alle wetten staat en aansprakelijk kan gesteld worden op basis van schending van artikel 1382 BW bij een oorzakelijk verband tussen fout en schade. In de rechtspraak terzake wordt evenzeer erkend en vastgesteld dat ook de wetgever niet zomaar wetten kan maken met schending van artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek. Een wet van de wetgever is niet onaantastbaar en kan door elke rechtbank getoetst worden op zijn correctheid.

De soevereiniteit van de wetgevende macht houdt niet in dat de wetgever ontheven is van een aansprakelijkheid die aan derden schade kan veroorzaken door een foutief handelen van de uitvoerende of van de rechterlijke macht. Mevrouw Merckx-Van Goey benadrukt de wettelijke aansprakelijkheid die momenteel erkend wordt voor wetgevende handelingen. Dat past in een concept van het staatsrechtelijke principe van de democratische staat. Vanuit het oogpunt van behoorlijk bestuur zijn dit belangrijke opmerkingen.

De commissievoorzitter stelt voor te stemmen over het voorstel om aan de parlementsvoorzitter te vragen het voorstel van decreet voor advies aan de Raad van State voor te leggen.

Het verzoek van de heer Penris om advies te vragen aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State

over dit voorstel van decreet wordt verworpen met 20 stemmen tegen 6.

4. Overstromingsgebied KBR en compensaties

De heer Jos De Meyer herhaalt zijn vraag over de brief van 13 november 2001 aan de grondeigenaars binnen het overstromingsgebied Kruibeke-Bazel-Rupelmonde. In die brief wordt verwezen naar een ministerieel besluit van 6 september 2001.

Het moment waarop deze brief werd verstuurd, is volgens de spreker een provocatie. Daarnaast bepaalt het validatiedecreet dat er slikken en schorren gemaakt zullen worden in het overstromingsgebied Kruibeke-Bazel-Rupelmonde, terwijl het in het geciteerde ministeriële besluit letterlijk over moerassen gaat. In de overwegingen van het MB verwijst men bovendien naar de wijziging van het gewestplan Lokeren-Sint-Niklaas. En dat terwijl de Raad van State in arrest nummer 87739 van 31 mei 2000 de schorsing van de tenuitvoerlegging aanbeveelt van de beslissing van de Vlaamse regering van 1 juni 1999 tot definitieve vaststelling van het ontwerp-gewestplan tot gedeeltelijke wijziging van het gewestplan Sint-Niklaas-Lokeren op het grondgebied van de gemeenten Beveren, Lokeren en Kruibeke.

De spreker wil weten hoe deze brief zich verhoudt tot artikel 2, 5°, a), waardoor compensaties worden opgenomen in het validatiedecreet. Ofwel is er een rechtsgrond en hoeven de compensaties niet opgenomen te worden, ofwel is er geen rechtsgrond en is er opnieuw sprake van onbehoorlijk bestuur. De geplande slikken en schorren zijn volgens het lid bovendien niet nodig om de veiligheid van de bewoners te verbeteren. Ze zijn – volgens de verantwoordelijke voor het MER – evenmin nodig als compensatie. De Europese Commissie eist geen aanleg van slikken en schorren.

Het gebied waarvan sprake is 600 hectare groot en bestaat uit een natuur- en een landbouwgebied. Voor de slikken en schorren die in dat gebied gecreëerd worden, zullen extra compensaties nodig zijn : er zal immers bos worden gerooid, waarna ook daarvoor een compensatie moet worden gezocht. Daarenboven moet het bufferbekken voor de Barbierbeek aangelegd worden.

De heer Robert Voorhamme begrijpt de bekommernis van de heer De Meyer. Over de compensatiegebieden en de compensaties zelf kan nog gediscussieerd worden in de artikelsgewijze bespreking. Wat Natuurpunt Vlaanderen en de verantwoordelijke voor de MER tijdens de hoorzitting over de

compensaties hebben gezegd, moet getoetst worden aan de doelstellingen van dit voorstel van decreet, en kan de basis vormen voor amendementen.

Voor de heer Jos Stassen is het overduidelijk dat dit voorstel van decreet nooit aanvaard zal worden door de Europese overheid als niet voor voldoende geloofwaardige compensaties wordt gezorgd. Daarnaast staat vast dat terdege rekening moet worden gehouden met het historische passief bij het nader bepalen van de compensaties. De spreker stelt voor de concrete bepaling te bespreken tijdens de artikelsgewijze bespreking.

De heer Jos De Meyer betwist de nood aan compensaties niet, maar wel de omvang en de kwaliteit ervan, naast de manier waarop gecompenseerd wordt. Dat de Agalev-fractie aandrang op een decretale basis voor het overstromingsgebied Kruibeke-Bazel-Rupelmonde was volgens de spreker te verwachten, maar hij vraagt zich af wat de andere partijen daarover denken.

Minister Steve Stevaert antwoordt dat de brief van 13 november 2001 over het onteigeningsbesluit voor het Sigmaplan en de veiligheid in Kruibeke-Bazel-Rupelmonde gaat. Het gewestplan is niet geschorst wat dat betreft.

De heer Robert Voorhamme vindt de voorstelling als zou het KBR-dossier uitsluitend te maken hebben met de bouw van het Deurganckdok verkeerd : de wijzigingen in dat dossier zijn in belangrijke mate veroorzaakt door beslissingen die al eerder zijn genomen en dossiers die al grotendeels zijn uitgevoerd. Door de bouw van het Deurganckdok worden aan het KBR-dossier enkel een aantal aspecten toegevoegd.

Volgens *de heer Jos Stassen* moet bij de koppeling van KBR aan dit dossier rekening gehouden worden met het eerste – volgens het lid onvoldoende – antwoord van de Vlaamse regering op de Europese ingebrekestelling voor het Deurganckdok : daarin was KBR wel als compensatie gekoppeld aan het Deurganckdok.

De heer Ludwig Caluwé vindt dat dit voor de artikelsgewijze bespreking moet uitgeklaard worden. In het MER van de haven dient het slikken- en schorrengebeid immers niet als compensatie voor het Deurganckdok. Dat gebied zal waarschijnlijk ooit als compensatie moeten dienen in het geheel. Vraag is echter of het in het validatiedecreet, dat uitsluitend gericht is op het Deurganckdok, moet opgenomen worden. Wordt het voorstel van de-

creet daardoor niet kwetsbaarder gemaakt, ook voor het Arbitragehof ?

De heer Robert Voorhamme verwijst hiervoor naar de artikelsgewijze bespreking. Volgens de spreker dreigt het huidige gewestplan geschorst te worden, waardoor men moet terugvallen op het gewestplan St.-Niklaas-Lokeren van 1978. Dat zou tot een veel grotere inbeslagname van landbouwgrond leiden dan wat in het voorstel van decreet geformuleerd staat. Tegenover de situatie van het gewestplan van 1978 wordt er niet aan landbouwgebied ingeboet, integendeel.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey beaamt dat het vorige gewestplan veel ruimer was voor het havengebied. Belangrijk is wel dat de Vogelrichtlijn moet gerespecteerd worden, ook al is er een ruime zone op het gewestplan als industriegebied ingekleurd.

De heer Jos Stassen treedt de redenering van de heer Voorhamme bij. Het gewestplan van 1978 voorzag in veel meer ruimte voor bijkomende opspuitingen dan dit voorstel van decreet. Hij verwijst naar de voorlaatste kaart bij het decreet, waarin een reeks van compensaties aangeduid staan op gebieden die nu blauw en paars zijn ingekleurd. Zo wordt bij het dempen van het Doeldok in strand- en plasvlaktes voorzien voor strand- en koloniebroeders.

De heer De Meyer merkt op dat de juistheid van de redenering van de heer Voorhamme afhangt van de waarde die wordt gehecht aan de stedenbouwkundige voorschriften die in het verleden werden uitgevaardigd bij havenuitbreidingen en waarbij heel wat voorwaarden werden geformuleerd. De heer De Meyer merkt op dat de regio ten noorden van Doel en het gebied Kruibeke, Bazel en Rupelmonde de meest bevraagde gebieden zijn. Hij beweert dat het voorzien in een wettelijke basis voor het tweemaal daags laten overstromen van de gebieden, verder gaat dan alle vroegere beslissingen.

De heer Voorhamme antwoordt dat de huidige regeling, die zal worden uitgewerkt in een ruimtelijk uitvoeringsplan, meer zekerheden biedt voor de toekomstige landbouwers dan het plan uit 1978. Hij benadrukt dat de indieners van het voorstel van decreet bekommerd zijn om de landbouwbelangen. Dit wordt niet alleen duidelijk uit de bepaling over de grondbank in artikel 9, maar ook uit de inspanningen die werden geleverd om de ruimte voor het bergen van de specie tot een minimum te beperken. Hij wijst er ondertussen op dat de natuurcompensaties worden opgelegd door Europa en dat deze onvermijdelijk zijn.

De heer De Meyer vraagt wie de onderhandelingen met de Europese Commissie voert en of de administratie Landbouw (ALT) werd betrokken bij het aanduiden van de gebieden.

De heer Voorhamme meent dat de intenties van de indieners duidelijk zijn. Hij nuanceert de stelling dat het hier om de vruchtbaarste landbouwgrond van West-Europa zou gaan. In de praktijk worden zeer veel gronden immers gebruikt voor maïsteelt.

5. Vragen over omzetting van de Europese richtlijnen

Volgens *mevrouw Merckx-Van Goey* blijft er ook na dit voorstel een grijze zone over, die ruimte laat voor interpretatie. De Europese instanties zijn daar zelf voor een deel verantwoordelijk voor. De spreekster merkt op dat een aantal van haar vragen onbeantwoord bleven. Zijn uitzonderingen mogelijk, ook zonder de omzetting van de richtlijnen ? Moeten de compensaties vooraf worden gerealiseerd ? *Mevrouw Merckx* herinnert eraan dat een groot deel van de afgebakende gebieden nog steeds geen eigendom is van het Vlaamse Gewest of het havenbedrijf. Hoe kunnen bouwvergunning en compensatie dan gelijktijdig plaatsvinden ? De spreekster geeft wel toe dat men deze keer alvast over een degelijke MER beschikt en dat er een concreet compensatievoorstel is. Maar waarom werden de landbouwers niet betrokken bij de totstandkoming van de MER ? Moesten zij niet, net als de natuurverenigingen, meepraten over de localisatie van de compensatiegebieden ? Dat blijft een spijtige leemte, zeker als men bedenkt dat voortaan geen toetsing door een onafhankelijke rechter meer mogelijk is.

Mevrouw Merckx-Van Goey herhaalt dat de commissie nog geen overzicht kreeg van de hangende dossiers waarin Vlaanderen of België in gebreke is gesteld of waarbij de Europese Commissie vragen heeft gesteld over de toepassing/omzetting Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, en dat deze commissie niet beschikt over de integrale tekst van de Europese ingebrekestelling over het dossier Deurganckdok en het antwoord van de Vlaamse regering.

De heer Jos Stassen stelt voor om tegen de volgende vergadering een antwoord van de betrokken administratie te vragen op de resterende vragen van mevrouw Merckx. In de commissievergadering van 28 november 2001 werd een antwoord van het kabinet van mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, voorbereid door de afdeling Europa en Milieu van Aminal, rondgedeeld.

De tekst van dit antwoord is opgenomen als bijlage 2 bij dit verslag.

Mevrouw Merckx-Van Goey merkt op dat ze in haar tussenkomst tijdens de algemene bespreking de integrale tekst van de ingebrekestelling door de Europese Commissie had gevraagd. Intussen werd het (schriftelijk) antwoord van minister Dua op de vragen van mevrouw Merckx-Van Goey ter beschikking gesteld van de parlementsleden (zie bijlage 2 bij dit verslag). Daarin werd de cruciale passage uit de ingebrekestelling overgenomen. Spreker kan zich neerleggen bij de opmerking dat het niet gebruikelijk is dat er over een antwoord van een minister aan de Europese Commissie een parlementair debat wordt gevoerd.

Uit de in het antwoord opgenomen passage van de ingebrekestelling blijkt dat de Europese Commissie het principe van de voorafgaandelijkheid steunt. De Europese Commissie bepaalt met name dat nergens blijkt uit de maatregelen of het door de bevoegde instantie bedoelde natuurgebied zijn ecologische functie in het kader van de doelstelling inzake de instandhouding van het vogelbestand kan vervullen voordat de specifiek beschermingszone door de bouw van het dok kan worden aangeast.

Uit het document blijkt volgens mevrouw Merckx-Van Goey dat het voor experts en deskundigen bijzonder moeilijk is om te antwoorden op de vraag of de Europese regelgeving door dit validatiedecreet gewaarborgd wordt.

6. Advies auditeur afdeling administratie Raad van State in lopend geding

Mevrouw Merckx-Van Goey vraagt of het advies van de auditeur van de Raad van State "Verslag van de auditeur van de Raad van State over het verzoekschrift tot schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van de Vlaamse regering van 8 september 2000 houdende definitieve vaststelling van het ontwerpplan tot gedeeltelijke wijziging van het gewestplan Sint-Niklaas-Lokeren op het grondgebied van de gemeenten Beveren, Sint-Gillis-Waas en Stekene, in zoverre het het grondgebied van de gemeente Beveren betreft", op het Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement geraadpleegd kan worden zodat de leden van de Verenigde Commissies het voor de stemming in plenaire vergadering kunnen inkijken om de strekking van het advies te kennen. Ze dringt tevens aan dat het besluit van het advies in het verslag opgenomen zou worden.

Mevrouw Demeester-De Meyer stelt dat het geen probleem is om dit stuk ter inzage op het Decreetgevend Secretariaat te leggen, maar ze acht het niet noodzakelijk om de conclusie in het verslag op te nemen omdat het niet duidelijk is of het advies officieel aan de Verenigde Commissies overgemaakt kan worden.

De heer Meersman, adviseur bij het kabinet van minister Stevaert stelt dat het een relevante vraag is of de opname van dit verslag van de auditeur een beïnvloeding van de rechtsgang kan betekenen voor de Raad van State.

Mevrouw Merckx-Van Goey gaat akkoord dat het geen conclusie van de Verenigde Commissies kan zijn. Als het document kan ingekeken worden, volstaat het dat men naar het besluit verwijst. Het gaat om een advies van de auditeur. Dat is nog geen arrest van de Raad van State. De strekking van het besluit is dat de auditeur voorstelt om de tweede gewestplanwijziging te vernietigen.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

1. Algemene toelichting van de diverse artikels

Mevrouw Demeester-De Meyer licht namens al de indieners de verschillende artikelen van het voorstel toe.

Artikel 2 omschrijft duidelijk de werken. Die worden beperkt tot de aanleg van kaaimuren en aanhorigheden, de baggerwerken, de aanleg van de leefbaarheidsbuffer en van de ontsluitingsinfrastructuur.

In een erratum *Parl. St.* 872 2001-2002 – Nr. 1 – erratum werd een zin toegevoegd die in de drukproef verkeerdelijk was weggefallen. Daarnaast moet door middel van een amendement in 5° f) Zoekzone "Doelpolder noord" (ZTV) vervangen worden door Zoekzone "Doelpolder noord" (V).

In 5°, h), dient een technische correctie doorgevoerd te worden : de woorden "in de" staan tweemaal afgedrukt.

Artikel 3 bepaalt dat de Vlaamse regering bij het verlenen van de stedenbouwkundige vergunningen een uitzondering kan maken op de bestemmingen van de plannen van aanleg. Belangrijk is dat de stedenbouwkundige vergunningen zoals altijd aangevraagd dienen te worden bij gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar en voorgelegd moeten worden aan de Vlaamse regering.

Bovendien bevat het decreet op de zonevreemde woningen ook een uitzondering op de bijzondere plannen van aanleg en op de gewestplannen.

Een uitzondering maken is dus niet uitzonderlijk, al erkent mevrouw Demeester-de Meyer dat er een groot verschil is tussen een algemene regel en één specifiek groot bouwwerk.

In *artikel 4* waarborgt de Vlaamse regering voorafgaand aan het verlenen van de vergunning de toepassing van alle reglementeringen inzake MER, de vogelrichtlijn enzovoort.

Artikel 5 bepaalt dat het Vlaams Parlement, binnen een termijn van vijftien dagen te rekenen vanaf de dag dat de stedenbouwkundige vergunningen zijn verleend, deze moet te bekrachtigen. De legistieke cel van het Vlaams Parlement merkte op dat in punt drie geen rekening wordt gehouden met eventuele recesperiodes. Nader onderzoek heeft mevrouw Demeester-De Meyer geleerd dat het in dat geval volstaat dat de Vlaamse regering een nieuwe beslissing neemt na het reces. Uit de praktijk blijkt dat zoiets niet tot problemen leidt.

Artikel 7 gaat over de noodzakelijke en compenseerende maatregelen en dient samen met artikel 2, 5° behandeld te worden.

Ten aanzien van mevrouw Merckx-Van Goey stelt hetzelfde lid dat de populatie binnen vogelrichtlijngebieden onvoorspelbaar is. Het begrip gelijktijdige compensatie moet dus met de nodige zin voor nuance behandeld worden.

In *artikel 8* besluit de Vlaamse regering tot de opmaak van de nodige ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUPS). Het voorstel van decreet betekent dus niet dat de verplichte RUPS vervallen.

In *artikel 9* gaat men dieper in op de landbouwcompenserende maatregelen. Mevrouw Demeester-De Meyer kondigt aan dat bij dit artikel wellicht amendementen zullen worden ingediend.

Artikel 10 bepaalt dat dit decreet ophoudt te bestaan van zodra de normale procedure opnieuw gevolgd wordt.

Artikel 11 bepaalt de invoegetreiding.

Afsluitend stelt mevrouw Demeester-De Meyer dat ze een lijst van verbeteringen bij de memorie van toelichting zal neerleggen. Die lijst zal in het verslag worden opgenomen.

M.b.t. de term "habitat" werd mondeling het advies ingewonnen van de dienst Taaladvies van het Vlaams Parlement. Er werd medegedeeld dat volgens "Van Dale Groot Woordenboek der Nederlandse Taal" het begrip geen meervoud heeft, maar dat in courant taalgebruik veelal "habitats" wordt gebruikt.

2. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1

Over dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 18 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 2

De heer Penris stelt vast dat de werkzaamheden die het decreet wil vatten in dit artikel limitatief worden opgesomd. Hij verwijst naar zijn opmerking tijdens de hoorzitting dat de kaaivlakten en de suprastructuurwerken niet zijn opgenomen in deze lijst. De heer Bruyninckx van het Havenbedrijf heeft daarop geantwoord dat daarvoor juridische gronden aanwezig zijn, maar hij heeft dat niet verder verduidelijkt. De heer Penris wil deze juridische gronden kennen. Hij wil ook weten welke oplossing er is voor de kaaivlakten en de suprastructuren, die uiteindelijk het belangrijkste onderdeel van alle werkzaamheden vormen.

Verder verwijst hetzelfde lid naar de kaartenbijlage bij het voorstel van decreet. Op kaart 2 staan de wegeniswerken met een groene lijn getekend. Hij stelt vast dat er in gebied C34, ten westen van het Doeldok, een weg is voorzien die ook één van de opties was van het MER. Het MER houdt in dat gebied ook rekening met verschillende alternatieven die nog meer westelijk gaan en die eventueel het gehucht Oud-Arenberg zouden doorkruisen. Hij stelt vast dat op kaart 2 gekozen wordt voor het alternatief dat Oud-Arenberg letterlijk links laat liggen. Hij wil weten of het hier gaat om de definitieve tekening, zoals ze zal worden uitgevoerd. Dat is immers belangrijke informatie voor de inwoners van Oud-Arenberg. Hij geeft toe dat niet alle inwoners van Oud-Arenberg zijn sympathie wegdragen. Eén van hen is de heer Creve die namens Doel 2020 in deze Verenigde Commissies gehoord werd. De heer Penris is ervan overtuigd dat de

heer Creve nog meer zal tekeer gaan als hij zou vaststellen dat er naast of over zijn erf een weg wordt aangelegd.

Mevrouw Merckx-Van Goey heeft een vraag bij paragraaf 1 van artikel 2. Er is sprake van de hiernavolgende werken, zoals aangegeven in kaart 1. Voor de rest bevat het artikel voor de situering van de werken, handelingen en inrichtingen geen enkele verwijzing naar het gewestplan of naar de geldende of geschorste gewestplanwijzigingen. Ze wil weten wie deze kaart gemaakt heeft. Ze ziet niet in welke legitimiteit die kaart kan hebben, behalve dan misschien door de parafering van de indieners. Op deze kaart is er ook geen integratie in een ruimere geografische omgeving. Ze gaat ervan uit dat de indieners door de parafering de verantwoordelijkheid nemen voor de gegevens van de kaart, maar dat ze in het midden laten over welke autoriteit ze beschikken om die kaart te presenteren. Nochtans gaat het om werken, handelingen en inrichtingen die van groot algemeen en strategisch belang worden verklaard. Ze vraagt zich ook af wat de waarde is van de kaarten met de compensaties.

Mevrouw Demeester-De Meyer licht toe dat elementen zoals de toelichting of de bijlagen, bijgevoegd zijn ter informatie. De kaarten maken evenwel integraal deel uit van het decreet. Daarom werden ze ook geparafeerd. Bij de stemming over het decreet zou men dan ook best afzonderlijk laten stemmen over de kaarten. De plannen werden aangeleverd door de administratie Vlaamse Gemeenschap departement LIN.

De heer Stassen antwoordt dat het uitgangspunt van het voorstel het algemeen maatschappelijk belang is. Dat kan niet ingeroepen worden voor bouwvergunningen die enkel bestemd zijn voor privébedrijven. In dit voorstel de basis leggen voor dergelijke bouwvergunning zou de toetsing door het Arbitragehof niet doorstaan. Er wordt nu al gewerkt aan een ruimtelijk uitvoeringsplan, waar bestemmingsvoorschriften in opgenomen kunnen worden. Op basis van deze voorschriften kan dan een bouwvergunning verleend worden.

Hetzelfde lid benadrukt dat enkel de aanleg van wegen en spoor op het opgespoten gebied van het Deurganckdok in het voorstel staan. Deze wegen hebben tot doel het dok te ontsluiten zowel in noordelijke als zuidelijke richting.

De heer Penris noteert dat de indieners van het voorstel van decreet de werkzaamheden aan de kaaivlakte en de suprastructuur niet van algemeen belang achten. Daarvoor zal dus een RUP moeten

opgemaakt worden. Maar artikel 8, dat restrictief moet geïnterpreteerd worden, heeft het over de opmaak van de nodige ruimtelijke uitvoeringsplannen "derwijze dat gevolg wordt gegeven aan artikel 2 van dit decreet". Daaruit besluit de heer Penris dat er geen RUP zal kunnen opgemaakt worden voor de kaaivlakte en de suprastructuur. De heer Voorhamme weerlegt dat : het RUP moet ingevolge artikel 8 worden opgemaakt op zulk een manier dat wat bij decreet wordt opgelegd daar zeker in weerhouden is maar het kan en zal meer algemeen worden opgesteld.

De heer Willy Borré, adjunct-kabinetschef van de minister van Ruimtelijke Ordening, verduidelijkt dat minister Van Mechelen de administratie Ahrom de opdracht heeft gegeven een RUP voor dat gebied op te maken. Het decreet op de ruimtelijke ordening bepaalt hoe dat er moet uitzien. In het RUP zit dus meer dan wat in het validatiedecreet, staat : daarin wordt enkel bepaald wat minimaal in het RUP moet zitten. Het RUP zal gebaseerd zijn op het strategisch plan Linkerscheldeoevergebied. Die onderhandelingen zijn momenteel volop aan de gang.

De heer Jos Stassen stelt vast dat de heer Penris tegen zijn havenbedrijf waarvan hij lid van de raad van bestuur is, pleit omdat het havenbedrijf ongetwijfeld wel al weet wat ze met de kaaimuren van plan is.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey vraagt naar de betekenis van de term "eventuele" zandwinning in een juridische tekst (artikel 2, 1°). Deze zandwinning is opgenomen in de lijst van werken van groot algemeen en strategisch belang, maar het is blijkbaar nog niet zeker of er zandwinning nodig is. Hetzelfde lid vraagt ook of duidelijk is wat bedoeld wordt met de leefbaarheidsbuffer tussen Doel en de terreinen rond het Deurganckdok waarvan sprake in artikel 2, 3°. Is de term leefbaarheidsbuffer elders in de wetgeving omschreven ?

De heer Stassen repliceert dat het reeds gedolven zand onder meer zal gebruikt worden om beton te maken en kaaimuren te stutten. De term leefbaarheidsbuffer is uitgelegd in de memorie van toelichting en de bijlagen. Ook in de stedenbouwkundige voorschriften van het huidige gewestplan is deze term verduidelijkt. De technische specificaties van dergelijke buffer moeten bepaald worden in de bouwvergunning.

De heer Freddy Aers, ambtenaar en hoofd van de cel haveninvesteringen in Antwerpen van het Vlaamse Gewest, verduidelijkt dat zand een

schaars goed is. Bij de werken aan het Deurganckdok gaat het over 30 miljoen kubieke meter specie, waarvan 10 miljoen kubieke meter zand. Dat zand is nodig om de terreinen af te werken met een bovenlaag van minimum 2 meter zand en de binnenkant van de kaaimuren te stutten met draagkrachtig zand. Daarvoor heeft men net voldoende zand, er is geen overschot. De leefbaarheidsbuffer is uitvoerig beschreven en getekend in de bouwvoorraag. In bijlage vier wordt deze buffer kort beschreven. In het stedenbouwkundig voorschrift van het gewestplan staat dat er een leefbaarheidsbuffer moet gebouwd worden om de woonkern af te schermen, die 23 meter boven het maaiveld uitreikt. Bouwtechnisch zal men deze buffer zo ontwerpen dat hij zo weinig mogelijk ruimte in beslag neemt.

Mevrouw Merckx-Van Goey vraagt waarom in artikel 2,5°, slechts gesproken wordt over compenserende maatregelen voor de habitat, terwijl verder in de tekst ook over de vogelrichtlijn gesproken wordt. Kan een overzicht van de percelen in eigendom van de Vlaamse overheid, bedoeld in artikel 2, 5°, g), bij het verslag gevoegd worden? Wie bedoelt men precies met de Vlaamse overheid: betreft het enkel het Vlaams Gewest of ook de intercommunale?

De heer Aers legt uit dat het Deurganckdokproject een inbreidingsproject is en zich bevindt op terreinen, die reeds onteigend zijn door de vroegere dienst van het Vlaams Gewest DOLSO. Enkel de terreinen, die recent onteigend zijn, de zogenaamde MIDA 1-terreinen – ongeveer 90 hectare, waarvan er nu maar 49 hectare worden ingenomen, met een reserve van 20 hectare – bedoeld voor de leefbaarheidsbuffer zijn onteigend door de Maatschappij voor Grond- en Industrialisatiebeleid op de Linkeroever. Sinds een aantal jaren is deze maatschappij verantwoordelijk voor alle onteigeningen op Linkeroever. Daarom is er een onderscheid in eigendomsstatuut: de gronden, vroeger onteigend en nu eigendom van het Vlaams Gewest, die moeten ingebracht worden in de maatschappij en de recent onteigende gronden die al eigendom zijn van de maatschappij. Na een verdere vraag naar verduidelijking van mevrouw Merckx-Van Goey benadrukt hij dat alle bedoelde percelen momenteel eigendom zijn van het Vlaams Gewest of van de maatschappij. Er moeten geen nieuwe gronden verworven worden.

De gronden, die bestemd zijn voor compensaties, zijn slechts gedeeltelijk eigendom van het Vlaams Gewest, een deel moet nog onteigend worden. Mevrouw Merckx-Van Goey concludeert dat men in

artikel 2, 5°, g), dus geen gronden, bestemd voor compensaties, bedoelt.

Mevrouw Demeester-De Meyer wijst er mevrouw Merckx-Van Goey op dat artikel 2, 5°, g), met een erratum als volgt verbeterd is: "Verbetering ecologische kwaliteit polder op percelen in eigendom van de Vlaamse overheid". De heer Stassen weet niet of er juridisch een verschil wordt gemaakt tussen percelen die in eigendom zijn van de Vlaamse overheid op het moment dat het decreet goedgekeurd is of op het moment dat het decreet in uitvoering is. Zolang het decreet in uitvoering is, en dat zal hopelijk zo beperkt mogelijk zijn in de tijd, namelijk totdat er een nieuw ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) is, geldt dit artikel. Op dit moment gaat het zowel om gronden die in eigendom zijn van het Vlaams Gewest als van de Maatschappij voor Grond- en Industrialisatiebeleid van de Linkerscheldeoever.

De heer Voorhamme verduidelijkt dat in 5° niet enkel over de natuurlijke habitats gesproken wordt maar ook verwezen wordt naar artikel 6 van de richtlijn omdat het de bedoeling is het artikel in de richtlijn aan te duiden dat de mogelijkheid tot compensaties biedt. Dit is logistiek de juiste formulering.

De heer Jan Penris vraagt waarom er in artikel 2, tweede lid, sprake is van een *gedeeltelijke* demping van het Doeldok. Ingenieur Greet Bernaers (van het Havenbedrijf) zou hem verteld hebben dat er geen redenen zijn om het dok niet volledig te dempen.

De heer Aers, ingenieur van de Vlaamse Gemeenschap LIN, repliceert dat de inbreiding in landbouwgebied zo beperkt mogelijk wordt gehouden. Mevrouw Demeester verduidelijkt dat wordt gevraagd waarom niet het volledige dok wordt gedempt. De heer Stassen antwoordt dat er niet voldoende grond is om het dok te dempen. Hij erkent dat het akkoord over het gewestplan ook een reden is, maar hij herhaalt dat de op te spuiten oppervlakte tot het minimum werd beperkt.

De heer Penris vat samen dat MIDA 1 en 2 er dus moeten komen, en dit met de politieke toestemming van Agalev. De heer Stassen ontkent en stelt dat het enkel om een gedeelte van de vroegere MIDA 1 gaat. Hij zegt dat de heer Penris lid is van de raad van bestuur van het havenbedrijf en dat hij verheugd zou moeten zijn dat dit dok in de toekomst nog kan worden gebruikt als dok. De heer Penris repliceert dat dit dok oorspronkelijk was be-

doeld voor chemicaliëntankers en dat de ombouw tot een conventioneel dok verschrikkelijk duur is.

– *toelichting en bespreking amendementen op artikel 2*

De heer Stassen verduidelijkt namens de indieners *het amendement nr. 1* voorgesteld door de heren Robert Voorhamme, Marc van den Abeelen, Jos Stassen en Jan Loones (*Parl. St. 872 2001-2001 – nr. 2*).

Dit amendement dat de woorden "en realisatie van slikken en schorren" schrapt in artikel 2, 5°, a), is er gekomen na de opmerkingen in de hoorzitting van de heer Deijssselberg die het MER gemaakt heeft. Alle opgesomde gebieden zijn een compensatie voor de aanleg van het Deurganckdok, behalve het slik- en schorregebied van Kruibeke, Bazel en Rupelmonde. Dat is een historische compensatie voor werken aan de sigmadijken en de tweede scheldeverdieping. De aanleg van het bedoelde slik- en schorregebied is nodig maar hoort evenwel niet thuis in dit voorstel. Het voorstel van decreet is een beperkte validatie, namelijk validatie van werken nodig voor het Deurganckdok en de daaraan gekoppelde compensatiewerken. Het voorstel moet strikt gebonden blijven aan grenzen in tijd en ruimte.

De heer Jos De Meyer licht zijn twee amendementen op artikel 2, 5°, toe.

Het eerste (*amendement nr. 6* voorgesteld door de heren Jos De Meyer, Carl Decaluwe, Gerald Kindermans, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Jef Van Looy en Eric Van Rompuy – *Parl. St. 872 2001-2002 – Nr. 3*) strekt er toe eveneens in artikel 2, 5°, a), de woorden "en realisatie slikken en schorren" te schrappen. De heer De Meyer is tevreden dat de meerderheid al een amendement in die zin heeft ingediend om slikken en schorren te schrappen maar de motivatie van de heer De Meyer verschilt wel van die van de meerderheid. Eén van de compenserende maatregelen die wordt voorgesteld is weidevogelgebieden en de realisatie van slikken en schorren gelegen in het gecontroleerd overstromingsgebied Kruibeke-Bazel-Rupelmonde (KBR). Dit houdt in dat men een ringdijk omheen het ongeveer 600 hectare grote gebied en een nieuwe Scheldedijk met in- en uitwateringsluizen op hoog en laag niveau zal bouwen om een gedempt of gereduceerd getijdengebied in te stellen in de polder van Kruibeke en het oostelijk deel van de Bazelse polder. Door dit principe van een gecontroleerd gereduceerd getij komt de polder twee maal per dag met het getij mee onder water

te staan in plaats van sporadisch in geval van springtij. Hierbij creëert men een probleem bij want het water van de Barbierbeek dat normaal gebufferd wordt in de polders van KBR, zal nu moeten opgevangen worden door de bouw van nieuwe wachtbekkens.

Het KBR-gebied is momenteel een voorbeeld van verwevenheid tussen landbouw en natuur in het landelijk gebied, dat door het voorliggend voorstel van decreet op de helling wordt gezet.

Met zijn amendement wil de heer De Meyer wel het weidevogelgebied gelegen in het KBR als compenserende maatregel behouden, maar de aanleg van slikken en schorren niet. Nergens is exact bepaald op welke manier de compensatie moet gebeuren. De heer De Meyer verwijst naar de juiste omschrijving in de habitatrichtlijn. Trouwens tijdens de hoorzitting van 20 november 2001 verklaarde de opsteller van het MER, de heer Deijssselberg, dat KBR alleen nodig was voor weidevogels en niet voor de realisatie van slikken en schorren.

Wanneer in slikken en schorren wordt voorzien in het KBR-gebied, gaat dit gebied als recreatiemogelijkheid verdwijnen. Door de verwevenheid van landbouw en natuur komen er duizenden bezoekers langs. Wanneer dit gebied tweemaal per dag overstroomt, vervallen de mogelijkheden voor recreatief medegebruik, waarvoor helemaal geen maatschappelijk draagvlak bestaat. Een ander punt is het verlies aan landbouwgronden. De landbouwsector wordt hier viermaal benadeeld : er gaat landbouwgrond verloren door de aanleg van het Deurganckdok zelf ; door compenserende maatregelen die nodig zijn voor de aanleg van het Deurganckdok ; om de realisatie van de compensaties mogelijk te maken – zoals in dit geval de aanleg van het bijkomende wachtbekken in landbouwzone voor de opvang van het water van de Barbierbeek dat normaal gezien opgevangen wordt in het KBR-gebied zelf – en nog een vierde maal om het rooien van de bossen, nodig om de slikken en schorren mogelijk te maken, te compenseren. Tenslotte staan de kosten om dergelijk gebied te realiseren niet in verhouding tot de baten, die eigenlijk niet aangetoond nodig zijn voor de compensatieregeling.

In een tweede amendement – *amendement nr. 8* voorgesteld door de heren Jos De Meyer, Carl Decaluwe, Gerald Kindermans, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Jef Van Looy en Eric Van Rompuy (*Parl. St. 872 2001-2002 – Nr. 3*) – wil de heer De Meyer aan artikel 2, 5° de volgende

tekst toevoegen : "Deze compenserende maatregelen zoals weergegeven in kaart 4, zijn de kwantitatieve buitengrenzen voor alle nog te nemen compensaties voor de werken voorzien tot in 2007 volgens het Strategisch plan Linkerscheldeover. Indien er later nog compenserende maatregelen in toepassing van artikel 6, leden 2, 3 en 4 van de richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992, inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna, moeten genomen worden, kan men binnen deze gebieden investeren in kwalitatieve maatregelen."

De heer De Meyer verantwoordt dit amendement als volgt. De in 5° van artikel 2 opgesomde compensatiegebieden staan helemaal niet in verhouding tot de oppervlakte natuur die ingevolge de aanleg van het Deurganckdok zou verloren gaan en zou dienen gecompenseerd te worden. Daarom stelt hij voor, indien er later nog compenserende maatregelen moeten genomen worden, de grenzen van deze gebieden als maximale buitengrenzen te beschouwen zodat de nu aangeduide compensaties ook later kunnen gelden. Indien er later nog maatregelen nodig zijn, kunnen dit kwalitatieve maatregelen zijn, te nemen binnen deze nu aangeduide gebieden. Dit principe moet ook door de Europese Commissie aanvaard kunnen worden. Volgens de heer De Meyer is dit immers een zeer belangrijk principe, ook voor andere belangrijke infrastructuurwerken die eventueel nog in Vlaanderen moeten uitgevoerd worden.

De heer Stassen wijst er op dat de argumentatie van dit amendement voor het schrappen van slikken en schorren totaal anders is dan in het amendement van de meerderheid met dezelfde strekking (amendement nr. 1). In het amendement van de heer De Meyer wordt voorgesteld de slikken en schorren te schrappen, zodat ze niet meer aangemeld kunnen worden aan Europa.

Het voorstel van de heer De Meyer om de slikken en schorren te schrappen, zal volgens de heer Stassen in Kruibeke niet op gejuich worden onthaald. Er zou daar helemaal geen maatschappelijk draagvlak zijn voor de potpolder en de bouw van ringdijken. Er is daar veel meer discussie over de ringdijken dan over de inrichting van het gebied. De heer Stassen herhaalt dat de indieners van het voorstel van decreet een oplossing bieden voor zowel de financiële put die dreigt te ontstaan, als voor het historisch passief dat Vlaanderen bij Europa heeft opgebouwd door de tweede Scheldeverdieping en de bouw van het Verrebroekdok. Hij pleit ervoor om via het goedkeuren van een resolutie de Vlaamse

regering opdracht te geven een oplossing uit te werken voor het historisch passief.

De heer Stassen zegt moeite te hebben met het selectief gebruik van het MER door de heer De Meyer. In zijn eerste amendement gebruikt hij het MER immers als een argument, terwijl hij in het tweede amendement zegt dat het MER veel te ver gaat. De heer Stassen vindt deze dubbelzinnige houding laakbaar. Hij wijst erop dat het parlement niet het risico mag nemen dat Europa dit validatie-decreet niet zal aanvaarden door het gebrek aan voldoende compensaties en Vlaanderen zal veroordelen voor de niet-naleving van de Europese natuurrichtlijnen. Hij is dan ook van mening dat het tweede amendement niet mag worden goedgekeurd. Hij benadrukt dat de achterstand bij Europa de voornaamste motivatie is voor de auditeur van de Raad van State om eventueel te adviseren het gewestplan te vernietigen.

De heer Malcorps treedt de heer Stassen bij. Hij wijst erop dat, ook al wordt de realisatie van de slikken en schorren uit dit voorstel gehaald, zij er toch zullen komen om iets te doen aan het historisch passief. Hij vraagt dat de Vlaamse regering een compensatiebesluit zou opstellen waarin duidelijk wordt weergegeven welke compensaties zullen gebeuren voor het Deurganckdok en welke voor vroegere werken.

Mevrouw Demeester-De Meyer vat samen dat het eerste amendement van de heer De Meyer een overeenstemming met de tekst van het MER nastreeft en dus de goedkeuring van de indieners van het voorstel kan wegdragen. Zij kant zich tegen het tweede amendement dat volgens haar de inhoud van het decreet verzwakt.

De heer Stassen erkent dat het door de heer De Meyer aangehaalde probleem van het regenwater in de vallei van de Barbierbeek reëel is, maar volgens hem biedt ook het amendement van de heer De Meyer geen soelaas. De dijken in de polder van Kruibeke zullen immers het regenwater dat nu natuurlijk wegloopt, tegenhouden, of de slikken en schorren nu worden geschraapt of niet. Hij zegt dat snelle studies een oplossing zouden bieden, maar dat die discussie vroeger al werd gevoerd. Hij wijst op de noodzaak van de bouw van buffers op het grondgebied van Sint-Niklaas en aan de ringdijken zelf, van een dijkverlaging waar de Barbierbeek in de potpolder komt en dit aan de kant van Kruibeke, en van de voorziening in een zwaar pompgemaal.

De heer De Meyer zegt dat zijn argumenten bij Agalev duidelijk in dovemansoren vallen. Hij is blij dat de heer Stassen erkent dat er daadwerkelijk een probleem is in de vallei van de Barbierbeek. Hij spreekt de hoop uit dat de administratie LIN – Vlaamse Gemeenschap hier nota van neemt en dat toekomstige overstromingsproblemen kunnen worden voorkomen.

Op de opmerking over selectief gebruik van het MER repliceert de heer De Meyer dat de heer Stassen het hoofdstuk "De mensen in Doel" er eens moet op nalezen. Het is voor hem alvast duidelijk dat er binnen Agalev grote onenigheid bestaat over wat er achter de dijken moet gebeuren. Hij spreekt zich alvast uit voor het behoud van landbouwactiviteiten.

De heer Jef Van Looy, dienstdoend voorzitter, stelt voor om over beide amendementen te stemmen.

De Verenigde Commissies zijn het eens om bij wijze van technische correctie in 5°, h), "in de" te schrappen wegens dubbel gebruik.

Ingevolge het advies van de legistieke cel van het Vlaams Parlement worden er nog enkele amendementen op artikel 2 ingediend.

Een *amendement nr. 2* voorgesteld door de heer Robert Voorhamme, mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, de heren Marc van den Abeelen en Johan Malcorps (*Parl. St. 872 2001-2002 – Nr. 3*) brengt een aantal tekstwijzigingen aan ingevolge legistieke opmerkingen.

Een *amendement nr. 3* voorgesteld door de heer Robert Voorhamme, mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, de heren Marc van den Abeelen en Johan Malcorps (*Parl. St. 872 2001-2002 – Nr. 3*) brengt eveneens een aantal tekstwijzigingen aan ingevolge legistieke opmerkingen.

Een *amendement nr. 7* voorgesteld door mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, de heren Robert Voorhamme, Marc van den Abeelen en Johan Malcorps (*Parl. St. 872 2001-2002 – Nr. 3*) vervangt in 5°, f), op de tweede regel de afkorting "(ZTV)" door de afkorting "(V)".

Een *amendement nr. 4* voorgesteld door de heer Robert Voorhamme, mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, de heren Marc van den Abeelen en Johan Malcorps (*Parl. St. 872 2001-2002 – Nr. 3*) strekt ertoe in 5°, a), op de derde regel, de woorden "het gebied" vervangen door de woorden "een gebied".

De heer Voorhamme licht dit amendement toe. Het heeft tot doel de validatie van het weidevogelgebied te verzekeren. Er bestaat nog discussie over de wijze waarop een weidevogelgebied in een beperkt overstromingsgebied kan worden gerealiseerd.

Aangezien er nog niet voor een specifieke oplossing werd gekozen, is het juridisch gezien beter om het woord "het" door "een" te vervangen.

De heer Jef Van Looy wijst erop dat er in het gebied veel houtgewassen voorkomen, zodat het eigenlijk niet geschikt is voor weidevogels.

De kabinetsmedewerker van minister Stevaert, de heer Meersman, is het daar niet mee eens. In het stroomopwaartse gebied komt er inderdaad veel houtgewas voor, maar het stroomafwaartse gebied is een grasland, en dus wel degelijk geschikt voor weidevogels.

De voorzitter merkt op dat dit amendement bij artikel 2, 5, a), dient aangepast te worden. Het is de eerste "het" die slaat op gecontroleerd overstromingsgebied die vervangen moet worden door "een" zodat de zin wordt : in *een* gecontroleerd gebied (in plaats van in *het* gecontroleerd gebied) binnen het gebied KBR.

Een *amendement nr. 5* voorgesteld door de heer Robert Voorhamme, mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, de heren Marc van den Abeelen en Johan Malcorps (*Parl. St. 872 2001-2002 – Nr. 3*) strekt er dan ook toe in 5°, a), op de tweede regel, de woorden "het gecontroleerd overstromingsgebied" vervangen door de woorden "*een gecontroleerd overstromingsgebied*".

Dit amendement heeft dezelfde bedoeling dan het amendement nr. 4. Daarop wordt amendement nr. 4 door de indieners ingetrokken.

– stemmingen

Het *amendement nr. 2* voorgesteld door de heer Robert Voorhamme, mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, de heren Marc van den Abeelen en Johan Malcorps (*Parl. St. 872 2001-2002 – Nr. 3*) dat een aantal tekstwijzigingen aanbrengt ingevolge legistieke opmerkingen, wordt met 18 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Het *amendement nr. 3* voorgesteld door de heer Robert Voorhamme, mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, de heren Marc van den Abeelen en Johan Malcorps (*Parl. St. 872 2001-2002 – Nr. 3*) dat

een aantal tekstwijzigingen aanbrengt ingevolge legistieke opmerkingen, wordt met 20 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Het *amendement nr. 4* voorgesteld door de heer Robert Voorhamme, mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, de heren Marc van den Abeelen en Johan Malcorps (*Parl. St. 872 2001-2002 – Nr. 3*) dat ertoe strekt in 5°, a), op de derde regel, de woorden "het gebied" vervangen door de woorden "een gebied" wordt ingetrokken.

Het *amendement nr. 5* voorgesteld door de heer Robert Voorhamme, mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, de heren Marc van den Abeelen en Johan Malcorps (*Parl. St. 872 2001-2002 – Nr. 3*) dat ertoe strekt in 5°, a), op de tweede regel, de woorden "het gecontroleerd overstromingsgebied" vervangen door de woorden "een gecontroleerd overstromingsgebied", wordt met 21 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Het *amendement nr. 1* voorgesteld door de heren Robert Voorhamme, Marc van den Abeelen, Jos Stassen en Jan Loones (*Parl. St. 872 2001-2001 – nr. 2*) dat ertoe strekt "en realisatie slikken en schorren" te schrappen, wordt met 15 stemmen tegen 6 bij 6 onthoudingen aangenomen.

Tengevolge van de aanvaarding van amendement nr. 1 is amendement nr. 6 dat hetzelfde beoogt – weliswaar met een andere verantwoording – zonder voorwerp en wordt er niet over gestemd.

De heer Van Looy merkt op dat tijdens de artikels-gewijze bespreking andere afspraken werden gemaakt, nl. dat over beide amendementen zou gestemd worden. De voorzitter stelt dat dat legistiek niet kan, want de inhoud van de verantwoording is niet belangrijk.

Het *amendement nr. 7* voorgesteld door mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, de heren Robert Voorhamme, Marc van den Abeelen en Johan Malcorps (*Parl. St. 872 2001-2002 – Nr. 3*) dat ertoe strekt in 5°, f), op de tweede regel de afkorting "(ZTV)" door de afkorting "(V)" te vervangen, wordt met 24 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Het *amendement nr. 8* voorgesteld door de heren Jos De Meyer, Carl Decaluwe, Gerald Kindermans, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Jef Van Looy en Eric Van Rompuy (*Parl. St. 872 2001-2002 – Nr. 3*) dat ertoe strekt aan 5° een tekst toe te voegen, wordt verworpen met 18 stemmen tegen 6, bij 6 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel 2 wordt met 18 stemmen tegen 6, bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 3

De voorzitter merkt op dat het legistieke advies voorstelt om de nummering te schrappen.

De Verenigde Commissie is het eens om bij wijze van technische correctie die opmerking te volgen en de nummering in alle artikelen te schrappen door middel van een technische correctie

Daarnaast is de Verenigde Commissie het oneens met de legistieke cel van het Vlaams Parlement over het gebruik van de zinsnede "die stedenbouwkundige vergunningen".

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer stelt voor om het legistieke advies op dit vlak niet te volgen : de tekst is volgens haar wel duidelijk.

Het artikel 3 wordt met 24 stemmen tegen 6 aangenomen.

Artikel 4

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey vindt artikel 4 onleesbaar, wellicht is dat omdat het een tijdelijke, partiële en territoriaal beperkte implementatie betreft van twee Europese richtlijnen die tot op vandaag nog niet zijn omgezet in intern recht. Zij verwijst naar haar tussenkomst tijdens de algemene bespreking.

Volstaat deze implementatie voor de Europese Commissie gezien de ingebrekestelling en de andere hangende dossiers ?

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer antwoordt dat dit voorstel van decreet inderdaad een tijdelijke, partiële en territoriaal beperkte implementatie is. Daarnaast verwijst ze naar de tussenkomst van de heer Malcorps tijdens de algemene bespreking waarin hij stelde dat er een politiek akkoord bestaat om de twee richtlijnen in decreten om te zetten. Pas nadat het voorstel van decreet is goedgekeurd, bestaat er zekerheid.

De heer Johan Malcorps bevestigt dat het de bedoeling is om nog voor het Kerstreces een tekst in te dienen omdat gelijktijdigheid aangewezen is. Voorts hebben de juristen die dit voorstel van de-

creet mee geschreven hebben, aanbevolen om de Vogel- en Habitatrichtlijnen zo spoedig mogelijk integraal om te zetten in decreten. En dat niet alleen in het belang van dit dossier : een definitieve omzetting biedt immers ook een oplossing voor de algemene ingebrekestelling. De administratie van de Vlaamse Gemeenschap werkt momenteel aan een tekst. De meerderheid zal die tekst vervolgens bestuderen en indienen in het Vlaams Parlement.

Het artikel 4 wordt met 24 stemmen tegen 6 aangenomen.

Artikel 5

Volgens mevrouw Merckx-Van Goey is artikel 5 een cruciaal artikel. In paragraaf 1 wordt bepaald dat het Vlaams Parlement bevoegd wordt om de vergunningen te bekrachtigen. Wie zal het bekrachtigingsdecreet indienen ?

Enerzijds vergroot dit artikel de controle van het parlement op de uitvoerende macht, maar anderzijds verliest het parlement zelf door dit decreet tegelijkertijd twee preventieve controlemaatregelen. Voor de rechtsonderhorige wordt één curatieve maatregel uitgeschakeld.

Professor Popelier heeft tijdens de hoorzitting verwezen naar de rechtspraak van het Arbitragehof : de federale wetgeving kan via de impliciete bevoegdheid enkel betreden worden als aan drie voorwaarden is voldaan. Het optreden moet ten eerste noodzakelijk zijn en die omschrijving is beperkter dan "dwingende maatregelen van groot algemeen belang" en bovendien moet het optreden onafhankelijk zijn van financiële overwegingen. De weerslag op de federale bevoegdheid mag ten tweede bovendien slechts marginaal zijn. De rechtsbescherming opheffen, is volgens de spreker helemaal niet marginaal.

Ten slotte moet een gedifferentieerde regeling mogelijk zijn. De verschillende alternatieven moeten onderzocht zijn. Mevrouw Merckx-Van Goey wenst dan ook te vernemen welke alternatieven de indieners nog hebben en waarom ze precies voor deze oplossing hebben geopteerd ?

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer bevestigt dat dit een belangrijk artikel is omdat het Vlaams Parlement de stedenbouwkundige vergunning ter uitvoering van dit voorstel van decreet bekrachtigt binnen een periode van vijftien dagen te rekenen vanaf de dag waarop ze zijn verleend. Indien het

bekrachtigingsdecreet binnen de vermelde periode wordt goedgekeurd, worden de in artikel 3 bedoelde stedenbouwkundige vergunningen geacht te zijn verleend. De indieners hebben daarover uitvoerig van gedachten over gewisseld, zowel onderling als met de juridische experts. Uit die discussies hebben ze besloten dat dit de beste oplossing is.

De legistieke dienst van het Vlaams Parlement merkt op dat de periode van vijftien dagen doorgekruist kan worden door een reces. Mevrouw Demeester-De Meyer repliceert dat mocht dat het geval zijn, de regering een nieuwe vergunning kan afleveren op een nieuwe datum. Deze praktische oplossing is al eerder toegepast door de commissie voor Ruimtelijke Ordening.

Mevrouw Merckx-Van Goey stelt dat bij artikel 5 de vraag rijst over welke middelen het parlement beschikt om binnen de dertig dagen vast te stellen of de Europese regelgeving gerespecteerd wordt, als het totaal pakket van de bouwvergunningen voorgelegd worden aan het parlement.

Wat is voorts het exacte juridische statuut van de stedenbouwkundige vergunningen tussen het tijdstip van enerzijds de verlening door de Vlaamse regering en anderzijds het moment van de bekrachtiging door het Vlaams Parlement ?

Mevrouw Demeester-De Meyer stelt dat men de gelegenheid gehad heeft om alle vragen te stellen bij het totstandkomen van de tekst. De indieners kunnen een beroep doen op alle middelen die het parlement ter beschikking staan, zoals vragen en interpellaties, en die te gebruiken in samenspraak met de leden van de kabinetten en van de administratie om te toetsen wat de stand van zaken is.

Het artikel 5 wordt met 24 stemmen tegen 6 aangenomen.

Artikel 6

Het artikel 6 wordt zonder opmerkingen met 24 stemmen tegen 6 aangenomen.

Artikel 7

Mevrouw Merckx-Van Goey vraagt verduidelijking omtrent de aanvraag van bouwvergunningen. De aanvragers moeten volgens dit artikel alle nodige maatregelen nemen om de compensaties te realiseren.

ren. De bijlagen bij dit voorstel van decreet maken duidelijk dat het Antwerpse havenbedrijf optreedt als aanvrager, wat betekent dat die instantie extraterritoriale bevoegdheden krijgt in het voorliggende voorstel van decreet. De compensatiegebieden liggen immers buiten de huidige omschrijving van het gemeentelijk havenbedrijf. Kan dat ?

Mevrouw Demeester-De Meyer wil weten naar welke passus het lid precies verwijst, waarop zij het relevante deel van de eerste paragraaf van artikel 7 citeert. Mevrouw Merckx-Van Goey meent dat men die passage samen moet lezen met de bijlage, waarin het gemeentelijke havenbedrijf dus als aanvrager naar voren wordt geschoven.

De heer Aers, ingenieur administratie LIN, verduidelijkt dat er sprake is van verschillende aanvragers : het gaat niet alleen om het gemeentelijk havenbedrijf maar ook om andere overheden. De heer Stassen treedt hem bij. De vergunning worden verleend volgens de normale procedure aan elke aanvrager, en dat kan er meer dan één zijn.

Mevrouw Merckx-Van Goey concludeert dat het antwoord op haar vraag neen is : het voorstel verleent geen extraterritoriale bevoegdheid aan het gemeentelijke havenbedrijf.

Mevrouw Demeester-De Meyer vult aan dat iedereen een vergunning kan aanvragen en dat er dus geen probleem is.

De voorzitter vraagt aandacht voor de legistieke opmerking dat de techniek van de strafbepaling bij toewijzing niet aangewezen is. Mevrouw Demeester-De Meyer ziet daarin echter geen reden om het artikel te wijzigen.

Het artikel 7 wordt met 24 stemmen tegen 6 aangenomen.

Artikel 8

Het artikel 8 wordt zonder opmerkingen met 24 stemmen tegen 6 aangenomen.

Artikel 9

Het artikel 9 wordt zonder opmerkingen met 24 stemmen tegen 6 aangenomen.

Artikel 9bis (nieuw artikel 10)

De heer Jos De Meyer licht het amendement toe tot invoeging van een artikel 9bis. Het betreft amendement nr. 9 voorgesteld door de heren Jos De Meyer, Jef Van Looy, Marc van den Abeelen, Jos Stassen en Robert Voorhamme dat een nieuw artikel 9bis invoegt (*Parl. St.* 872 2001-2002 – Nr. 3). Het amendement strekt ertoe dat de grondeigenaars schadevergoeding krijgen voor de schade die ontstaat als gevolg van de bestemmingswijzigingen. Uiteraard moet deze vergoeding worden verminderd met de vergoeding die reeds in andere regelingen is opgenomen.

De heer Stassen licht verder toe : heel wat landbouwers zullen in de problemen komen door het verlies aan grond. Daarom moeten er compensaties worden toegekend. Aangezien er geen grondruil mogelijk is als gevolg van gebrek aan geschikte gronden, ligt het voor de hand dat een geldelijke compensatie wordt toegekend.

Het amendement tot invoeging van een artikel 9bis wordt met 24 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Ingevolge de aanvaarding van dit amendement worden de volgende artikels vernummerd.

Artikel 10 (nieuw artikel 11)

Het artikel 11 wordt zonder opmerkingen met 24 stemmen tegen 6 aangenomen.

Artikel 11 (nieuw artikel 12)

Op artikel 12 werd een amendement ingediend. Het *amendement nr. 10* voorgesteld door mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, de heren Robert Voorhamme, Marc van den Abeelen en Johan Malcorps (*Parl. St.* 872 2001-2002 – Nr. 3) strekt ertoe het woord publicatie te vervangen door het woord "bekendmaking".

Het amendement wordt met 20 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Het geamendeerde artikel 12 wordt met 24 stemmen tegen 6 aangenomen.

Bijlagen bij het voorstel van decreet

Een amendement nr. 11 voorgesteld door de heren Jos De Meyer, Carl Decaluwe, Gerald Kindermans, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Jef Van Looy en Eric Van Rompuy (Parl. St. 972 2001-2001 – Nr. 3) op de bijlagen bij het voorstel van decreet strekt ertoe op kaart nr. 5 (natuurcompensaties in het gecontroleerd overstromingsgebied KBR) de overdruk "realisatie slik- en schorgebied d.m.v. gereduceerd getij" te schrappen.

De verantwoording voor deze aanpassing van kaart 5 is terug te vinden bij de bespreking van amendement nr. 6 van dezelfde indieners.

De voorzitter verklaart dat ingevolge de aanvaarding van het amendement nr. 1 het amendement nr. 6 en dit amendement nr. 11 dat daarbij in samenhang moet gelezen worden, zonder voorwerp zijn en dat er bijgevolg niet moet over gestemd worden.

Er wordt wel gestemd over de globaliteit van de bijgevoegde kaarten.

De kaarten worden met 24 stemmen tegen 6 aangenomen.

IV. REFLECTIETERMIJN

Bij toepassing van het Reglement artikel 56.3 beslissen de Verenigde Commissies met de vereiste tweederde meerderheid (24 stemmen voor bij 6 onthoudingen) dat de reflectietermijn vervalt.

V. STEMVERKLARINGEN EN EINDSTEMMING

De heer De Meyer verklaart dat de fundamentele vraag is op welke wijze hier het algemeen belang, met respect voor alle principes van de rechtstaat en behoorlijk bestuur, gediend wordt. Dit is de cruciale vraag die voorligt. Elk parlamentslid geeft hierop in eer en geweten zijn antwoord.

Hij heeft geprobeerd de voorbije vijf jaar een consequente houding aan te nemen in dit dossier. Of hij tot de oppositie of meerderheid behoort, wijzigt hier niets aan.

Iedereen kent enerzijds zijn principiële vragen bij dit decreet, anderzijds weet men dat hij de natuurcompensaties overdreven gul en buiten verhouding vindt, het lid meent ook dat de landbouwers bij-

zonder zwaar getroffen worden in dit dossier : zij kunnen indien nodig onteigend en vergoed worden ; het gezamenlijk goedgekeurd amendement maakt het mogelijk dat bij "groene overdruk" de eigenaars een vergoeding toegekend wordt die overeenstemt met het verlies aan waarde van de grond ; voor de pachters wordt, door dit amendement, in een vergoeding voorzien van het exploitatieverlies.

De heer Jos De Meyer is tevreden dat de meerderheid zijn argumentatie heeft gevolgd.

Hetzelfde lid had graag van de minister, voor of bij de behandeling in plenaire zitting, vernomen wanneer deze voorziet in de hiervoor nodige uitvoeringsbesluiten.

De heer De Meyer had ook graag vernomen wanneer en op welke wijze de uitvoering van het sociaal begeleidingsplan, voor de mensen van Doel, verzekerd blijft.

Met respect voor ieders opvatting, na afwegen van alle pro's en contra's, verklaart de heer De Meyer dat hij zich zal onthouden over dit voorstel van decreet.

De heer Frans Wymeersch verklaart dat zijn fractie tegen dit nooddecreet zal stemmen. Hij stelt dat dit nooddecreet eigenlijk een verkapt ontwerp van decreet is : dat blijkt ook het contract van de tijdelijke vereniging – het consortium van juristen. De handtekening van 5 parlamentsleden onder dit voorstel is een camouflage. Hij stelt vast dat men niet tegemoetkomt aan de opmerkingen en suggesties van verschillende betrokken actoren die gehoord werden (o.m. de gemeente Beveren over het dempen van het Doeldok, ...). Dit nooddecreet miskent een aantal betrokken partijen. Door dit nooddecreet te stemmen en te bekrachtigen, zullen parlement en regering in botsing komen met het Arbitragehof. Door het in te dienen als voorstel, werd het advies van de Raad van State ontlopen om zo het Arbitragehof geen bijkomende argumentatie te geven tegen dit nooddecreet.

Hetzelfde lid benadrukt dat zijn fractie gekant blijft tegen dit nooddecreet omdat dit decreet tussenkomt in hangende juridische procedures. Er zijn twee procedures lopende bij de afdeling administratie van de Raad van State en er is een procedure lopende bij de rechtbank in Dendermonde. De VB-fractie blijft zich ook verzetten omdat dit decreet een inbreuk is op de inspraakmogelijkheden van de bevolking van Linkeroever en omdat dit decreet met terugwerkende kracht ingrijpt op één be-

paald dossier à la tête du client. Men blijft zich ook verzetten tegen dit nooddecreet omdat het geen algemeen decreet is. Als het de Vlaamse overheid menens is om procedures doorzichtiger en soepeler te maken met inachtneming van de inspraakprocedures, moet men de politieke moed hebben om een algemeen decreet in te dienen. De heer Wymeersch stelt vast dat zijn fractie de enige fractie is die de ongrondwettelijkheid van dit voorstel aanklaagt en de democratische spelregels verdedigt.

De heer Jan Loones verklaart dat de VU&ID-fractie vanuit algemeen Vlaams belang dit decreet moet steunen. Daarvoor zijn er drie motieven. Zijn fractie gaat ervan uit dat het Deurganckdok er sowieso komt. Hij verkiest de optie dat dit dok er zonder veel schadevergoeding te betalen komt. Dat wordt nu met dit nooddecreet mogelijk. Hetzelfde lid vindt het een goede zaak dat er met dit decreet een doorbraak komt in het dossier van de natuurcompenserende maatregelen (KBR). Dit decreet is bovendien een pluspunt voor het dorp Doel. De kansen van behoud van Doel staan er met de aanvaarding van dit decreet beter voor dan zonder nooddecreet. Het Saeftinghedok moet er niet meer komen als het Deurganckdok er is.

De heer Robert Voorhamme wenst niet in te gaan op de opeenstapeling van onwaarheden die de heer Wymeersch hier verkondigd heeft. Hij neemt er acte van dat de VB-fractie tegen dit nooddecreet zal stemmen.

In verband met de bekommernis van de heer De Meyer omtrent de uitvoering van het sociaal begeleidingsplan Doel vermeldt de heer Voorhamme dat de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie een amendement op het Programmadecreet 2002 heeft goedgekeurd dat ertoe strekt om de uitvoering van het sociaal begeleidingsplan voor Doel verder te implementeren.

De heer Ludwig Caluwé stelt vast dat de raad van bestuur van het havenbedrijf van Antwerpen éénparig een bouwvergunning aangevraagd heeft om het Deurganckdok te bouwen, omwille van het belang voor niet alleen de haven maar ook omwille van het Vlaams sociaal-economisch weefsel en onze exporttroeven. Om juridische redenen is er een schorsing van deze bouwvergunning gevolgd wat maakt dat men nu 18 miljoen frank schadevergoeding per dag moet betalen. Als tengevolge van dit decreet de schorsing van de bouwvergunning met 8 uur vervroegd wordt opgeheven, is de vergoeding die het tijdelijk advocatenconsortium krijgt voor het opmaken van dit voorstel al terugbetaald.

Hetzelfde lid is van oordeel dat men goed werk heeft geleverd om de schorsing op te heffen. Later zal blijken of deze poging juridisch voldoende sluitend is. Tengevolge van dit dossier zijn ook om Europese motieven uitgebreide natuurcompensaties aangeduid. In een land met een beperkte oppervlakte zijn deze compensaties een harde noot voor de landbouw. Maar er is eenstemmigheid door de aanvaarding van een belangrijk amendement dat deze landbouwers zullen gecompenseerd worden.

De heer Caluwé herhaalt dat de raad van bestuur van het Antwerpse havenbedrijf waarin twee parlementsleden (van het VB) zetelen, eenparig de bouwvergunning had aangevraagd. Hij stelt nu vast dat merkwaardig genoeg de fractie van het Vlaams Blok tegen de realisatie van dit decreet zal stemmen.

De heer Jos Stassen verklaart dat hij "met frisse tegenzin" meegewerkt heeft aan het tot standkomen van dit nooddecreet. Hij wenst de schuldvraag niet te stellen. Dit nooddecreet heeft als voordeel dat er twee putten (een werkelijke en een financiële) gedempt worden. Het is ook positief dat door dit decreet een enorme achterstand op het vlak van Europese natuurwetgeving wordt bijgebeend. Hij hoopt dat dit decreet effectief zeer beperkt in tijd en voorwerp zal zijn. Na afweging blijkt voor Agalev dat er garanties zijn voor natuurontwikkeling en perspectieven voor de toekomst Doel wat maakt dat de balans in de positieve richting overslaat.

De heer Marc van den Abeelen verklaart dat de VLD-fractie verheugd is dat dit validatiedecreet goedgekeurd wordt. Hij betwist dat dit decreet een camouflage is van een regeringsontwerp. Het is op vraag van mevrouw Demeester en van de overige indieners dat er juridische bijstand werd gevraagd om dit decreet te onderbouwen. Hetzelfde lid benadrukt dat met dit validatiedecreet een einde komt aan een financiële aderlating voor de Antwerpse haven. Voor één keer is er een evenwicht gevonden tussen economie, ecologie en ook landbouw. Hij benadrukt dat dit validatiedecreet enkel de macht geeft om een bouwvergunning af te leveren, maar voor al het overige moeten de normale procedures worden gevolgd. Hij vindt het eveneens hoogst eigenaardig dat een lid van de raad van bestuur van het havenbedrijf hier in het parlement een totaal andere houding aanneemt.

De heer Jan Penris repliceert dat er uitvoerig overleg wordt gepleegd met de beleidsverantwoordelijken van de haven. Deze hebben het grootste begrip voor het standpunt van het Vlaams Blok. Het lid

verklaart dat hij nooit de economische noodwendigheid van het Deurganckdok heeft betwist en daarom mee de bouwaanvraag heeft goedgekeurd. Deze bouwvergunning is vernietigd omdat er bij de aanvraag fouten werden gemaakt. Hij betreurt dat een vraag van zijn fractie om een onderzoek naar de schuldvraag (wie de fouten maakte, bewust of niet) in te stellen, door de meerderheid niet werd gevolgd.

Hij benadrukt dat men de politieke moed moet hebben om de ingewikkelde wetgeving inzake bouwvergunningen ten gronde te wijzigen maar stelt vast dat er daarvoor geen politieke meerderheid in dit parlement bestaat.

De heer Jan Penris stelt dat men via een uitzonderingsdecreet een uitweg zoekt voor één bepaald dossier. Hij is van oordeel dat dit decreet weinig overlevingskansen heeft bij het Arbitragehof. Als het decreet zou vernietigd worden, heeft men niet alleen Antwerpen maar gans Vlaanderen blij gemaakt met een dode mus. Dit decreet zal dan een juridische tijdbom blijken te zijn die ontploft in het gezicht van de Antwerpse haven. Hij wil de Antwerpse haven dat besparen.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer verklaart dat zij voorstander is van een correcte en verantwoorde uitbreiding van de Antwerpse haven en daarom dit initiatief samen met anderen heeft genomen. Zij wenst de administratie te danken voor de geleverde inspanningen. Zij stelt dat ze dit decreet met overtuiging zal goedkeuren en hoopt dat dit parlement in de toekomst zorgvuldig werk zal verrichten in de hoop dat er geen validatie meer moet gebeuren.

Het geamendeerde voorstel van decreet wordt met 23 stemmen, bij 1 onthouding tegen 6 aangenomen.

De verslaggevers,

De voorzitter,

Ludwig CALUWE
Jos STASSEN

Jacques TIMMERMANS

TEKST AANGENOMEN DOOR DE VERENIGDE COMMISSIES

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De hiernavolgende werken, handelingen en inrichtingen nodig om het Deurganckdok, zoals aangegeven in kaart 1, aan te leggen en operationeel te maken, worden van dwingend groot algemeen en strategisch belang verklaard :

- 1° de aanleg in drie fasen van maximum 5.300 m diepgefundeerde kaaimuren en aanhorigheden, inbegrepen alle bijbehorende droge grondwerken, met inbegrip van eventuele zandwinning ;
- 2° het baggeren van het dok en de toegang ervan tot de Beneden-Zeeschelde, inbegrepen de verruiming van de Drempel van Frederik en Zandvliet, zoals aangegeven in kaart 3, en het aanwenden van de vrijgekomen baggerspecie voor het ophogen van de terreinen omheen het dok en van de terreinen ten westen van en aansluitend aan het Doeldok, zoals aangegeven in kaart 2, alsook voor het gedeeltelijk dempen van het Doeldok, met inbegrip van eventuele zandwinning ;
- 3° de aanleg van de leefbaarheidsbuffer tussen Doel en de terreinen rond het Deurganckdok ;
- 4° de aanleg van de ontsluitingsinfrastructuur voor weg- en spoorverkeer, inclusief de noodzakelijke aanpassingen van de bestaande transportinfrastructuur en haar aanhorigheden ;
- 5° de compenserende maatregelen in toepassing van artikel 6, leden 2, 3 en 4, van de richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992, inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna, zoals aangegeven in kaart 4 :
 - a) weidevogelgebied gelegen in een gecontroleerd overstromingsgebied binnen het gebied Kruibeke-Bazel-Rupelmonde ;
 - b) Paardenschor ;

- c) kreek ter hoogte van het Paardenschor ;
- d) zoetwaterkreek in de buffer (Zuid-West B) ;
- e) plas "Drydijck" met inbegrip van ecologische buffer ;
- f) weidevogelgebieden gelegen in zoekzone "Doelpolder noord" (V) en in tijdelijk weidevogelgebied "Putten west" (ZTA) ;
- g) verbetering ecologische kwaliteit polder op percelen in eigendom van de Vlaamse overheid ;
- h) tijdelijk en permanent beheer van waterplassen gelegen in de zone "Putten Plas" en overige waterplassen in Z2-gebied ;
- i) tijdelijke inrichting van de spuitvelden "Zwijndrecht", "ex-Doeldok" en "Z2-gebied" .

Artikel 3

De Vlaamse regering kan bij het verlenen van die stedenbouwkundige vergunningen, en de vergunningverlenende overheden bij het verlenen van andere vergunningen en de aktename van de meldingen die noodzakelijk zijn om deze werken te kunnen uitvoeren een uitzondering maken op de bestemmingen van de plannen van aanleg. Die stedenbouwkundige vergunningen worden aangevraagd bij de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar en voorgelegd aan de Vlaamse regering.

De in het eerste lid bedoelde vergunningen en meldingen worden aangevraagd en, behoudens hetgeen bepaald is in het eerste lid, behandeld volgens de daarvoor bestaande procedures.

Artikel 4

De Vlaamse regering waarborgt voorafgaand aan het verlenen van de in artikel 3 bedoelde stedenbouwkundige vergunningen, behoudens hetgeen bepaald is in dit decreet, de toepassing van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, de artikelen 14 en 16, § 1, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbewoud en het natuurlijk milieu, de richtlijn 85/337/EEG van de Raad van 27 juni 1985 betreffende de milieueffectenbeoordeling van be-

paalde openbare en particuliere projecten, de artikelen 3 en 4 van richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand en artikel 6, leden 2 tot 4, van de richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.

Artikel 5

De stedenbouwkundige vergunningen die ter uitvoering van dit decreet werden verleend, worden voorgelegd aan de bekrachtiging door het Vlaams Parlement binnen een termijn van 15 dagen te rekenen vanaf de dag waarop ze zijn verleend.

Het Vlaams Parlement bekrachtigt de stedenbouwkundige vergunningen bedoeld in artikel 3 van dit decreet binnen een termijn van 30 dagen te rekenen vanaf de dag van indiening indien voldaan is aan de in artikel 4 van dit decreet omschreven voorwaarden.

Indien binnen de voormelde termijn geen bekrachtigingsdecreet wordt goedgekeurd, worden de in artikel 3 bedoelde stedenbouwkundige vergunningen geacht niet te zijn verleend.

Artikel 6

De in artikel 3 van dit decreet bedoelde stedenbouwkundige vergunningen zijn uitvoerbaar de dag na de bekendmaking van het bekrachtigingsdecreet in het Belgisch Staatsblad, desgevallend in afwijking van artikel 5, § 1, van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning en artikel 128, vierde lid, van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening.

Indien bij het verlenen van de in artikel 3 bedoelde stedenbouwkundige vergunningen toepassing moet worden gemaakt van de artikelen 158 en 159 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, staat die toepassing niet in de weg aan het vooraf verlenen van die stedenbouwkundige vergunning door de Vlaamse regering, en van hetgeen bepaald is in het eerste lid.

Artikel 7

In uitvoering van de artikelen 3 en 4 van richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand en artikel 6, vierde lid, van de richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna en de artikelen 14 en 16, § 1, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, zijn de aanvragers van de stedenbouwkundige vergunningen bedoeld in artikel 3 van dit decreet gehouden, op straffe van toepassing van de artikelen 146 tot 162 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening en de artikelen 58 tot 62 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, alle nodige maatregelen te nemen om de compenserende maatregelen te realiseren en om te waarborgen dat de algemene samenhang van Natura 2000 bewaard blijft.

Deze compenserende maatregelen kunnen worden geconcretiseerd in een stedenbouwkundige vergunning of bij besluit van de Vlaamse regering. Ze compenseren gelijkwaardig de habitat- en leefgebieden waarvoor er een betekenisvolle aantasting wordt vastgesteld. Per habitat en leefgebiedtype waarvoor een betekenisvolle aantasting wordt vastgesteld, moeten de natuurcompenserende maatregelen gelijktijdig worden aangevangen en uitgevoerd met de ermee corresponderende andere werken, die desgevallend zijn vermeld in een stedenbouwkundige vergunning.

Artikel 8

De Vlaamse regering besluit tot de opmaak van de nodige ruimtelijke uitvoeringsplannen bedoeld in artikel 37 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, derwijze dat gevolg wordt gegeven aan artikel 2 van dit decreet en aan de artikelen 3 en 4 van richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand en artikel 6, leden 2 tot en met 4, van de richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna, en derwijze dat de aanvragers van de stedenbouwkundige vergunningen bedoeld in artikel 3 van dit decreet de in artikel 7 van dit decreet opgelegde verplichtingen kunnen vervullen.

Artikel 9

De grondbank, zoals bedoeld in het besluit van de Vlaamse regering van 24 juli 1998, wordt geactiveerd ten behoeve van de landbouwers in hoofdberoep waarvan landbouwgoederen liggen in de in dit decreet opgesomde gebieden.

Artikel 10

Wanneer ingevolge de toepassing van dit decreet een perceel een bestemming krijgt van :

- 1° groengebied, natuurgebied, natuurgebied met wetenschappelijke waarde of natuurreservaat, bosgebied of een ermee vergelijkbaar gebied, terwijl het de dag voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit decreet gelegen was in een agrarisch gebied, een agrarisch gebied met landschappelijk waardevol karakter, een agrarisch gebied met ecologisch belang of bijzondere waarde of een bijzonder reservatiegebied met grondkleur agrarisch gebied of een ermee vergelijkbaar gebied ;
- 2° agrarisch gebied met ecologisch belang of bijzondere waarde of een ermee vergelijkbaar gebied, daar waar het de dag voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit decreet gelegen was in een agrarisch gebied, een agrarisch gebied met landschappelijk waardevol karakter of een bijzonder reservatiegebied met grondkleur agrarisch gebied of een ermee vergelijkbaar gebied ;

wordt aan de eigenaars een vergoeding toegekend die overeenstemt met het verlies aan waarde van de grond en die verminderd wordt met de vergoedingen die reeds door andere regelingen voorzien zijn.

Wanneer onbebouwde gronden in het agrarisch gebied in hoofd- of nevenberoep door dit decreet een bestemmingswijziging ondergaan met een exploitatieverlies tot gevolg, dan wordt dit exploitatieverlies vergoed tenzij dit specifieke verlies ingevolge andere reglementeringen reeds is geregeld.

De Vlaamse regering kan nadere regels vaststellen.

Artikel 11

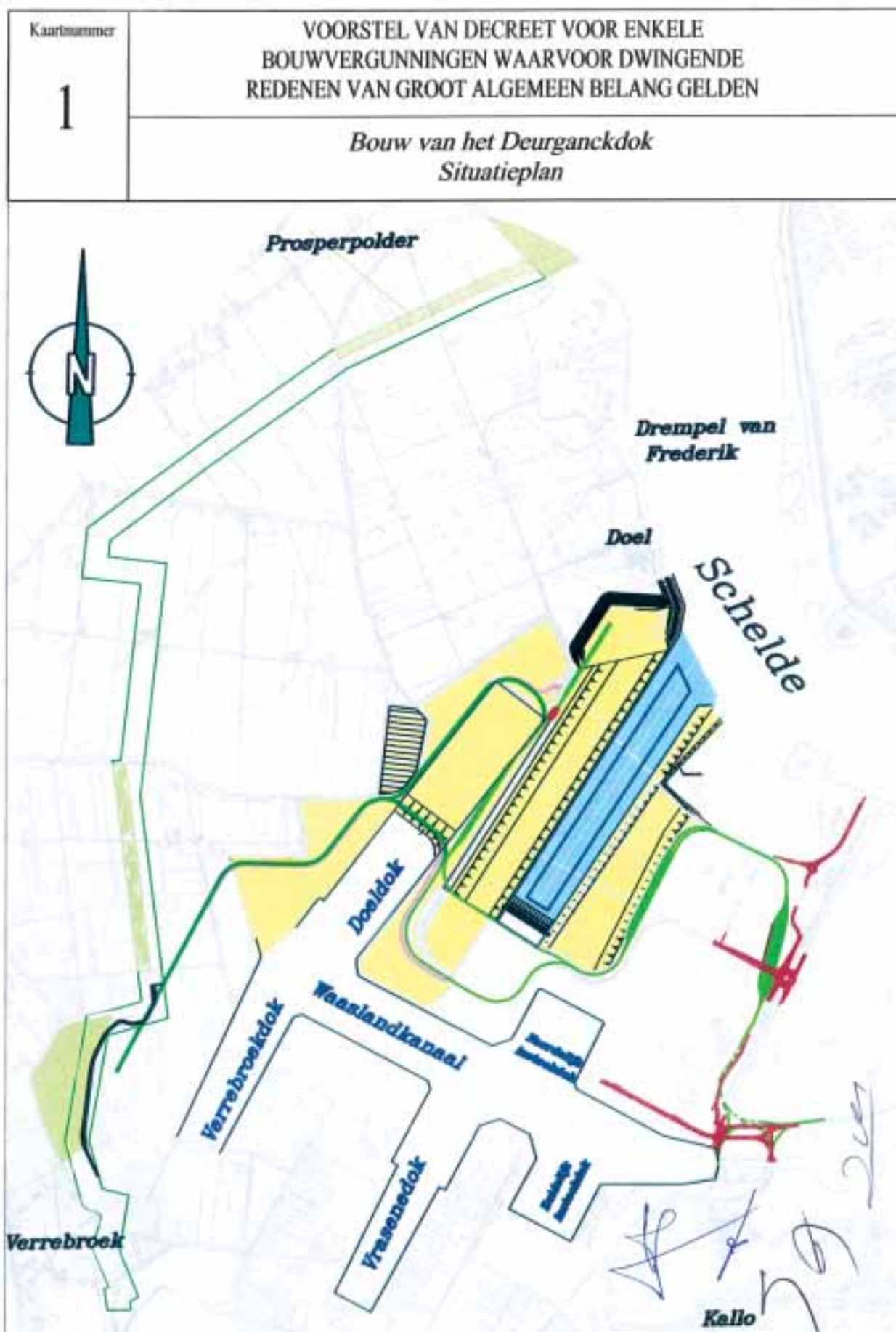
De artikelen 3, eerste lid, 5 en 6, tweede lid, van dit decreet houden op uitwerking te hebben vanaf het

ogenblik dat de Vlaamse regering of de vergunningverlenende overheden de mogelijkheid hebben de vergunningen bedoeld in artikel 3, eerste lid, van dit decreet te verlenen op basis van artikel 103 van het decreet van 18 mei 1999 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening.

Artikel 12

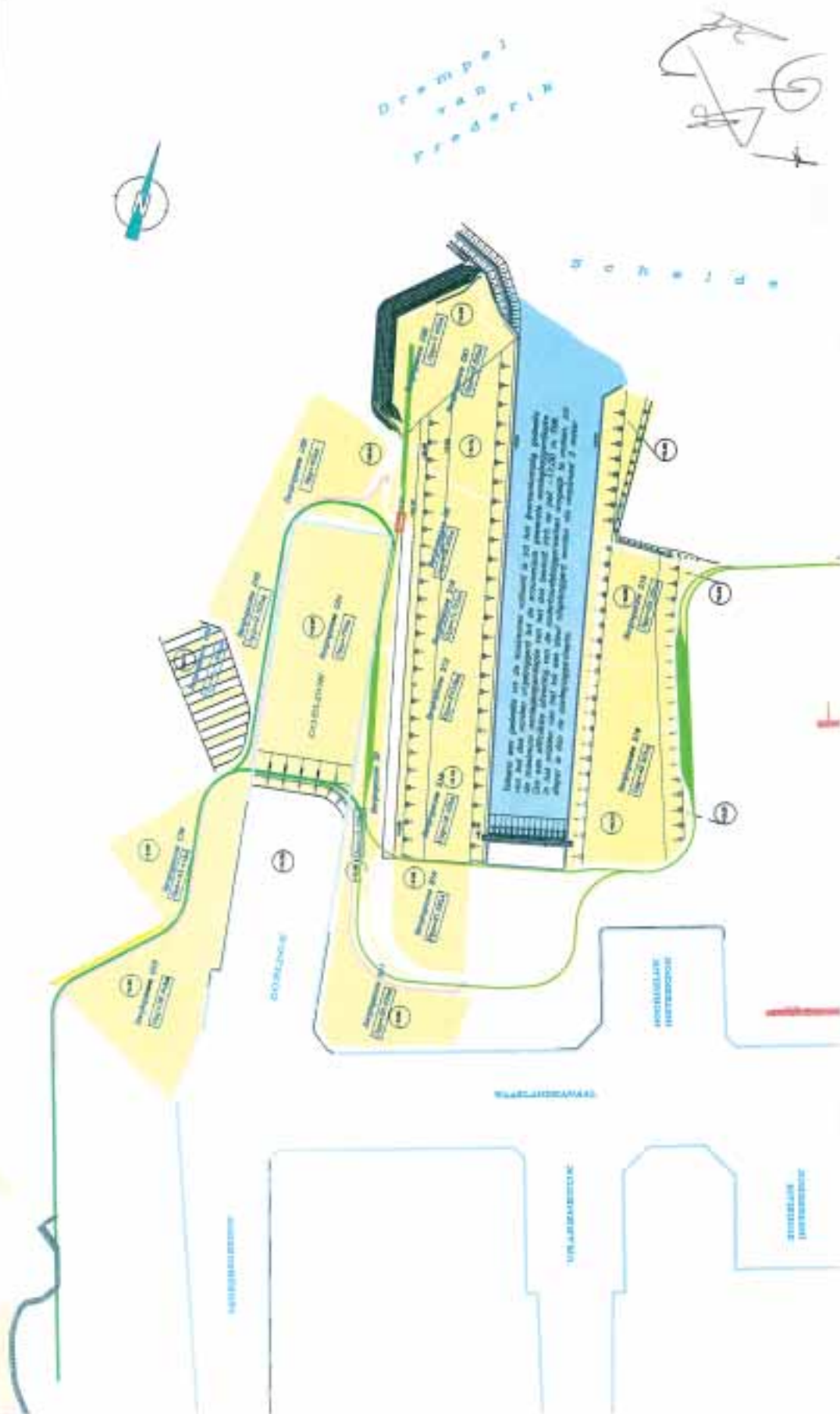
Dit decreet treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

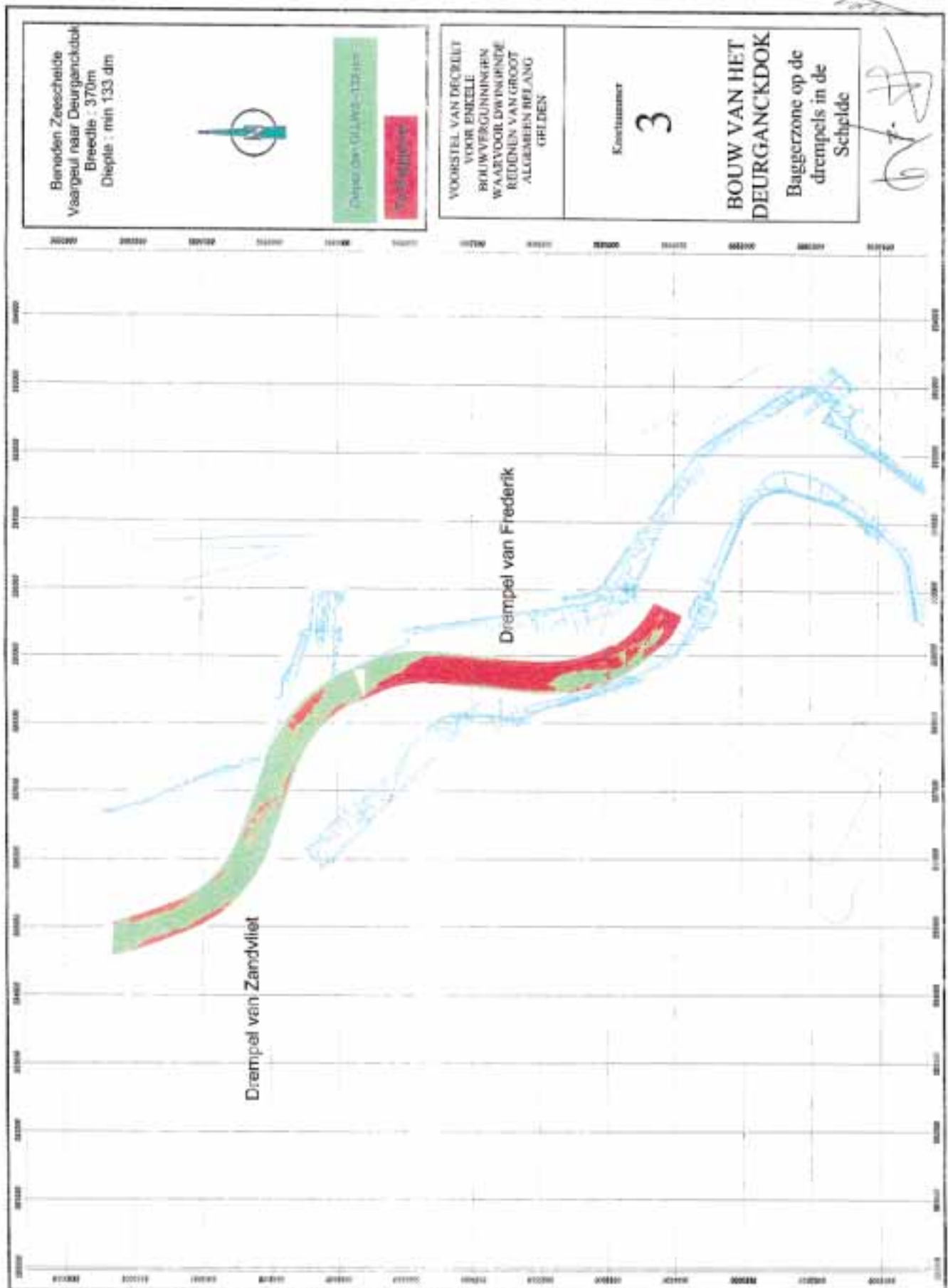
KAARTENBIJLAGE

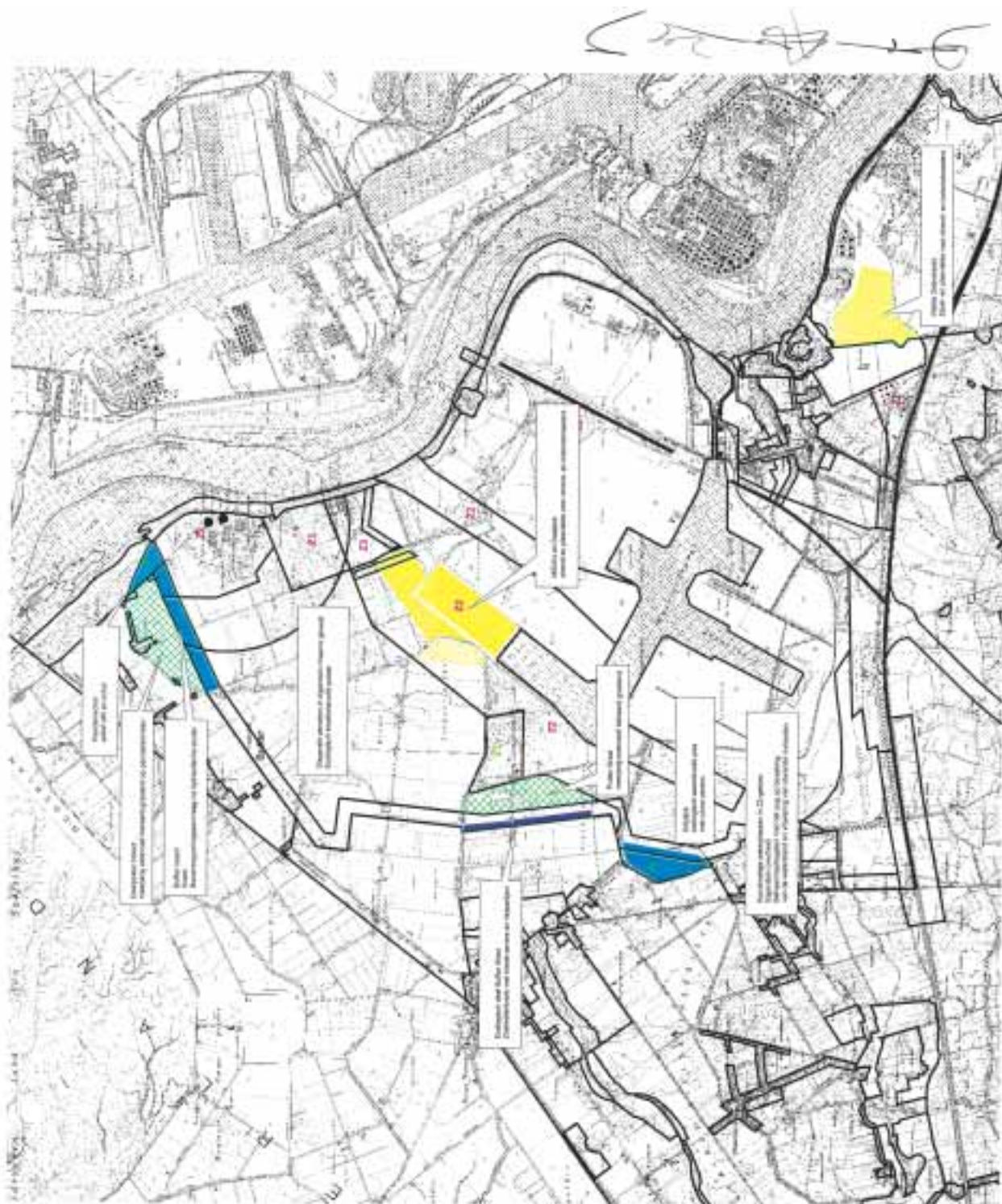

VOORSTEL VAN DECREET VOOR ENKELE
BOUWVERGUNNINGEN WAARVOOR DWINGENDE
REDENEN VAN GROOT ALGEMEEN BELANG GELDEN

Karlsson, M.

BOUW VAN HET DEURGANKDOEK
OPSPLITTINGSPLAN

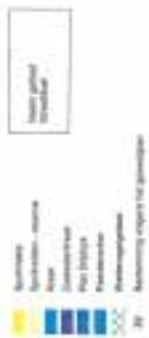

DEUTSCHLAND

Voorstel van decreet voor
enkele bouwvergunningen waarvoor
dwingend redenen van
groot openbaar belang gelden.

Warrant 4

Unemployment Compensation

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 : LEGISTIEK ADVIES**Directie Decreetgeving
Afdeling Decreetgevend Secretariaat**

Betreft: Voorstel van decreet voor enkele bouwvergunningen waarvoor dwingende redenen van groot algemeen belang gelden (*Parl. St.* VI. Parl. 2001 - 2002, nr. 872/1)

LEGISTIEK ADVIES

Op de techniek van validatie bij decreet worden meestal twee belangrijke kritieken geformuleerd:

- schending van het gelijkheidsbeginsel;
- schending van de bevoegdheidsverdelende regels daar de bevoegdheid van de Raad van State bij wet wordt bepaald en in principe niet door een decreet kan worden gewijzigd.

De indieners geven een uitgebreide motivering waarom van de normale rechtsbeschermingsprocedures wordt afgeweken. Argumenten om een beroep te doen op de impliciete bevoegdheden zijn echter niet expliciet vermeld.

Blijkbaar zijn er bij het opstellen van het voorstel achteraf artikelen bijgekomen. Men heeft niet consequent vernummerd, zo bijvoorbeeld verwijst de toelichting (blz. 14) naar artikel 9 terwijl waarschijnlijk artikel 10 bedoeld wordt.

Artikel 2

Het Decreetgevend Secretariaat stelt voor in 2° de woorden "(kaart 3)" en "(kaart 2)" te vervangen door de woorden "*, zoals aangegeven in kaart 3'*" en "*, zoals aangegeven in kaart 2'*".

In 5° dient het woord "weergegeven" vervangen te worden door het woord "*aangegeven*".

Artikel 3

Volgens de regels van de wetgevingstechniek worden de leden van een artikel niet genummerd. Het Decreetgevend Secretariaat stelt dan ook voor de nummering in de artikelen 3, 5, 6 en 7 te schrappen.

In artikel 3, eerste lid, eerste zin, worden de woorden "die stedenbouwkundige vergunningen" gebruikt. Het is echter de eerste maal dat de term "stedenbouwkundige vergunningen" in het voorstel voorkomt, zodat het onduidelijk is waar het woord "die" naar verwijst.

Het lijkt ook dat het werkwoord "kunnen" ontbreekt na de woorden "vergunningverlenende overheden".

Het Decreetgevend Secretariaat meent dat volgend voorstel de intenties van de indieners beter weergeeft:

"Artikel 3

Om de in artikel 2 bedoelde werken uit te voeren, kan de Vlaamse regering bij het verlenen van stedenbouwkundige vergunningen en kunnen de vergunningverlenende overheden bij het verlenen van andere vergunningen en de aktenaam van de meldingen die noodzakelijk zijn om deze werken te kunnen uitvoeren, een uitzondering maken op de bestemmingen van de plannen van aanleg. ...".

Artikel 5

Zie ook artikel 3, eerste opmerking.

Uit de toelichting bij dit artikel dient afgeleid te worden dat enkel bij overschrijding van de termijn van dertig dagen de stedenbouwkundige vergunning geacht wordt niet te zijn toegekend. Het is niet uitgesloten dat deze termijn in een recesperiode valt. Indien het parlement het quorum niet (tijdig) zou halen, is de vergunning niet verleend.

Is de termijn in het eerste lid, de indieningstermijn voor de regering, enkel een niet-afdwingbare termijn van orde?

Artikel 6

Zie artikel 3, eerste opmerking.

Artikel 7

Zie ook artikel 3, eerste opmerking.

De techniek om in strafbepalingen bij verwijzing te voorzien, is een af te raden techniek.

Artikel 11

De gebruikelijke formulering voor deze vorm van inwerkingtreding luidt: "Dit decreet treedt in werking op de dag van de *bekendmaking* ervan in het Belgisch Staatsblad."

2001-10-31

BIJLAGE 2 : ANTWOORDEN VAN MINISTER DUA**Dossier validatiedecreet Deurganckdok
Vragen van het Vlaams Parlement**

Welke ambtenaren onderhandelen met de Europese Commissie over de concrete compensaties en over de omzetting van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, welke afdelingen zijn vertegenwoordigd? Is ALT vertegenwoordigd ?

Tot op heden zijn er twee contacten geweest tussen het Vlaams gewest en de Commissie. Op 26 oktober 2001 is een ambtelijke delegatie op bezoek geweest bij het directoraat-generaal Milieu van de Commissie.

De afdeling Europa en Milieu van Aminal is in deze de coördinerende administratie t.a.v. de Europese diensten. Zij pleegt terzake voorbereidend overleg met de diensten indien nodig. De vertegenwoordigde administraties zijn deze die van in den beginne dit EU inbreukdossier hebben opgevolgd.

De ontmoeting van 26 oktober 2001 was een informele ontmoeting. In feite was het bedoeld als een sensibilisatie van DG Milieu. Gezien de omvang van de nieuwe documenten kon de delegatie van DG Milieu onmogelijk het dossier ten gronde bestuderen. We stelden een gereserveerde houding vast bij de ambtenaren van de Europese Commissie, maar er werden geen onoverkomelijke problemen geuit. Momenteel blijkt vooral het statuut van de ZTA-bestemming de meeste vragen op te roepen.

Op 5 november 2001 was er een pakketvergadering op het kabinet van mevrouw Aelvoet, federaal minister van Leefmilieu. Een pakketvergadering is een vergadering met nationale ambtenaren en ambtenaren van de Commissie waarin inbreukprocedures mondeling worden besproken. Wegens personeelsgebrek kwam daar slechts één Vlaams dossier aan bod. Het ging om het dossier over het tweede gewestplan. De delegatie van de Commissie heeft een synthese gegeven van dit dossier en lokte een kleine discussie uit.

Zeer recent werd dan een officiële nota met als bijlage alle relevante recente documenten via de Permanente Vertegenwoordiging aan de Commissie bezorgd.

Kan de commissie beschikken over de integrale tekst van de Europese ingebrekestelling over het dossier Deurganckdok en het antwoord van de Vlaamse regering ?

In navolging van eerdere standpunten van leden van de Vlaamse regering naar aanleiding van gelijkaardige verzoeken wordt het niet opportuun geacht de ingebrekestelling en het volledige antwoord vrij te geven. Het gaat immers om een hangend juridisch geschil. In de meest openbaarheidsregelingen wordt dit als een uitzonderingsrond op openbaarheid erkend.

Het is niet absoluut niet gebruikelijk hierover parlementaire discussies te voeren.

Kunnen de werken aan het Deurganckdok worden voortgezet en compensaties worden vastgelegd, zolang de twee richtlijnen niet omgezet zijn in intern recht en bijvoorbeeld niet bepaald is wat het statuut is van compensatiegebieden en in welke gevallen er, conform de Europese regelgeving wel of geen uitzonderingen mogelijk zijn ? Nu is er een ad hoc omzetting voor één geval van de Europese richtlijnen terwijl er nog geen sprake is van een decreet houdende omzetting van de Vogel- en habitatrichtlijn. Er is ook geen gelijktijdigheid van de compensaties met de werken aan het Deurganckdok gegarandeerd, terwijl de compensaties eigenlijk de werken moeten voorafgaan.

Het is steeds de stelling geweest van professor dr. Geert Van Hoorick dat een gevaar sluipt in de huidige toestand waarbij artikel 6 van de Habitatrichtlijn niet (of toch zeer beperkt en gebrekkig) is omgezet in interne wetgeving. Hierdoor opent zich de mogelijkheid van tegenwerping door burgers dat aldus de overheid de richtlijn gaat toepassen niettegenstaande er geen bindende en sluitende omzetting van deze bepalingen in de nationale rechtsorde voor handen is. Richtlijnen waaruit zekere rechten voor particulieren voortvloeien mogen nooit louter in het nadeel van hen toegepast worden. In principe kunnen burgers, in het geval er geen omzetting is gebeurd, geen 'nationale' rechtsmiddelen putten afgeleid uit het Eu-recht. Dus kan de Lidstaat dit ook niet. Om de in gebreke gebleven Lid-staat af te straffen wordt bovendien wel aanvaard dat de burger zich desgewenst op de richtlijn kan beroepen om een beslissing van de overheid aan te vechten. Het dwingt de Lidstaat als het ware om snel om te zetten. Deze redenering zit ook achter de stelling dat de niet-omzetting van artikel 6, leden 3 en 4 ook het voordeel van de afwijkingsmogelijkheid ontnemt.

Mocht deze redenering discutabel lijken (bijvoorbeeld kan een particulier wel rechten putten uit een natuurbeschermingsrichtlijn ?) dan is er wel nog een andere mogelijkheid om deze stelling te onderbouwen. In een recent arrest oordeelde het Hof van Justitie dat niet aangewezen vogelrichtlijngebieden (dit zijn gebieden die niet als dusdanig formeel zijn aangewezen door de bevoegde instantie van de Lidstaat, maar die wel beantwoorden aan de aanwijzingscriteria) niet onder artikel 6 van de Habitatrichtlijn vallen, maar onder de oudere bepalingen van de vogelrichtlijn. Afwijken van de vereiste bescherming kan dan enkel om hogere belangen dan het milieu (met uitsluiting van sociaal-economische redenen) . Ook daar zit een "afstraffing" en "aansporing" de van in gebreke zijnde Lidstaten achter.

Er is ook geen gelijktijdigheid van de compensaties met de werken aan het Deurganckdok gegarandeerd, terwijl de compensaties eigenlijk de werken moeten voorafgaan

De Leidraad "Bepalingen van artikel 6 Habitatrichtlijn" van de Commissie stelt omtrent de gelijktijdigheid het volgende:

"Het resultaat moet in principe al bereikt zijn (d.w.z., de compensatie moet reeds een feit zijn) op het moment waarop het betrokken gebied schade van het project ondervindt, tenzij kan worden aangetoond dat deze gelijktijdigheid niet noodzakelijk is om de bijdrage van het gebied aan het "Natura 2000"-netwerk veilig te stellen." (p. 46).

De nadruk ligt op de feitelijke gelijktijdigheid. De compensatie moet samen met de vergunde ingreep gerealiseerd worden. Dit houdt enigszins verband met de aard van de ingrepen. Hoe drastischer de ingreep, hoe sneller de compensatie er feitelijk zal moeten komen. De drainage van een wetland is een voorbeeld van een snelle wijziging van de habitat. De bouw van een geheel nieuw havencomplex kent niet overal op het zelfde moment eenzelfde niveau van ingrijpen.

In de ingebrekestelling van 22 december 1998 in verband met de dokken op LSO stelt de Commissie zich eveneens op het standpunt van het principe van de voorafgaandelijkheid: "... *nergens blijkt uit de maatregel of het door de bevoegde instantie bedoelde natuurgebied zijn ecologische functie in het kader van de doelstellingen inzake de instandhouding van de vogelstand zou kunnen vervullen voordat de speciale beschermingszone door de bouw van het dok wordt aangetast*" (paragraaf 93).

Onmiskenbaar is echter het feit dat bepaalde compensatiemaatregelen weliswaar op hetzelfde ogenblik kunnen aanvangen als de vergunde ingreep, maar niet binnen dezelfde termijn kunnen voltooid worden. In dit verband is het van belang te wijzen op het feit dat de vergunde ingreep is ingegeven door "een zogenaamde dwingende reden van groot openbaar belang". De realisatie van een dusdanige ingreep kan soms relatief tijdsgebonden zijn: een te lang uitstel van het project verzwakt het algemeen positief maatschappelijk effect dat normaal op basis de "dwingende reden" kan verwacht worden. Vooral inzake complexe infrastructuurwerken, die op zich reeds lang kunnen duren, is een loskoppeling van de termijn van voltooiing van de compensaties en van de termijn voor de voltooiing van de werken haast onvermijdbaar.

Overzicht van de hangende dossiers waarin Vlaanderen of België in gebreke is gesteld of waarbij de Europese Commissie vragen heeft gesteld over de toepassing/omzetting Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn ?

stand van zaken: 27 november 2001

I . Formele procedures artikel 226 EG-verdrag

Nummer:	1
SBZ:	Alle vogelrichtlijn- en habitatrichtlijngebieden
Omschrijving en aard van de inbreuk:	<i>Omzetting van de bepalingen van de Habitatrichtlijn in intern recht (met redenen omkleed advies 98/2226)</i> persbericht september 2000: beslissing tot dagvaarding 18 juli 2001: beslissing tot ONMIDDELLIJKE DAGVAARDING
Timing:	• MROA dd. 10.2.2000 • Antwoord minister DUA via PV dd. 12.5.2000 (ontwerpbesluit + stappenplan) • Dagvaarding 10 augustus 2001 C 324/01
Knelpunten:	• Afstemming met VEN-afbakening, afstemming met Natuurrichtplannen in ander gebieden, afstemming van ruimtelijke ordening (art. 9) • Afbakeningen SBZ-V's nog aanpassen voor publicatie van kaarten in B.S. • Wijziging soortenbepalingen: legistiek niet eenvoudig
Betrokkenen:	Vlaamse regering, Kabinet, AEM, ANA, IN, B&G, AJD
Opmerkingen:	Alle Gewesten zijn gevisieerd (Brussel heeft reeds nieuwe wetgeving)

Nummer:	2
SBZ:	Alle Habitatrichtlijngebieden
Omschrijving en aard van de inbreuk:	Toepassing van artikel 4 van Habitatrichtlijn: voorstellen van Vlaamse gebieden bevatten geen of onvoldoende representatieve gebieden voor bepaalde soorten van habitats en typen van habitats vastgesteld ingebrekestelling art. 226 99/2039)
Timing:	• IGS dd. 23.7.1999 • Antwoord van minister DUA via PV dd. 10.12.1999: nota van IN stellende dat voor één soort nog een bijkomend gebied moet aangeduid worden. • Aanvullende IGS dd. 6.11.2000 • Koppeling aan programma's structuur- en cohesiefonds en Plattelandsontwikkeling (POP): de Commissie eist volledige lijst van habitatrichtlijngebieden en wetenschappelijke informatie hierover begin april 2001 (voor wat de POP betreft)
Knelpunten:	• Lijst van niet (of onvoldoende) gerepresenteerde typen habitats en habitats van soorten is bij 2° IGS langer dan IGS en dit ingevolge de seminars per biogeografische regio;
Betrokkenen:	Vlaams regering, Kabinet, AEM, ANA, IN
Acties:	• Vlaamse regering heeft op 4 mei 2001 bijkomende gebieden goedgekeurd (en in feite alle gebieden herafgebakend) • In juli 2001 officieel aan Commissie bezorgd
Opmerkingen:	• IGS viseert vooral Waals Gewest

Nummer:	3
SBZ:	Alle vogelrichtlijngebieden
Omschrijving en aard van de inbreuk:	Klacht: bij aanwijzing gebieden SBZ-V werd geen <i>beschermingsregime</i> ingesteld en de kaarten zijn niet tegenstelbaar aan derden wegens niet publicatie in B.S. (inbreuk op artikel 4 van de vogelrichtlijn) [met reden omkleed advies 99/4814] 18 juli 2001: beslissing tot onmiddellijke dagvaarding
Timing:	• IGS dd. 4.4.2000 (niet beantwoord) • MROA dd. 19.7.2001-04-12: Antwoord naar Commissie oktober 2000 • Dagvaarding 5.10.2001: zaak C 451/01
Knelpunten:	• Klacht over gebrek beschermingsregime is zo goed als onweerlegbaar • Klacht over tegenstelbaarheid kaarten kan juridisch in discussie gesteld
Betrokkenen:	Kabinet, AEM, ANA
Opmerkingen:	• Identiteit van klager is de administratie onbekend • Ook Waals Gewest geïnviseerd

Nummer:	4
SBZ:	SBZ-V Zwarte Beek (is deels ook voorgesteld SBZ-H)
Omschrijving en aard van de inbreuk:	Klacht over achteruitgang van beschermde vogelpopulatie door onvoldoende instandhoudingmaatregelen (MROA zaak 95/4435)
Timing:	• MROA dd. 29.9.1998 • Antwoord minister KELCHTERMANS via PV dd. 7.12.1998 • Eerste rapportering over lopende zaken bij brief minister DUA via PV dd. 4.10.1999 • Persbericht januari 2001: beslissing tot dagvaarding wegens "recreatie en landbouw"
Knelpunten:	• Gewestplanwijziging in groene zin afgerond • Samenwerking met militaire overheid is lopende • Uitbreiding stort Remo: milieuvergunningdossier door minister geweigerd (DG Milieu kent dit dossier via klager) • Aanvrager zou intussen in 1° aanleg nieuwe vergunning bekomen hebben • Blauwbessenplantage vermoedelijk nog een probleem (zou door VLM kunnen aangekocht worden)
Betrokkenen:	Kabinet, ANA, AEM, AMV, AROHM, VLM, Provincie, Defensie, Gemeente
Acties:	• Milieuvergunningdossier en rapporteren aan Commissie • Gewestplanwijziging rapporteren aan Commissie • Nieuwe rapportering: september 2001
Opmerkingen:	• Dossier over aanleg N 74 (Noord-Zuidverbinding Limburg staat hier los van)

Nummer:	5
SBZ:	• Inkrimping SBZ-V "Schorren en slikken van de Benedenschelde" en uitbreiding (ter compensatie) van SBZ-V "Durme en de middenloop van de Schelde" • Wijzigingen voorgesteld SBZ-H "Schelde- en Durme-estuarium"
Omschrijving en aard van de inbreuk:	Klacht tegen aanleg van <i>Deurganckdok</i>, schending van artikel 6 van de Habitatrichtlijn (ingebrekestelling art. 226)
Timing:	• Brief DG Milieu 22.12.1998 • Antwoord minister KELCHTERMANS via PV 16.3.1999 • Ingebrekestelling 18.1.2001 • Antwoord 17 mei 2001 aan Commissie
Knelpunten:	• Volgens commissie is er geen passende beoordeling geweest; de MER is niet voldoende; inspraak is vervalst; alternatieven (incl. Zeebrugge en Vlissingen) niet onderzocht, ... • Reden van groot openbaar belang niet aangetoond • Commissie twijfelde aan gelijkwaardigheid compensaties in KBR, ze zijn nog niet uitgevoerd; ze zijn door gewestplanwijziging inmiddels achterhaald • Retro-actieve werking van richtlijn kan hier niet ingeroepen worden • Fout in aan Commissie verzonden kaarten voor het SBZ-H: nieuwe beslissing Vlaamse regering met correcte kaarten verzonden naar P.V.
Betrokkenen:	Kabinet DUA, Kabinet STEVAERT, Kabinet VANMECHELEN, Kabinet DEWAELE, AEM, ANA, cel MER, IN, AROHM, AJD, AWZ,
Acties:	• Antwoord Vlaams gewest gaat uit van cohabitatie en integraliteit van SBZ-H • Bezwaren inzake beoordeling worden punt voor punt weerlegd; • Niet-gelijkwaardigheid van beslissingen tot compensatie weerlegd (ook vermelding van nieuwe groene bestemmingswijzigingen)
Opmerkingen:	• Klacht over Verreboekdok hieraan gekoppeld

Nummer:	6
SBZ:	SBZ-V "Schorren en polders van de Benedenschelde"
Omschrijving en aard van de inbreuk:	Klacht tegen aanleg van <i>Verrebroekdok</i>, schending van artikel 6 van de Habitatrichtlijn (ingebrekestelling klacht P-98/4669)
Timing:	• Brief DG Milieu 1.2.1999 • Antwoord Minister KELCHTERMANS via PV dd. 27.4.1999 • IGS 18.1.2001 • Antwoord 17 mei 2001 (zie ook dossier Deurganckdok)
Knelpunten:	• Volgens commissie zijn alternatieven (Doeldok) niet onderzocht, ... • groot openbaar belang niet aangetoond (nutteloze werken) • Commissie twijfelde aan gelijkwaardigheid compensaties, ze zijn nog niet uitgevoerd; ze zijn door gewestplanwijziging inmiddels achterhaald
Betrokkenen:	Kabinet DUA, Kabinet STEVAERT, Kabinet VANMECHELEN, Kabinet DEWAELE, AEM, ANA, cel MER, IN, AROHM, AJD, AWZ,
Acties:	• Antwoord probeert alle bezwaren te weerleggen
Opmerkingen:	• Klacht over Deurganckdok hieraan gekoppeld

Nummer:	7
SBZ:	SBZ-V Demervallei
Omschrijving en aard van de inbreuk:	Klacht over aanleg van fietspad schending artikel 6 van de habitatrichtlijn exploitatie bezoekerscentrum (ingebrekestelling art. 226)
Timing:	• Eerste brief DG milieu 22.1.1999 • Herinneringen Commissie 4.5.1999, 22.7.1999, 2.12.1999 • Antwoord naar Commissie oktober-november 2000: geen significant effect op vogelrichtlijngebied, druk van recreatie moet opgevolgd worden • Ingebrekestelling brief 30.4.2001
Knelpunten:	• Betreft een procedureel probleem: er is geen passende beoordeling geweest over de gevolgen voor het gebied ondanks het feit dat het project "significante effecten" <u>kan</u> hebben (eventueel samen gezien met het project van het centrum) • AROHM erkent de fout, maar vraagt dossier te verdedigen door effecten minimalistisch voor te stellen • Alternatieven wellicht nooit onderzocht (zie advies lokale MINA-raad); • Volgens Commissie zijn significante effecten niet uit te sluiten • Commissie rakelt opnieuw dossier bezoekerscentrum op: de recreatieve druk wordt te groot; • Zowel fietspad als centrum hebben EFRO-steun gekregen: de recente richtsnoeren van de Commissie in verband met Natura 2000-doelstelling en programma's Structuurfondsen werden onlangs nog verstrengd;
Betrokkenen:	Kabinet, AEM, ANA, AWA, AROHM, AWV, Provincie, GOM, Intercommunale, V.Z.W.
Acties:	• In oktober 2000 hebben alle betrokken LIN-diensten de toestand besproken: bijkomende gegevens naar Commissie kunnen nog volgen • Op 14.8.2001 is de adviescommissie Schulensmeer opnieuw bijeengekomen en zijn een aantal afspraken gemaakt. • Antwoord in oktober 2001 aan Commissie bezorgd

Nummer:	8
SBZ:	Vogelrichtlijngebied 'Demervallei'
Omschrijving en aard van de inbreuk:	B.P.A. "Daelemveld" (ingebrekestelling art. 226: schending artikel 6 van de habitatrichtlijn)
Timing:	• Is ter sprake gekomen op pakketvergadering van 8 september 2000 • Aan Commissie gemeld door klager inzake het fietspad Schulensmeer • Ingebrekestelling brief 30.4.2001
Knelpunten:	• Dossier zat in oktober 2000 in afrondingsfase bij AROHM (afdeling Ruimtelijke planning) • Uitbreiding van bestaande industriegebied 'Daelemveld' in het vogelrichtlijngebied gunstig geadviseerd door afdeling natuur mits compensatie. • Probleem: uitbreiding raakt aan percelen in beheer door klagende vereniging
Betrokkenen:	Kabinet, AEM, ANA, AROHM, GOM
Acties:	• Antwoord in oktober 2001: oostelijk en meest gevoelig deel zal uit goedkeuringsdossier gehaald worden.

Nummer:	9
SBZ:	Vogelrichtlijngebied Demervallei (deels voorgesteld habitatrichtlijngebied)
Omschrijving en aard van de inbreuk:	Achteruitgang van ecologische kwaliteit van het gebied door verdroging voornamelijk te wijten aan <i>werken rivierbeheer</i> (indijkingen, rechtekkingen, ...) en grondwaterwinning (ingebrekestelling art. 226: schending van art.6 Habitatrichtlijn) [zaak 99/5003]
Timing:	• Vraag om inlichtingen dd. • Antwoord door beide kabinetten naar Commissie rond 8.10.2000 • Ingebrekestelling 30.4.2001
Knelpunten:	• Zienswijze van AWZ en AMINAL lijken meer en meer op elkaar afgestemd: (in het verleden werd AWZ eigengereidheid verweten) • Voorgenomen studies van AWZ zouden te zwak zijn afgestemd op het integraal Waterbeheer • Rol drinkwatermaatschappijen in het gebied vrij onduidelijk • De Commissie vindt dat er nog weinig "nieuwe" maatregelen zijn genomen (naast voornemen om beheer over te dragen van AWZ naar afd. water)
Betrokkenen:	Kabinet DUA, Kabinet STEVAERT, AEM, ANA, AWA, IN, AWZ, Drinkwatermaatschappij
Acties:	• Overdracht beheer deel Demer naar AMINAL; • Beide ministers zullen LIN-ambtenaren opdracht geven voortaan goed samen te werken • Dringend nood aan integrale beleidsvisie • Antwoord oktober 2001: opstelling en uitvoering ontwikkelingsplan Demer door afdeling Natuur toelicht.

Nummer:	10
SBZ:	SBZ-V nr. 15 te Ravels
Omschrijving en aard van de inbreuk:	Afbakening van beschermingszone en uitbreiding grondwaterwinning. Ingebrekestelling art. 226 Verdrag schending van art.6 Habitatrichtlijn en schending van MER-richtlijn [vraag om info zaak 99/2237]
Timing:	• Brief DG Milieu dd. 25.10.1999 + 1 rappel • Antwoord minister DUA van PV naar Commissie per brief begin oktober 2000 • Ingebrekestelling 30.4.2001
Knelpunten:	• Probleem van MER-plicht wellicht juridisch weerlegd • ANA en AWA verschillen van mening over monitoring van waterwinning PIDPA en op wijze waarop studieresultaten moeten geïnterpreteerd worden. • Commissie twijfelt aan conclusie dat er geen verdrogingseffect zou zijn.
Betrokkenen:	Kabinet DUA, AEM, ANA, AWA, IN, cel MER, PIDPA
Acties:	• Antwoord oktober 2001: geen enkele studie bevestigt op dit ogenblik verdroging en de peilmetingen van afdeling Water zijn niet negatief.
Opmerkingen	

Nummer:	11
SBZ:	SBZ-V Kalmthoutse Heide
Omschrijving en aard van de inbreuk:	Verslechtering van Habitats en bescherming van soorten in <i>Kalmthoutse heide</i> (ingebrekestelling art. 226: schending van art. 4 Vogelrichtlijn en artikel 6 van Habitatrichtlijn) [Klacht 00/0309]
Timing:	• Brief DG Milieu dd. 6.4.2000 (Rappel 11/08/00) • Antwoord per brief van PV aan EU op 16.11.2000 met als bijlage het beleidsplan voor het beheer en de inrichting van het grenspark (Zoom-Kalmthoutse heide) • Ingebrekestelling brief 30.4.2001 • Commissie twijfelt aan ontkenning van verlaging grondwaterlaag.
Knelpunten:	• Er zijn werkelijke negatieve gevolgen door recreatie, eutrofiëring en verdroging
Betrokkenen	Kabinet DUA, AEM, ANA, AWA,
Acties:	• <u>Antwoord oktober 2001</u>: recreatie in kerngebied is nu beperkt; verdroging is wellicht een echt probleem; luchtverontreiniging van de stad en landbouwexploitatie is oorzaak van eutrofiëring.

II. VERZOEK OM INFORMATIE

Nummer:	1
SBZ:	SBZ-V De Ronde Put te Mol/Arendonk
Omschrijving en aard van de inbreuk:	Geplande bouw van nieuwe brug over Kanaal Schoten-Turnhout-Dessel (schending van art.6 Habitatrichtlijn) [brief DG milieu] Vraag om informatie 99/2237
Timing:	• Brief DG Milieu van 25.10.1999 + rappel brief 2.10.2000 • Antwoordtermijn 25.12.1999 • Antwoord minister DUA van PV naar Commissie per brief dd.5.7.2000 • Commissie aanvaardt antwoord (cfr. packagemeeting 8/9/00)
Knelpunten:	• Voorlopig geen probleem: dossier zit puur administratieve planningsfase
Betrokkenen:	Kabinet DUA, Kabinet STEVAERT, AEM, ANA, IN, AWZ (afdeling Maas en Albertkanaal), AWW
Acties:	• AWZ overlegt met Natuur en IN over verder planning • Zaak lijkt voorlopig geklasseerd
Opmerking	

Nummer:	2
SBZ:	SBZ-V "Schorren en polders van de Benedenschelde"
Omschrijving en aard van de inbreuk:	Klacht tegen goedkeuring Strategisch Plan Waaslandhaven en voorlopige vaststelling van herziening gewestplan schending van artikel 6 van de Habitatrichtlijn (brief DG Milieu brief (01) 520287)
Timing:	• Brief DG Milieu 19.2.2001 • Antwoordtermijn 19.4.2001 (uitstel van één maand gevraagd) • Antwoord 23 mei 2001
Knelpunten:	• Principes van het strategisch plan stellen dat vogelrichtlijngebied zal geschrapt worden • Tweede gewestplan definitief op 9.8.2000 • Onzekerheid over "passende beoordeling", gelijkwaardigheid van voorziene compensaties, onderzoek alternatieven, ...
Betrokkenen:	Kabinet DUA, Kabinet STEVAERT, Kabinet VANMECHELEN, Kabinet DEWAELE, AEM, ANA, cel MER, IN, AROHM, AJD, AWZ,
Acties:	• Werkgroep strategisch plan RO en LO zal voor passende beoordeling en naleving artikel 6 richtlijn zorgen
Opmerkingen:	• Uiteraard kan een koppeling de IGS klacht over de dokken dok hieraan gekoppeld worden.

Nummer:	3
SBZ:	SBZ-V nr. 15 te Ravels
Omschrijving en aard van de inbreuk:	Aanvraag vergunning grondwaterwinning W. LUYTEN (schending van art.6 Habitatrichtlijn) Vraag om informatie 99/2237
Timing:	• Brief DG Milieu dd. 25.10.1999 + 1 rappel (zie dossiernrs. 11 en 12) • Antwoord minister DUA van PV naar Commissie per brief begin oktober 2000
Knelpunten:	• Dossier op 29/08/00 nog in behandeling bij Bestendige Deputatie Antwerpen.
Betrokkenen:	Kabinet DUA, AEM, ANA, AWA, IN, gemeente (vergunningverlening)
Acties:	• Standpunt Commissie na ingebrekestelling (zie 10) onzeker